The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 7, 1959.

LATVIJA

AMERIKA

19./764. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 7. MARTĀ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

PLKV. O. KALPAKU UN VIŅA KARAVĪRU VAROŅGAITAS ATCEROTIES

Stāv no kr.: plkv. (toreiz kapteinis) O. Kalpaks un ģenerālis (toreiz kapteinis) J. Baložis savu karavīru vidū Rudbāržu muižā 1919. g.

PIE KALPAKA KAPA

Kārlis Skalbe

Smiltis kad uz šķirsta bēra,
Padebeši lāses šķieda;
Jūra, sabangoti sēra,
Tumšu vaidu krastā svieda.

Tauta izmisumā gura,
Zeme bija as'ru slapa.
Tad, kā vēja rauta buŗa,
Cēlās varoņgars no kapa.

Piepeši pār ļaužu drūzmu —
Kaut kas sakustējās spēji,
Dzirdējām mēs spārnu dūzmu,
Padebešos sviedās vēji.

Un, uz augšu acis ceļot,
Meklēdami varoņtēlu,
Ērgli redzējām mēs cēlu,
Likteņpadebešus šķelot.

Plkv. O. Kalpaka mirstīgās atliekas uz kuģa Liepājas ostā, pārvedot tās uz Visagala kapiem.

Nākošie Dziesmu svētki Amerikas kontinentā notiks 1961. g. septembrī

Dziesmu svētku biedrības Kanadā valde savā pēdējā sēdē, kas notika Toronto 28. februārī, uz pārrunām bija lūgusi piedalīties arī komponistus: E. Freimani, J. Cīruli, T. Ķeniņu un J. Norvili, kā arī Dižd anča vadītāju F. Aigaru, lai apspriestu veicamos priekšdarbus nākošo Dziesmu svētku sarīkošanai.

Tā kā iepriekšējie Dziesmu svētki notika ASV, nākošos paredzēts rīkot Kanadā, un pēc Dziesmu svētku biedrības Kanadā padomes lēmuma par izdevīgāko laiku atzīta 1961. gada septembŗa mēneša pirmā nedēļas nogale, kad abās kaimiņu zemēs ir garās nedēļas nogales brīvdienas. Padomes atzinums bija arī, ka Dziesmu svētki nebūtu rīkojami ik pārgadus, bet ar vairāku gadu atstarpēm, lai tie tiešām izvērstos par grandiozu, nozīmīgu sarīkojumu, kas rūpīgi sagatavots un ko visi gaida kā lielus nacionālus svētkus.

Pārrunās ar Dižd anča vadītāju F. Aigaru nolēma, ka Dziesmu svētku laikā varetu noorganizēt vismaz kādu desmit pagaidām apzināto deju grupu kopēju uzstāšanos, kas varētu izvērsties par lielisku mūsu tautas deju un tērpu demonstrāciju. Šai sakarā attiecīgi noorganizēta komiteja rūpēsies arī par jaunu deju grupu dibināšanu, līdzšinējo apzināšanu un šo masu deju organizēšanu.

Runājot tieši par Dziesmu svētku programmu, klātesošo komponistu atzinums bija ierosināt padomi samazināt svētku programmā dziesmu skaitu uz 16 (bez himnām), jo līdzšinējās programmas ar 19 - 20 dziesmām kā ASV, tā Kanadā izrādījušās vairāku apstākļu dēļ par garām. No programmas ¾ būtu veltījamas jaukta kora, ¼ vīru kora dziesmām. Vēlams būtu arī tikai viens starpbrīdis.

Lai saskaņotu priekšdarbus, DzSBK stājusies sakarā ar Latviešu koŗu apvienību ASV. Sēdes dalībnieki pārrunāja arī jaunu nošu iespiešanas nepieciešamību. Dziesmu autoriem maksās autoru honorāru — 1¢ par iespiesto lappusi no katra eksemplāra. Pieņēma Dziesmu svētku biedrības Kanadā zīmi pēc māksl. Ed Dzeņa meta.

Sēdē piedalījās E. Krūka, A. Jankovskis, H. Mangale, Fr. Aigars un komponisti J. Cirulis un T. Ķeniņš. Slimības dēļ nebija varējuši ierasties komp. E. Freimane un J. Norvilis.

GODINA BIJUŠO VALSTSVĪRU

4. martā Otavā Kanadas parlamentā atklāja bijušā ministru prezidenta L. St. Lorāna portretu, to pievienojot agrāko ministru prezidentu attēliem. Portretu gleznojusi (eļļā) Odrija Vats Mk Noton, kanadiešu māksliniece, kas pazīstama ne vien Kanadā, bet arī Anglijā un Sav. Valstīs.

Svinīgajā brīdī bija klāt arī L. St. Lorāns, kas pats labprātīgi atteicās no politiskās dzīves. Viņu ar ovācijām apsveica Apakšnama un Senāta locekļi.

Pateicoties portreta dāvinātājiem un visiem, kas viņu pagodinājuši šai svinīgajā brīdī, bijušais Kanadas premjērs teica: „Kādas arī būtu mūsu domstarpības parlamentārajā dzīvē, visu partiju locekļi ir vienoti uzticībā parlamentārajai iekārtai."

Tagadējais min. prezidents Dž. Difenbeikers teica: „St. Lorāna kungs atbildības laikā ir devis Kanadai savu labāko. Esmu laimīgs pievienoties citiem, izsakot pienākošos pateicību lielajam kanadietim, kura karjēra ir labākais piemērs cēlai kalpošanai sabiedrībai."

AICINĀJUMS KOMPONISTIEM

Latviešu Dziesmu svētku biedrības Kanadā valde aicina latviešu komponistus sarakstīt jaukta koŗa dziesmas, piemērotas dziedāšanai trimdas koŗiem. Par iespiestām dziesmām komponistiem maksās autora honorāru — 1¢ par iespiestu lpp. no katra eksemplāra.

Redakcijas kollēģijā darbosies komp. J. Cīrulis, E. Freimane, T. Ķeniņš un J. Norvilis.

Dziesmas iesūtāmas ar apdrošinātu pastu LDzSBK valdes pr. v. A. Jankovskim, 127 Parkview Hill Cres., Toronto 16, Ont.

MEKMILLENS MASKAVĀ ‚PANĀCIS' TO, KO GRIBĒJA KRIEVI

ĀRLIETU MINISTRU KONFERENCES IESPĒJAS VĒL NAV NO SKAIDROTAS

SOREIZ VAR NOTIKT TĀ, KA AMERIKAŅI NORAIDA PIEDALĪŠANOS ĀRLIETU MINISTRU KONFERENCĒ.

Anglijas ministru prezidenta Mekmillena „triumfs", ka viņam izdevies piespiest krievus akceptēt ārlietu ministru konferenci — kaut arī Chruščevs sākumā to katēgoriski noraidīja — var izrādīties pāvisam īss. Vašingtonas reakcija uz Mekmillena panākumiem nav nekāda priecīgā, jo pēc amerikāņu diplomātu domām, viņš Maskavā panācis tieši to, ko gribējuši krievi.

Īsi pirms Anglijas ministru prezidenta desmit dienu garās padomju vizītes beigām Chruščevs paziņoja: ja Rietumi vēl nav nobrieduši valdību galvu konferencei, Padomju Savienība ir gatava darboties līdz ārlietu ministru sarunās, kas būtu jāsāk aprīlī Vīnē vai Ženēvā, ar iepriekšēju vienošanos, ka tās neilgtu vairāk par diviem vai trīs mēnešiem. Padomju Savienība proponēja konferencē bez 4 lielvalstīm pieaicināt arī Poliju, Čechoslovakiju un abas Vācijas. Cik saprotams, Padomju Savienība ārlietu ministru konferenci akceptējusi bez kādiem iepriekšējiem Rietumu solījumiem, ka tai automatiski sekos valdību galvu sarunas, kā to krievi sākumā vēlējās.

Iepazīstoties tuvāk ar Padomju Savienības lēmumu piedalīties ārlietu ministru konferencē un ar komūnistu iecerēto sarunu darba kārtību, amerikāņi kļuvuši visai aizdomīgi ne tikai pret krievu priekšlikumu, bet arī par sava sabiedrotā Mekmillena „starptautisko panākumu", kas vairāk atgādina balsu zvejošanu Anglijā nekā interesi par pasaules mieru un Rietumu savstarpējo sadarbību. Tādēļ arī Mekmillens tagad aicināts apmeklēt Vašingtonu — kad vien tas viņam ir izdevīgāk — kur Sav. Valstu vadība viņam izteiks savas domas par pēdējā darījumiem Maskavā. Un, kā jau minēts, acumirkli Vašingtona par Mekmillena brauciena panākumiem nemaz nav sajūsmināta. Viņa „izcīnītā" ārlietu ministru konference ir tieši tas, ko Padomju Savienība vēlējās panākt. Ja arī viņa baltā ādas cepure, ar ko viņš pamatīgi sasmidināja maskaviešus, neizvērtīsies par tādu padevības simbolu kā Čemberlēna lietussargs, par angļu diplomātijas gudrības zīmi to nekad neieskatīs. Un, proti, Padomju Savienība grib tādu ārlietu ministru konferenci, kurā Rietumi jau iepriekš būs akceptējuši krievu uzstādīto un ļoti ierobežoto darba kārtību: runāt tikai par atsevišķu miera līgumu parakstīšanu ar abām Vācijām un Berlīnes neitrālizēšanu, kas, kā zināms, iespējama tikai pēc sabiedroto garnizonu izvākšanas.

Vašingtonai ir arī aizdomas, ka Mekmillens varētu būt Chruščevam sasolījis, ka ārlietu ministru konference varētu tikt izvērsta Eiropas lielkongresā un ka tā noslēgtos ar valdību galvu sarunām. Līdz ar to Mekmillens Chruščevam iedevis rokā spēcīgas kārtis, pietiekami spēcīgas, lai pēdējais ārlietu ministru konferences laikā sāktu cīnīties par valdību galvu sarunām. Tikai tādēļ vien, ka Mekmillenam šādas sarunas nepieciešamas poziciju nostiprināšanai paša mājās, amerikāņi ar krieviem gan nerunās. Tā vismaz Vašingtonā izteicies kāds vārdā nesaukts augstāks ārlietu ministrijas ierēdnis. Sav. Valstis ar krieviem nerunās, ja sarunām jānotiek uz Chruščeva noteikumiem. Līdz ar to ir iemesls domāt, ka Sav. Valstis Padomju Savienības vēlēšanos ārlietu ministru konferencei noraidīs.

BEZCERĪBU KOMUNIKĒ

STARPTAUTISKĀ SITUĀCIJA NAV UZLABOTA

NĀKAMĀS NEDĒĻAS SĀKUMĀ ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTS APMEKLĒS PARĪZI, NEDĒĻAS BEIGĀS VIŅŠ BŪS BONNĀ, BET 16. MARTĀ JAU VAŠINGTONĀ

Londonā. Atgriezies no savas vizītes Padomju Savienībā, Anglijas ministru prezidents Mekmillens, Londonas lidostā preses pārstāvjiem izteicās ‚ka Eiropai gaidāmas grūtas dienas. Par sarunām ar Chruščevu Mekmillens isi atbilbēja, ka tās vismaz bijušas atklātas; ka par daudz ko gan viņi nav varējuši vienoties, bet ka vienojušies vismaz par to, ka visas Vidus-eiropas vitālās problēmas jāatrisina sarunu ceļā, nevis ar militāru varu.

Par sarunu bezcerību liecina arī Maskavā izdotais un Mekmillena un Chruščeva parakstītais komunikē. Tur atklāti pateikts, ka **Vācijas un Berlīnes jautājumos abi valstsvīri nav spējuši vienoties. Lai to iespētu, nepieciešamas jaunas sarunas pēc iespējas ātrākā laikā.**

Principā vienošanās vairākos jautājumos tomēr panākta. Pieņemam, ka vajadzētu turpināt domāt par bruņoto spēku samazināšanu, par atomieroču aizliegšanu kādā noteiktā Eiropas joslā un brunošanās pārbaudes sistēmas īstenošanu. Nenozīmīgu vispārību piebārstītais komunikē ir viens no skaidrākiem pierādījumiem par Mekmillena sarunu norisi Maskavā. Kaut gan sarunas bijušas „vērtīgas", kā to apliecina Mekmillens un Chruščevs, tās starptautiskās situācijas uzlabošanai nekā tomēr nav devušas.

Chruščevs draud ar miera līgumiem

ATSEVIŠĶS PADOMJU SAVIENĪBAS MIERA LĪGUMS AR AUSTRUMVĀCIJU NOSLĒGTU SABIEDROTIEM CEĻU UZ BERLĪNI.

Leipcigā. Uzrunādams salīdzušu austrumvāciešu pūli Leipcigā, Chruščevs austrumvāciešiem apsolīja atsevišķu miera līgumu, vienalga, vai Rietumiem tas patīk, vai nepatīk. Atkāpdamies no sastādītās runas teksta, Chruščevs, pirkstu kratīdams kliedza: „Rietumos ir tādi karstgalvji . . . kuriem viss kārtīgi nestrādā. Viņi mēģina iestāstīt, ka mēs nākam ar neiespējamiem priekšlikumiem. Kādi tad nu ir mūsu priekšlikumi? Pēc 14 gadiem mēs proponējam miera līgumu Vācijai un gribam panākt verdošā Berlīnes katla likvidēšanu. Ja Bonna šādu miera līgumu negrib parakstīt, mēs tādu parakstisim tikai ar Austrumvāciju. Mēs negribam neko citu kā vienīgi mieru — mieru — mieru."

Savā runā Chruščevs arī aizrādīja, ka Rietumu lielvalstu valstsvīri par viņa miera piedāvājumiem negribot ne dzirdēt. „Karu grib tikai tie," deklarēja Chruščevs, „kas to paši nekad nav izbaudījuši. Krievu un vācu tautas ir karojušas 2 pasaules karos. Mēs gribam mieru." Savas runas laikā Chruščevs no jauna proponēja valdību galvu konferenci kā vienīgo iespēju starptautiskā saspīlējuma mazināšanai un abu Vāciju tuvākai sadarbībai. Chruščevs sacija, ka Rietumi gan prot noraidīt viņa priekšlikumus (izvākties no Berlīnes, pārvēršot to demilitarizētā brīvpilsētā), bet ka Rietumiem pašiem nekā labāka ne-esot ko piedāvāt.

LONDONA IETEIC VALDĪBU GALVU KONFERENCI

Bet Rietumvācijas kanclers Ādenauers un Francijas prezidents de Golls stāv par līdzšinējās politikas turpināšanu un neliekšanos zem Maskavas spiediena.

Anglijas ministru prezidents Mekmillens domā, ka Rietumiem nevajadzētu tērēt laiku ar ārlietu ministru konferenci, bet tās vietā uzsākt 4 lielvalstu valdību galvu sarunas. Notā, ko britu premjērs nosūtījis Vašingtonai, minēts, ka ārlietu ministru eventuālā konferencē krievi darba kārtību ierobežotu ar jautājumiem par miera līgumu parakstīšanu ar abām Vācijām un sabiedroto garnizonu izvākšanu no Rietumberlīnes. Toties valdību galvu konferencē, zina stāstīt no Maskavas atbraukušais Mekmillens, Chruščevs izteicis gatavību runāt par tādām problēmām, kas uz sirds Rietumiem, kā piemēram, Eiropas drošība, atomieroču aizliegšana, atbruņošanās u.t.t.

Savā notā Mekmillens apmierināti aizrāda, ka padomju premjērs izteicis gatavību debatēt par miera līgumu visai Vācijai, ko Londona, acimredzot, iztulko kā Maskavas kompromisu, ietilpinot Rietumu vēlēšanos parakstīt miera līgumu, bet ar apvienotu Vāciju — un komūnistu prasību, ka miera līgums ar katru Vāciju parakstāms atsevišķi.

Šādā valdību galvu konferencē Mekmillens gribētu sākt runāt par lielvalstu bruņoto spēku pakāpenisku atvilkšanu no abām Vācijām, Polijas, Čechoslovakijas un, iespējams, arī Ungārijas. Šādā ceļā sāktos Vācijas apvienošana, vispirms izejot cauri federācijas fazei. Šīs fazes laikā sabiedrotie un Padomju Savienība parakstītu miera līgumu ar Vācijas federāciju, kuŗas sēdeklis šai gadījumā būtu Berlīnē. Nebūtu jābaidās, ka 18 milj. austrumvāciešu spētu uzsākt un politiski pārvarēt 50 milj. rietumvāciešu.

Viduseiropā pakāpeniski būtu jārada demilitarizēta josla, kas būtu padota pārraudzībai. Satelitu zemēs, domā Mekmillens, Chruščevs pārraudzības ierēdniem ļautu daudz lielāku brīvību nekā pašā Padomju Savienībā.

Vašingtonā Mekmillena priekšlikums ārlietu ministru konferences plānu anullēšanai ‚to vietā sākot gatavoties valdības galvu sarunām ‚tika uzņemts ļoti vēsi. Prezidents Eizenhauers aizrādīja, ka Sav. Valstis pretosies šādām sarunām tik ilgi, kamēr nebūs konkrētu pierādījumu, ka šādas sarunas var sekmēties.

ĀDENAUERS PIE DE GOLLA

Šīs nedēļas vidū negaidītā vizītē uz Parīzi devās Rietumvācijas kanclers Ādenauers, lai apspriestos ar Francijas prezidentu ģen. de Gollu. Sarunu temats: Anglijas ministru prezidenta Mekmillena viesošanās Maskavā ‚tās sekas — un draudzības stiprināšana Francijas un Rietumvācijas starpā. Par ļoti zīmīgu ieskata Ādenauera un de Golla politikas koordinēšanu, pirms viņi katrs savās mājās sastopas ar Anglijas ministru prezidentu Mekmillenu, kas, no Maskavas atgriezies, jau tuvākās dienās apmeklēs Bonnu un Parīzi.

MOBILIZĀCIJAI LAIKS NAV VĒL PIENĀCIS

PAŠREIZĒJĀ RIETUMEIROPAS UN ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTU AIZSARDZĪBA IR PIETIEKAMA, LAI IZTIKTU BEZ MOBILIZĀCIJAS.

Vašingtonā. Šī gada 4. martā, šoreiz gan vēl negātīvā nozīmē, Sav. Valstu prezidents Eizenhauers pieminēja mobilizācijas vārdu. Kārtējā Vašingtonas preses konferencē Padomju Savienības draudu iespaidā prezidents deklarēja, ka amerikāņi Eiropā neatkāpsies nevienu soli. Pēc viņa domām brīvās pasaules aizsardzība pašreiz ir pietiekama. Berlīnes situācijai paslktinoties, gan neatliktu nekas cits, kā turēt daļu smago bumbvežu gaisā nepārtraukti. 24 stundas diennaktī, bet pagaidām piecpadsmit minūšu trauksmes stāvoklis bumbvežu apkalpēm ir pietiekams nodrošinājums. Prezidents katēgoriski noraidīja priekšlikumus, ka tagad būtu īstais laiks sākt mobilizēt Ziemeļatlantijas organizācijas spēkus, lai pierādītu Padomju Savienībai ‚ka Rietumi Berlīnes situāciju ņem pavisam nopietni. Prezidents uzsvēra, ka pašreizējos apstākļos tā būtu vislielākā kļūda, kādu vien varētu izdarīt.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Pēc 41 stundas lidojuma amerikāņu Pioniera raķete bija sasniegusi 236.000 jūdžu augstumu, turpinot kāpt ar 4.525 jūdžu ātrumu stundā. Zinātnieki paskaidro, ka praktiski satelits jau ir iegājis saules sistēmā, jo šādā augstumā saules pievilkšanas spēks ir spēcīgāks par zemes gravitāti. Satelītam pareģo mūžīgu „dzīvošanu". Iecejot orbitā ap sauli, tās nepieciešamas 392 dienas tās vienreizējai apriņkošanai. Tuvākajā vietā satelits atradīsies 91,7 milj. jūdžu no saules.

● Kubas nemiernieku premjēram Kastro par lielu sašutumu kāds militārais tribunāls attaisnojis 43 kara noziedzniekus — militāros lidotājus un mechanikus, kas apvainoti daudzu simtu nevainīgu civiliedzīvotāju iznīcināšanā. Kastro minētos 43 ieskata par briesmīgākiem kara noziedzniekiem, kādi vien esot viņu apcietinājumā. Tā arī pēc attaisnošanas viņi vēl ir apcietinājumā, jo gaida jaunu prāvu. Kastro ar pirmās prāvas iznākumu nebijis apmierināts.

● Anglijas valdība izsludinādes terroristiem Kipras salā, gan ar noteikumu, ka pēdējiem sala jāatstāj. Netraucēts ceļš uz Atēnām apsolīts arī EOKA's vadītājam plkv. Grivam. Apcietinājumā esošie EOKA's piederīgie tiks pamazām atbrīvoti. Vēl nenotiesāto locekļu lietas iztiesātas, bet sodu saņems tikai tie, kuŗus atzīs par vainīgiem tiešās slepkavībās. Pārējiem būs ceļš vaļā uz Grieķiju.

● Brunotiem spēkiem nepārtraukti modernizējoties, esošie ieroči noveco ļoti ātri. Militārās stratēģijas nepieciešamība nule kā spiedusi Sav. Valstu kara floti pārdot lūžņos lielāku skaitu vēl. Otrā pasaules karā par moderniem atzītu kuģu. Tā dzelžos aizies pieci kaujas kuģi, deviņi smagie kreiseri, četrpadsmit vieglie kreiseri un piecpadsmit vieglie lidmašīnu bāzes kuģi.

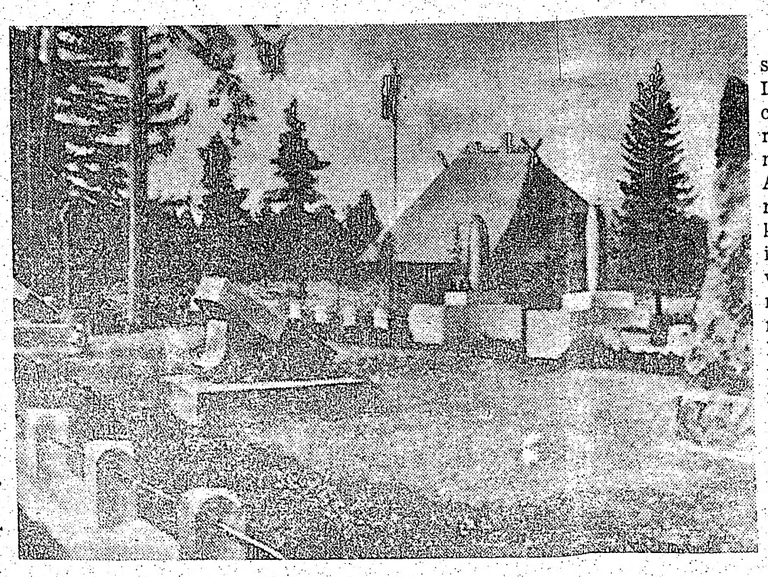

Plkv. O. Kalpaka nāves vieta — Airītes. Piemineklī un piemiņas zīmes kritušajiem karavīriem: pa kr. piemineklis O. Kalpakam un priede, pie kuŗas viņš miŗa. No piemineklā pa kr. kapa akmens ltn. Šrinderam, kapa akmens virsleitn. Krievam un piemineklis kpt. Grundmanim.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRINBERGS

SPOŽUMS PĀR LIELAUCI

KALPAKIEŠUS SUMINOT

A. VILKS

Lielus notikumus laiks sasaista secībā, kas savā pakāpenībā upurēšanās lielums, drosme, varonība un brīvprātīgo rindas. Šaubīgais kļuva par ticētāju, mazdūšīgais par varenu cīnītāju. Vēsture ir fiksējusi visu, kas dots, upurēts un parādīts Latvijas brīvības labā. Būtu lieki to atkārtot. Bet šodien mums ir jāuzsver kāda svarīga un ārkārtīgi nopietna nepieciešamība — kalpakiešu ziedošanās un gatavība cīnīties. Tā ir tēvzemes un brīvības milestība. Stāvot svešuma tuksnesī, gara acīm vērojot tēvzemes fiziski sadragātās dzimtenes postažā, vairāk vai mazāk ieaugot pašreizējā vidē, jautāsim sev: vai mums un mūsu jaunatnei būtu drosme un spēks atteikties no visa ,ja tas būtu vajadzīgs, lai stātos Latvijas cīnītāju rindās ar tādu entuziasmu un brīvprātīgumu, kādu pirms 40 gadiem apliecināja kalpakieši? Cik būtu tādu, kas to uzņemtos? Tā mēs jautājam sev, zinādami, ka izdzītībā iegūtie gadi daudzos ir apraksuši pavisam vai daļēji apslāpējuši tēvzemes milestību. Vērīga acs to var saskatīt mūsu sadzīves izpausmēs, Tos, kas dzīvo pagātnes atmiņās, kuras bagātinātas ar dižiem pozitīviem darbiem, piemēriem un cīņām, mēdz dēvēt par vakardienas cilvēkiem. Tos, kas strauji un neatlaidīgi raujas laukā no svešuma ieteknēm un gara, sauc par nepraktiskiem. Un tos, kas vēl nemitīgi tic Latvijas brīvības atgūšanai, gatavi piešķirt šai cīņai visus savus vēl atlikušos fiziskos un sirds spēkus, ,dēvē par nereāliem sapņotājiem. Vai neuzglūn brīdis, kad par Latviju domās, sapnos un cīņai ,tatavi būs vienīgi tie, jau dziļā vecumā iegājuši, kas savos jaunības gados bijuši cīnītāji par Latviju ar ieroci rokās vai degdami lielā idejiskā kvēlē? Kalpakiešu dienās tādēļ ir jāvērš skats uz mūsu jauno audzi: par cik tu gatavojies vai esi gatavs kalpakiešu dedzībai un iecerēm? Lasi mūsu mazās tautas lielo vēsturi, un tu tur atradīsi zīmes, kas liecina par jaunatnes entuziasmu Latvijas brīvības labā. Studenti un skolotāji atstāja skolas solus un lielā brīvprātībā nomainīja lekciju burtnīcas pret šauteni. Vai trimdā augošā jaunatne ir varētāja šādu upuri nest? Brīzīem liekas, ka tai vajadzīgo patriotisko darbošanos tā pārvērš lētajā un maznozīmīgajā kongresēšanas un deklarēšanās priekā? Cik tieši kalpakiešu dienās būs to jaunatnes organizāciju, apvienību vai kopu, kas sanāks vienkopus un aicinās savā vidū kādu mūsu brīvības cīnītāju, lai klausītos Latvijas vēstures un pagātnes dimdīgajos soļos?

Būs norādījumi, ka fiziskas cīņas par Latviju vēl nav. Saprotams, ka ne. Nekādas cīnītāju vienības mēs vēl svešumā nevaram organizēt. Bet mēs gan varam stiksti un neatkāpīgi dariināt, plašāku un dziļāku izvērst savu gara un nelokāmās ticības spēku — varam augt skaidrāk un patiesāk savas tautas, tēvzemes un brīvības milestībā. Tas bija dzinulis un priekšnoteikums ne tikai mūsu pirmajiem cīnītājiem, viņu gaitām un apņēmībai, bet arī rosmināt ājs visiem tiem, kas savā laikā darbojās Latvijas brīvības labā. Lai būtu gatavi cīņai, ir vajadzīga tēvzemes milestības uguns, kas var liesmot un dedzināt arī tad, ja pašu zeme vēl smok nebrīvībā un postā.

Neatkarīgās Latvijas vēsture neapšaubāmi dokumentē, ka otrās cīņas ugunīs ir gājuši arī daudzi vecie latviešu strēlnieki — tā kļūstot par kalpakiešiem un kopīgi ar to pulkiem cīnījušies par tautas ideju, nesot kopīgu asins upuri. Neaizmirsīsim: Pirmā pasaules kara laikā no visām krievu armijas daļām sapulcinātie latviešu karavīri savu komandieru vadībā izveidojās par vēlākās nacionālās armijas spēcīgu kodolu — 50% tās sastāva brīvības cīņu laikā. Arī mūsu miera laika armijas virsnieku skaitā bija 770 bijušo latviešu strēlnieku. Varonības zīme — Lāčplēša kara ordenis grezno arī daudzu veco latviešu strēlnieku krūtis. Ja strēlnieku traģēdijas apskate vēl nerimstas un dažuviet uzskatu klāstos izraisa dzīvas diskusijas, tad tai pašā laikā mēs nedrīkstam un mums nav morāliska vai citāda pamata neievērot lielās latviešu strēlnieku daļas līdzdalību un upurus arī otrā cīņā par Latviju un uz Latvijas zemes, kas risinājās Latvijas armijas pamatvienības — Kalpaka bataljona ievadījumā.

Lai kaut kas taptu ir vajadzīga ideja un sekotāji. Tā radās arī mūsu pirmās armijas vienības: Virsnieku rezerves rota, Cēsu rota ,Studentu rota un Atsevišķā jātnieku nodaļa, kas koplējumā izveidoja pulkv. Kalpaka bataljonu — avangardu Latvijas atbrīvošanas cīņām un mūsu armijai. Tādēļ no vēstures lapām šodien uz mums staro nedziestošs spožums, kas nekad nebeigs mirdzēt mūsu tautas vēsturiskajā gājienā un mūsu nerimtīgās alkās pēc brīvības.

Neiztirzājot tuvāk mūsu pirmo cīnītāju tīri taktisko cīņu gaitu vai kara stratēģiju tolaik, mums šodien jāapbrīno un godevīgi jāpriecājas par to spožumu, kas pirms četrdesmit gadiem 16. janvāra naktī uzausa pār kluso Zemgales nostūri — Lielauci, jo tur pulkv. Kalpaka bataljons, kaut ar zaudējumiem, izturēja pirmās uguns kristības: sarkanarmieši pēkšņā uzbrukumā cerēja iznīcināt Kalpaka bataljonu, bet tika atsisti. Tā bija pirmā toposās nacionālās armijas uzvara — ar milzīgu ietekmi iedzīvotāju noskaņojumā un pašu karotāju nākotnes iecerēs. Sekmīgais ievadījums lielā mērā noskaņoja cīņu turpmāko gaitu — auga uzupurēšanās lielums, drosme, varonība un brīvprātīgo rindas. Šaubīgais kļuva par ticētāju, mazdūšīgais par varenu cīnītāju. Vēsture ir fiksējusi visu, kas dots, upurēts un parādīts Latvijas brīvības labā. Būtu lieki to atkārtot. Bet šodien mums ir jāuzsver kāda svarīga un ārkārtīgi nopietna nepieciešamība — kalpakiešu ziedošanās un gatavība cīnīties. Tā ir tēvzemes un brīvības milestība. Stāvot svešuma tuksnesī, gara acīm vērojot tēvzemes fiziski sadragātās dzimtenes postažā, vairāk vai mazāk ieaugot pašreizējā vidē, jautāsim sev: vai mums un mūsu jaunatnei būtu drosme un spēks atteikties no visa ,ja tas būtu vajadzīgs, lai stātos Latvijas cīnītāju rindās ar tādu entuziasmu un brīvprātīgumu, kādu pirms 40 gadiem apliecināja kalpakiešī? Cik būtu tādu, kas to uzņemtos? Tā mēs jautājam sev, zinādami, ka izdzītībā iegūtie gadi daudzos ir apraksuši pavisam vai daļēji apslāpējuši tēvzemes milestību. Vērīga acs to var saskatīt mūsu sadzīves izpausmēs, Tos, kas dzīvo pagātnes atmiņās, kuras bagātinātas ar dižiem pozitīviem darbiem, piemēriem un cīņām, mēdz dēvēt par vakardienas cilvēkiem. Tos, kas strauji un neatlaidīgi raujas laukā no svešuma ieteknēm un gara, sauc par nepraktiskiem. Un tos, kas vēl nemitīgi tic Latvijas brīvības atgūšanai, gatavi piešķirt šai cīņai visus savus vēl atlikušos fiziskos un sirds spēkus, ,dēvē par nereāliem sapņotājiem. Vai neuzglūn brīdis, kad par Latviju domās, sapnos un cīņai ,tatavi būs vienīgi tie, jau dziļā vecumā iegājuši, kas savos jaunības gados bijuši cīnītāji par Latviju ar ieroci rokās vai degdami lielā idejiskā kvēlē? Kalpakiešu dienās tādēļ ir jāvērš skats uz mūsu jauno audzi: par cik tu gatavojies vai esi gatavs kalpakiešu dedzībai un iecerēm? Lasi mūsu mazās tautas lielo vēsturi, un tu tur atradīsi zīmes, kas liecina par jaunatnes entuziasmu Latvijas brīvības labā. Studenti un skolotāji atstāja skolas solus un lielā brīvprātībā nomainīja lekciju burtnīcas pret šauteni. Vai trimdā augošā jaunatne ir varētāja šādu upuri nest? Brīzīem liekas, ka tai vajadzīgo patriotisko darbošanos tā pārvērš lētajā un maznozīmīgajā kongresēšanas un deklarēšanās priekā? Cik tieši kalpakiešu dienās būs to jaunatnes organizāciju, apvienību vai kopu, kas sanāks vienkopus un aicinās savā vidū kādu mūsu brīvības cīnītāju, lai klausītos Latvijas vēstures un pagātnes dimdīgajos soļos?

Būs norādījumi, ka fiziskas cīņas par Latviju vēl nav. Saprotams, ka ne. Nekādas cīnītāju vienības mēs vēl svešumā nevaram organizēt. Bet mēs gan varam stiksti un neatkāpīgi dariināt, plašāku un dziļāku izvērst savu gara un nelokāmās ticības spēku — varam augt skaidrāk un patiesāk savas tautas, tēvzemes un brīvības milestībā. Tas bija dzinulis un priekšnoteikums ne tikai mūsu pirmajiem cīnītājiem, viņu gaitām un apņēmībai, bet arī rosmināt ājs visiem tiem, kas savā laikā darbojās Latvijas brīvības labā. Lai būtu gatavi cīņai, ir vajadzīga tēvzemes milestības uguns, kas var liesmot un dedzināt arī tad, ja pašu zeme vēl smok nebrīvībā un postā.

DV ASV VALDES DARBĪBA

1959. g. 22. februārī Čikāgā DV ASV sēdē piedalījās priekšnieks A. Vanags, valdes locekļi V. Aparjods, P. Ozoliņš, V. Lagzdiņš ,J. Utināns un E. Peniķis.

Sēdi atklāja pr-ks A. Vanags. Mācītājs J. Strautnieks īsā svētbrīdi izlūdzās dievpalīgu palīdzības darba veicējiem.

A. Vanags ziņo, ka viņš valdes vārdā apsveicis ar rakstu DV Kanadas delegātu kongresu Toronto.

Sekretārs V. Lagzdiņš ziņo, ka DV skaits ASV pagājušā gadā pieaudzis par 50.

Aprūpes daļas vadītājs J. Utināns plašāk referē par aprūpes līdzekļu sadali, norādot, ka sakarā ar aprūpes līdzekļu pieaugumu DV ASV ir bijis iespējams līdzekļus piešķirt tur, kur vajadzība ir visdegošāka. Tāpat arī palīdzībai dzimtenē un izsūtījumos DV ASV ir devuši proporcionāli visvairāk.

Pr-ža vietn. — kasieris P. Ozoliņš savā ziņojumā uzkavējas pie valdes kases jautājumiem un nolasa dažas palīdzības saņēmēju vēstules, kas liecina, ka atbalsts ir bijis vietā un palīdzējis atrisināt saimnieciskas grūtības.

Priekšsēža v. kultūras lietās V. Aparjods ziņo par DV ASV valdes izdoto nošu krājumu „Vīru balsis". Visumā krājums apmierina, un no kopiem nāk atzinīgas atsauksmes par krājuma izdošanu. Krājumā 15 mūsu komponistu 46 vīru koņu dziesmas, kas līdz šim vēl nav nekur iespiestas. Līdz šim jau pieprasīti un izsūtīti pāri par 200 eksemplāru. Paraugeksemplāri nosūtīti latviešu centrālo organizāciju vadītājiem, presei, komponistiem un DV zemju valdēm. Krājuma cena $2,-, bet koriem, krājumu saņemot tieši no DV ASV valdes, 25% atlaide, tāpat arī atkalpārdevējiem. Krājums pieprasāms V. Aparjodam, 2573 N. Palmer St., Milwaukee 12, Wis.

Par DV dienām V. Aparjods ziņoja, ka priekšdarbi norit sekmīgi un DV dienām Milvokos jau nonomātas piemērotas telpas, kā arī DV dienu programma lielos vilcienos nosprausta. Pieteikušies 8 vīru koņi no Milvokiem, Omahas, Kalamazū, Mineapoles, Čikāgas, Detroitas, Indiānāpoles un Nujorkas ar 138 dziedātājiem, tā ka vīru koņu kopkoncerts solās izvērsties par respektējamu kultūrālu notikumu.

A. Vanaga ierosmē valde nolēma 14. martā Čikāgā, kopā ar DV Čikāgas apv-bu un vīru kori „Daugavieši", rikot Kalpaka bataljona atceres vakaru ar dziedātājas Ritas Dzilnas - Zaprauskas piedalīšanos. Kā goda viesi sarīkojumā būs lūgti kalpakieši, invalidi un karā zudušo karavīru mātes.

11. un 12. aprīļa DV ASV delegātu sapulcei Linkolnā pieņēma darba kārtību un budžeta projektu 1959. gadam.

Valde plašāki pārrunāja pēdējā laikā novēroto padomju iespiedumdarbu latviešu valodā pastiprināto iepludināšanu ASV, pie kam to reklāmēšanai tālākpārdevēji mazāk vai vairāk slēpti izmanto reizēm trimdas preses palīdzību. Valde apsvērusi padomju iespiedumdarbu un mūzikas plašu izdevumu propagandēšanu presē un reklāmu iespiedumos, nolemj protestēt pret to, jo šī riciba graujoši iedarbojas uz trimdinieku domāšanu un nav savienojama ar DV nostāju un viedokli.

Valde skatija cauri un rediģēja DV globālos darbības noteikumus, kas pieņemami DV ASV delegātu sapulcē. ep.

Baltijas sieviešu padome, kas Toronto, Kanadā, darbojas jau 8 gadi, 1. martā rīkoja draudzības vakaru ar priekšnesumiem. Sarīkojumā piedalījās lūgti viesi kanadieši. Augšējā attēlā 1. r. no kr.: I. Slaņke, BSP pr-des v. (latviete), S. Butkevicius pr-des v. (lietuviete), J. Paets, goda priekšsēde (igauniete), A. Kopmane, priekšsēde (latviete) I. Kehkla (pr-des v. (ig.). Stāv no kr.: E. Senkus, B. Pabedinskas, I. Kairys, J. Herma, H. Kova, O. Riisna, A. Songailo. Apakšā: grupa Baltijas tautu jaunieši, kas demonstrēja savas tautas dejas. J. Kreiļa uzņ.

APRŪPES KOORDINĀCIJAS PADOMES

ATGĀDINĀJUMS ASV LATVIEŠU APRŪPES ORGANIZĀCIJĀM UN DRAUDZĒM

Kā jau savā laikā ziņots, pie Amerikas latviešu apvienības tagad darbojas Aprūpes koordinācijas padome, kuŗā pārstāvēts ALA's Aprūpes birojs, Daugavas Vanagu organizācijas, latviešu ev. lut., katoļu, baptistu un pareizticīgo draudzes.

Koordinācijas padome pag. g. 29. novembra sēdē Nujorkā nolēma: lai rastu labāku pārskatu par palīdzības darbu latviešiem ASV un citās zemēs un gūtu iespēju taisnīgāk sadalīt sabiedrības saziedotos aprūpes līdzekļus, lūgt visas palīdzības līdzekļu vācējas organizācijas iesniegt Koordinācijas padomei pārskatus par 1958. gadu — cik pavisam palīdzības līdzekļu iegūts un kā tie izlietoti. Pārskati uz klātpievienotajām jautājumu lapām iesniedzami vēlākais līdz š. g. 15. martam, adresējot tos: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D. C.

Pārskatā uzrādāmi dati par palīdzību latviešiem ASV, Vācijā, Austrijā, Francijā un citās zemēs, kā arī dzimtenē, izsūtījumā u. t. t. Par aprūpes līdzekļiem, kas izsniegti palīdzībai ASV ārpus savas organizācijas vai draudzes robežām, iesniedzams vārdisks saraksts, kam un kur palīdzība izmaksāta, bet par līdzekļiem, kas vākti palīdzībai dzimtenē vai izsūtījumā — uzrādāmas organizācijas, kuŗu rīcībā līdzekļi tālāk pārsūtīti vai nodoti.

Marta mēnesī Koordinācijas padome pēc pārskatu saņemšanas sastādīs kopīgu pārskatu, kas dos vērtīgu materiālu par ASV latviešu devu aprūpei 1958. gadā, kā arī uzrādīs vēl neatrisinātās aprūpes vajadzības.

Amerikas Latviešu Apvienības sekretariāts.

JAUNIEŠU VAKARS TORONTO

Toronto latviešu jaunatnes pulciņš „Lāpa" svētdien, 8. martā, pl. 5,30 p. p. DV namā (123 Huron ielā), rīko jauniešu vakaru ar „Lāpas" karoga nodošanu jaunajai valdei. Bijušais pulciņa priekšsēdis T. Kronbergs īsumā pastāstīs par karoga vēsturi. Pēc tam deja pie skaņu plašu mūzikas. Visi jaunieši laipni ielūgti.

DV Toronto nod. rīko š. g. 7. martā, plkst. 7,00, 123 Huron ielā, savā namā,

KALPAKA PIEMIŅAS VAKARU

Biedriem un to ievestiem viesiem.

Laipni ielūdz VALDE

KANADĀ

TORONTO

● Baltijas tautu federācija Kanadā savā pēdējā sēdē nolēma iesūtīt Ontario provinces valdībai iesniegumu, kuŗā prasīs diskriminācijas novēršanu šinī provincē. Bez tam tā iesūtīs arī otru iesniegumu federālai valdībai ar prasību, lai likumā par pilsoņu tiesībām būtu ietilpināta vienlīdzība darbā, neatkarīgi no rases ,tautības un citām diskriminējošām varbūtībām. Sēdē vēl pārrunāja 14. jūnija sarīkojumu, bet galīgi šo jautājumu izlems nākošā sēdē.

● Toronto katoļu vienība 2. maijā atzīmēs 10 gadu pastāvēšanu ar svinīgu aktu un koncertu Assembly hallē. Prof. B. Kokins teiks uzrunu, bet pārskatu par aizgājušo laiku sniegs L. Miklašēvičs. Garīgā koncertā piedalīsies katoļu jauktais koris dir. V. Rundāna vadībā. Pēc tam saviesīgs vakars ar deju un tējas galdu.

● Jau ilgāku laiku šajā pilsētā sekmīgi darbojas „Tērvetes" mazskautu pulciņš E. Ozola vadībā. Nule kā 4 mazskauti pabeiguši pirmo gadu pie raženajiem staburadzēniem: A. Pērkons, A. Ojumskis, I. Škobe un V. Akers. Agrāk šo pulciņu vadīja J. Rudzītis, kas tehnisku apstākļu dēļ atteicies no vadītāja pienākumiem. Patlaban pulciņa nodarbības notiek TLB telpās.

● Trešdien, 4. martā Toronto Karaliskās konservatorijas kārtējā audzēkņu vakarā piedalījās mūsu topošā pianiste Lauma Pētersone ,kas vairākkārtīgi uzstājusies arī latviešu sarīkojumos. L. Pētersone bez klavierspēles studē vēl arī farmāciju Toronto universitātē.

● Komponiste un dirigente Erika Freimane, Dainas koŗa vadītāja, pārcietusi smagu operāciju un pašreiz veselojas slimnīcā. Pagaidām viņa apmeklētājus vēl nepieņem.

● Sakarā ar Kalpakiešu Kanadas kopas pārstāvja J. Dreimaņa smago slimību ,kopas galvenā valde ASV par Kanadas pārstāvi iecēlusi kalpakieti K. Tanni.

NIAGARĀ

● Niagaras - St. Katarines jauniešu pulciņa „Dzirkstele" dalībnieki gatavojas lielo Jaunatnes svētku sacensībām Toronto. Pulciņa valde svētku rīkotājiem jau pieteikusi zemāk minētos dalībniekus: M. Reinholde un G. Kolesņikovs — deklamācijas; Ieva Ligere — klavieres; I. Ragelsone — akordeons; Inese Verdiņa — balets; J. Ligers — foto; J. Strautnieks, J. Ligers — galda teniss vīr.; I. Ragelsone — galda teniss siev. Bez tam sacensībās piedalīsies pulciņa tautas deju trupa un šāvēju komanda. Dalībnieku reģistrēšana sacensībām turpinās.

● Bafalo jaunatnes pulciņš iedūdzis „Dzirksteles" dejotājus uzstāties viņu paredzētā Raibā vakarā .Pulciņš piedāvājumu pieņēmis. Bez tam tautas deju dejotāji kuplinās priekšnesumus vietējā skautu un gaidu sarīkojumā 7. martā Niagarā, kā arī viesosies pie medniekiem un makšķerniekiem St. Katarinēs.

● V. Lindes piemiņas fonda pārvalde saziņā ar nelaika dzīvesbiedri pieņēmusi galīgā veidā mirušā komponista kapa piemineklja projektu un nodevusi to izgatavošanai kādai Toronto firmai.

Kapa akmens tiek gatavots pēc tēlnieka A. Kopmaŗa meta, tā izmēri 36" x 30" (lielāku neatļauj noteikumi) un maksās apm. $300,-; to segs ar fonda līdzekļiem. Materiāls — pelēks akmens; vienā pusē attiecīgs ieraksts, bet otrā — latviska kokle. Pieminekļa iesvētīšana paredzēta vasarā.

● DV Niagaras nodaļa veic priekšdarbus ,lai cienīgi sagaiditu un uzņemtu Londonas teātŗa ansambli, kas šeit viesosies š. g. 11. aprīlī ar A. Voitkusa jautro farsu „Zvaigznes". Ieejas biļetes pagaidām vēl nav dabūjamas.

N.

● DV Niagaras nodaļas biedri 18. janvārī vietējās latviešu skolas telpās, N. Plavinska mājā, sanāca uz gada sapulci, kuŗa apstiprināja iepriekšējā gada darbības pārskatu, atzistot nodaļas darbību visumā par sekmīgu, atskaitot darbību sabiedriskā laukā, kur nākotnē nepieciešama lielāka rosība. Tāpat nepieciešams laikus izplānot sarīkojumus.

Pieņemot budžetu 1959. gadam, paredzēja atbalstu vietējai latviešu sestdienas skolai, skautu - gaidu vienībai un nolēma arī turpmāk pēc vajadzības atbalstīt apvienotā vīru koŗa Viesturs Niagaras - St. Katarines nodaļu.

Ievēlot valdi, tā konstruējās sekojoši: priekšsēdis P. Treiers, pr. vietn. K. Vītols ,sekretārs J. Arājs, kasieris F.Barkāns, biedrzinis A. Šteinbachs. Revīzijas komisijā ievēlēja Fr. Sirmo, E. Jēkabsonu un J. Paukšēnu. Izpildot pilnsapulces lēmumus, jaunā valde savā 9. februāŗa sēdē nosprauda vadlīnijas, kas ievērojamas turpmāk, rikojot sarīkojumu. Sastādīja arī sarīkojumu kalendāru visam 1959. gadam. Informācijas iegūšanai valdes locekļi apskatīja visas sarīkojumiem kaut cik piemērotas Niagaras zāles. S.

Pateicība

Sirsnīgs paldies Daugavas Vanagiem un DV KV pr. V. Muktam par skaistajām rozēm, kuŗas saņēma ikviens kalpakietis un 3 kalpakiešu atraitnes Toronto sakarā ar Kalpaka bataljona cīņu dienu atceri.

Cīņas ir viņu daļa, bet skaisti ir, ka pēc gadiem kāds vēl par tām pateicas ar ziedu — tev dzīvam dotu.

Kanadas Kalpakiešu kopas uzdevumā

K. Tannis.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

● Lai Ontario province varētu financiāli uzplaukt, tai nepieciešami vismaz 855.700.000 dol. Pašreizējie skaitļi rāda, ka province līdz šim ieņēmusi 624.800.000 dol. Veselības iestādēm atvēlēti 77.100.000 dol. Garīgi slimo iestādes atbalsta federālā valdība ar apm. 770.000 dol. lielu summu. Pag. gadā audzis arī Ontario provinces deficits, kas nākošā gadā pēc ekspertu domām varētu sasniegt vienu miljardu.

● Pēdējā laikā rodas arvien vairāk tādu kanadiešu ,kas domā, ka būtu pienācis laiks angļu karogu apmainīt pret kanadiešu karogu ,kāds būtu jārada vistuvākā nākotnē. Kanadas valdība saņēmusi 1.347 dažādus zīmējumus jaunā karoga izveidošanai. Īpaši liberāļi domā, ka Anglijas karogs nav īsti piemērots tādai lielai zemei ,kāda ir Kanada. Šo kampaņu ļoti atbalsta arī Kanadas lielākais dienas laikraksts „The Toronto Daily Star" un īpaša grupa „The Native Sons of Canada".

● Kanadas valdība apsvērusi iespēju piešķirt bezdarba pabalstu arī tiem ,kas agrāk savu laiku pavadījuši cietumos. Šo priekšlikumu parlamentā ierosināja Kanadas darba ministrs A. Starrs.

● Kanadas iedzīvotāju skaits pēdējos gados strauji pieaudzis. Pēc federālās valdības jaunākās statistikas Kanadā patlaban ir 17.284.000 iedzīvotāju. Kopš 1956. gada iedzīvotāju skaits pieaudzis apm. par 2,4 procentiem. Vislielākais pieaugums konstatēts Britu Kolumbijas provincē (11,7%); tai seko Alberta ar 9,3% un tikai tad Ontario province ar 8,9%.

● Pēdējā Gallupa aptauja rāda ,ka 67% kanadiešu grib atmest angļu himnu „God, Save the Queen" un tās vietā dziedāt „O Canada". Kanadas publiskās domāšanas institūts apgalvo, ka tikai viens no katriem pieciem Kanadas iedzīvotājiem atbalsta „God save the Queen" kā šīs zemes oficiālo himnu. -š.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

ATBALSTĪSIM MĒNEŠRAKSTU „VOICE OF FREEDOM"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atbalstot L. Jaunzema domu (vēstule LA 21. febr. n-rā) par mēnešraksta Voice of Freedom abonēšanu, atļaujos izteikt savu viedokli, V. of F ir vienīgais izdevums Kanadā angļu valodā, kur trimdinieks var brīvi izteikt savu domu ne tikai citām etniskām grupām, bet arī vietējiem kanadiešiem. Šāda iespēja ne vienmēr rodas, iesūtot rakstus „lielajai presei." Lasiet, abonējiet, dodiet paziņām lasīt šo izdevumu. Vēlami arī raksti par vispārējiem trimdinieku jautājumiem, neaizkarot kanadiešu mentalitāti, bet apellējot pie taisnības un pienākuma, mūsu pieredzi izmantojot tikai kā pieturu, jo līdzīgs likteņis, pat vēl baigāks, var piemeklēt arī šo zemi, ja komūnisti pārņemtu brīvo pasauli.

Te vārds mūsu tiesībniekiem, ekonomiem, vēsturniekiem, kristietības idejas paudējiem, kas pārvalda angļu valodu. Tā mēs varam veidot pat pārējo kanadiešu nostāju, popularizējot arī pašu brīvības ideju.

Ievērojot mēnešraksta aprobežotos apmērus, sākumā iesūtāmā raksta apmērus gan vajadzētu ierobežot uz 300-500 vārdiem ,pieskaroties tikai vienam jautājumam. Šāds iespiests vārds var tikt nosūtīts ne tikai atsevišķai personai, draugam vai pretiniekam, *bet lielam lasītāju skaitam*, kā to darījis šo rindiņu autors. Ja Latvijā Amerikā slejās ievietoto rakstu serija par kristīgo baznīcu, komūnismu un pacifismu parādīsies angļu valodā, ir padomā šo apskatu nosūtīt ikvienam V. of F. abonentam kā pielikumu.

Mēnešraksta abonēšanas maksa — $2 gadā (to taču varam atļauties) iesūtāma uz adresi: **„Voice of Freedom", 194 Bartlett Ave., Toronto 4, Ont.** Informāciju sniedz pa tālruni LE 2-1053.

—er.

VĀCIEŠU CENTĪBA UN „ŠĪRONA IELA"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikrakstā nesen ievietotais Dr. H. Marnica grāmatas Kāvi pār Daugavu apskats būtu papildināms ar bezjēdzīgo ielu nosaukumu grozīšanas faktu, ko autors asi kritizējis. Atminas kļūdīšanās dēļ viņš atzīmējis ,ka Lāčplēša iela esot bijusi nosaukta Valtera fon Pletenberga vārdā, Patiesībā mestra vārdā pārdēvēja Elizabetes ielu. Lāčplēša ielai piešķira kāda plašākām aprindām nepazīstama germanofila Carl von Schirren vārdu, kas bijis 19. g. s. profesors Tērbatā. Tāpēc arī zobgaļi šo ielu mēdza saukt par Šīrona ielu, tā „godinot" Lāčplēša un Tērbatas ielu stūri atrodošos krogu. Plašā ielu pārdēvēšanas akcija beidzot radīja tādu sajukumu, ka pat vācu iestādes vairs neorientējās jaunajos nosaukumos. Kā spilgtākais kuriozs jāatzīmē vēstules adrese, ko Latvijas statistikas pārvalde reiz saņēma no Berlīnes statistikas valdes:

Herrn Carl von Schirren
Lettländisches Statistisches Amt
Lāčplēša ielā 1, Riga Lettland.

Visvairāk šīs bezjēdzības sekas dabūja izbaudīt iebraucēji vācu karavīri un ierēdņi. Viņi bija apgādāti ar pilsētas plānu, kuŗā ielām bija latviskie nosaukumi, bet meklējamās adreses bija uzdotas jaunos nosaukumos. Iedzīvotāji necentās iegaumēt jaunos nosaukumus, kas viņiem bija sveši, un iebraucējam maz ko varēja līdzēt. Pie tam daži jaunie nosaukumi bija ļoti līdzīgi kādam citam pazīstamam latviešu ielas nosaukumam. Tā ,ja atmiņa nevilj, Bazničas ielu pārdēvēja par Laudon ielu. Katrs latvietis, taujāts pēc šādas ielas, to iztulkoja par Laudonas ielu un bez kādas jaunprātīga nodoma sūtīja taujātāju uz Pārdaugavu, kur pēdējā atradās.

J. Ikstrums.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota paešmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto,
dabūjams jaunatnes žurnāls
MAZPUTNIŅŠ, 2. numurs
Atsevišķs numurs uz vietas maksā 60c, bet izsūtot pa pastu — 70c.

2. Umāms

KALPAKA

III

5. ROZENBERRGS OTRREIZ RIGĀ

Ja 1942. g. 15. maijā, Rozenbergam pirmoreiz ierodoties Rigā, viņam nelaida tuvumā nevienu latviešu atklātības darbinieku, tad otrreiz šī notikuma ārējā norise bija pretēja. Rozenberga otrreizējo ierašanos Rigā marta sākumā vai februāŗa beigās izkārtoja un akcentēja tā, ka viņš bija kopā ar latviešu pārstāvjiem. Ģenerālkomisārs Drekslers savā dzīvoklī, Raiņa Bulvārī, Rozenberg pusdienas, uz kuŗā nāti arī 3, resp. 4 stāvji. Kad visi šie dās situācijās sarū bergu bija nofotogr avizēs kopā ar ar ievietoti, varēja iespaids, ka ir no kādas svarīgas sar spriedes.

Uz pusdienām ko bergu aicinātie l iekšlietu ģenerāldir izglītības ģenerāld manis un latviešu nerālinspektors B savu stāba priek Plensneru kā tulk

Šai „apspriedē" i ja pārrunāti nekād lītiski jautājumi u kas principiāls. H galda sēdot, kā pa riskā konversācijā arī vienam otram dzives jautājuman nāja latvieši ar vi dzās vietās.

Svarīgākā „polit notikusi pēc pusdie si sagājušī kopā uz fiju dzert. Sarunu uz austrumu polit liem, un Primanis bas ģenerāldirekto gam teicis, labi, ka pats uz austrumien ir daudz bērnu, pa rūpējas un jāgādā atbildējis, ka šis gan pastāvīgi sam tagad esot kļuvis dējušas galvu un nātas, ka Latvijā nīgi pāries pašu la **Tikai vēlāk noskaid ir bijis ārkārtīgi ve paņēmiens, lai no L pārvaldes izdabūtu bināšanas un vēlāk jas mobilizācijas lē** zenberga otrreizējā Rigā tagad šai polit ta i uzlika punktu. F domāja, ka politiski tuācija latviešiem j viņiem nav nekas v nekas no viņiem jā tos, kā paligspēkus, vācu lietai. Viss izd tiem jau ir dabūts, vieši ir tādā situāci kas, arklā iejūgts, ir skubināts ar auzu šanu 2 soļus iepriek viņam arkls ir jāve ja viņu no aizmugur tago. Apmēram tik tikai diplomātiskā cu politiku iepretim kādā sarunā man a rējās pateikt vācu s jā Dr. Vindekers.

Jau dažas dienas berga aizbraukšana jaunā politiskā kurs bija tās, ka daudz str va vācu cenzūra latv izdevumiem. Vairāk preses izdevumu redz jās, ka rakstos ne pieminēt 1919. gadu, dzinošā nozīmē. Cenz žēlastības svitrojot

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

TAISNI TĀ, PULKVEŽA KUNGS

Trimdas „dižis" Bostonā viņojas un nenorimst. Vēl arvien stāv neizspriesta lieta par 18. novembŗa svētku akta norisi: vai runāšana svētku aktā angļu valodā ir, vai nav nacionāls pārkāpums? Kāds pulkvedis uzskatīja, ka svētku akta ricības komitejas priekšsēdis, kas aktā bija saaicinājis amerikāņu politiķus un sabiedriskos darbiniekus un svētku aktu tādēļ vadīja angļu valodā, kā arī pielaida, ka svētku galvenais runātājs ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš savu runu latviešu valodā atstāstīja arī angliski, ir beidzis būt nacionāls latvietis, bet pārvērties par internacionālistu. Un tādēļ pulkvedis ierosināja turpmāk tādus „internacionālistus" nesūtit vairs svētku ricības komitejās, bet sūtit īstus latviešus.

Redzi nu, ko nu līdzējis nobārtajam ricības komitejas priekšsēdim paturēt Latvijas pavalstniecību, ja ar visu to pārvērties par „internacionālistu"! Cīņu par Latviju taču vajag vest — turot runas tikai pašu vajadzībām, lai neaizmirstu vēsturi. Taisni tā, pulkveža kungs!

VAI PRESE IR VĒL SEPTĪTĀ LIELVALSTS?

Ir ļaudis, kas vareni pukojas par lepnu baļļu rikošanu laikā, kad jāved cīņa par Latvijas brīvību. Tā vēl arvien nerimstas par un pret pārrunās par pagājušo Preses balli Džoņa Henkoka debesskrāpī. Dolari par lepno zāli esot zemē nosviesta nauda, balli vajadzējis rīkot pašu telpās, tad nauda arī palikt pašiem — cīņai. Bet ko padarīsi Preses biedrības runas viriem! Viņi atbild: Trešo preses balli Džoņa Henkoka debesskrāpī rīkojām taisni Latvijas brīvības cīņas gara celšanai. Jo, lūk, Džons Henkoks pirmais parakstīja ASV brīvības deklarāciju un ar to jenkiji uzvarēja toreiz un uzvarēs tagad arī — komūnistus.

Nu skaidrs taču — prese ir septītā lielvalsts. Un ja tā cīnās par Latviju, tad uzvarai jābū

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBALSTĪSIM MĒNEŠRAKSTU „VOICE OF FREEDOM"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atbalstot L. Jaunzema domu (vēstule LA 21 febr. n-rā) par mēnešraksta Voice of Freedom abonēšanu, atļaujos izteikt savu viedokli, V. of F ir vienīgais izdevums Kanadā angļu valodā, kur trimdinieks var brīvi izteikt savu domu ne tikai citām etniskām grupām, bet arī vietējiem kanadiešiem. Šāda iespēja ne vienmēr rodas, iesūtot rakstus „lielajai presei." Lasiet, abonējiet, dodiet paziņām lasīt šo izdevumu. Vēlami arī raksti par vispārējiem trimdinieku jautājumiem, neaizkarot kanadiešu mentalitāti, bet apellējot pie taisnības un pienākuma, mūsu pieredzi izmantojot tikai kā pieturu, jo līdzīgs liktenis, pat vēl baigāks, var piemeklēt arī šo zemi, ja komūnisti pārņemtu brīvo pasauli.

Te vārds mūsu tiesībniekiem, ekonomiem, vēsturniekiem, kristietības idejas paudējiem, kas pārvalda angļu valodu. Tā mēs varam veidot pat pārējo kanadiešu nostāju, popularizējot arī pašu brīvības ideju.

Ievērojot mēnešraksta aprobežotos apmērus, sākumā iesūtāmā rakstа apmērus gan vajadzētu ierobežot uz 300-500 vārdiem ,pieskaroties tikai vienam jautājumam. Šāds iespiests vārds var tikt nosūtīts ne tikai atsevišķai personai, draugam vai pretiniekam, bet lielam lasītāju skaitam, kā to darījis šo rindiņu autors. Ja Latvijā Amerikā slejās ievietoto rakstu serija par kristīgo baznīcu, komūnismu un pacifismu parādīsies angļu valodā, ir padomā šo apskatu nosūtīt ikvienam V. of F. abonentam kā pielikumu.

Mēnešraksta abonēšanas maksa — $2 gadā (to taču varam atļauties) iesūtāma uz adresi: „Voice of Freedom", 194 Bartlett Ave., Toronto 4, Ont. Informāciju sniedz pa tālruni LE 2-1053.

—er.

VĀCIEŠU CENTĪBA UN „ŠIRONA IELA"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikrakstā nesen ievietotais Dr. H. Marnica grāmatas Kāvi par Daugavu apskats būtu papildināms ar bezjēdzīgo ielu nosaukumu grozīšanas faktu, ko autors asi kritizējis. Atmiņas kļūdīšanās dēļ viņš atzīmējis ,ka Lāčplēša iela esot bijusi nosaukta Valtera fon Pletenberga vārdā. Patiesībā mestra vārdā pārdēvēja Elizabetes ielu. Lāčplēša ielai piešķira kāda plašākām aprindām nepazīstama germanofila Carl von Schirren vārdu, kas bijis 19. g. s. profesors Tērbatā. Tāpēc arī zobgaļi šo ielu mēdza saukt par Širona ielu, tā „godinot" Lāčplēša un Tērbatas ielu stūrī atrodošos krogu. Plašā ielu pārdēvēšanas akcija beidzot radīja tādu sajukumu, ka pat vācu iestādes vairs neorientējās jaunajos nosaukumos. Kā spilgtākais kuriozs jāatzīmē vēstules adrese, ko Latvijas statistikas pārvalde reiz saņēma no Berlīnes statistikas valdes:

Herrn Carl von Schirren
Lettländisches Statistisches Amt
Lāčplēša ielā 1, Riga Lettland.

Visvairāk šīs bezjēdzības sekas dabūja izbaudīt iebraucēji vācu karaviri un ierēdņi. Viņi bija apgādāti ar pilsētas plānu, kurā ielām bija latviskie nosaukumi, bet meklējamās adreses bija uzdotas jaunos nosaukumos. Iedzīvotāji necentās iegaumēt jaunos nosaukumus, kas viņiem bija sveši, un iebraucējam maz ko varēja līdzēt. Pie tam daži jaunie nosaukumi bija loti līdzīgi kādam citam pazīstamam latviešu ielas nosaukumam. Tā ,ja atmiņa nevīļ, Baznīcas ielu pārdēvēja par Laudon ielu. Katrs latvietis, taujāts pēc šādas ielas, to izlokja par Ļaudonas ielu un bez kāda ļaunprātīga nodoma sūtīja taujātāju uz Pārdaugavu, kur pēdējā atradās.

J. Ikstrums.

Ņoas manuskriptus saisinām.
Iptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
a pastmarka.
Iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktē
redakcijas viedoklim.

2. Unāms

KALPAKA MARTS

III

5. ROZENBERRGS OTRREIZ RĪGĀ

Ja 1942. g. 15. maijā, Rozenbergam pirmoreiz ierodoties Rīgā, viņam nelaida tuvumā nevienu latviešu atklātības darbinieku, tad otrreiz šī notikuma ārējā norise bija pretēja. Rozenberga otrreizējo ierašanos Rīgā marta sākumā vai februāra beigās izkārtoja un akcentēja tā, ka viņš bija kopā ar latviešu pārstāvjiem. Ģenerālkomisārs Drekslers savā dzīvoklī, Raiņa Bulvārī Rozenbergam sarīkoja pusdienas, uz kurām bija aicināti arī 3, resp. 4 latviešu pārstāvji. Kad visi šie latvieši dažādās situācijās sarunā ar Rozenbergu bija nofotografēti un foto avīzēs kopā ar ar informāciju ievietoti, varēja rasties ārējs iespaids, ka ir notikušas kaut kādas svarīgas sarunas un apspriedes.

Uz pusdienām kopā ar Rozenbergu aicinātie latvieši bija: iekšlietu ģenerāldirekt. Dankers, izglītības ģenerāldirektors Prīmanis un latviešu leģiona ģenerālinspektors Bangerskis ar savu stāba priekšnieku plkv. Plensneru kā tulku.

Šai „apspriedē" īstenībā nebija pārrunāti nekādi svarīgi politiski jautājumi un vispār nekas principiāls. Pie pusdienu galda sēdot, kā parastā sabiedriskā konversācijā pieskārušies arī vienam otram latviešu sadzīves jautājumam, bet tā runāja latvieši ar vāciešiem daudzās vietās.

Svarīgākā „politiskā" saruna notikusi pēc pusdienām, kad visi sagājuši kopā uzpīpot un kafiju dzert. Saruna novirzījusies uz austrumu politikas apstākļiem, un Prīmanis, kā izglītības ģenerāldirektors, Rozenbergam teicis, labi, ka viņš braucis pats uz austrumiem, kur viņam ir daudz bērnu, par kuriem jārūpējas un jāgādā. Rozenbergs atbildējis, ka šis bērnu skaits gan pastāvīgi samazinoties un tagad esot kļuvis jau pavisam mazs. Tad Prīmanis, Dankeram piebalsojot, teicis: „jo bērnu mazāk, jo viņi miļāki un par viņiem vairāk rūpējas." Uz to Rozenbergs atbildējis, ka tā jau tas laikam gan esot. Apmēram šāds bijis tik plaši atklātībā izreklāmētais Vācijas Austrumu ministra Rozenberga un latviešu pārstāvju „apspriedes" saturs.

Bet tik nenozīmīgas un nesaturīgas gan nebija tās apspriedes, kas Rozenbergam bijušās Rīgā ar valsts un ģenerālkomisāriem un to augstākiem ierēdņiem un tās direktīvas, ko viņš viņiem devis. Šo apspriežu un direktīvu saturs sīkumā nav zināms, bet to var gandrīz nešaubīgi uzminēt pēc to notikumu iekšējās norises, kā pēc Rozenberga viesošanās Rīgā sāka izturēties vācu iestādes un attiecīgie ierēdņi. Pret latviešiem un latviešu politiku sākās ļoti jūtams vācu nacionālsociālisma šovinisms, tikai ne ārēji un stipri manāmi, bet gan ļoti konsekventi. Istājās straujš pagriezienus uz ļauno pusi tai vācu labinājumu un viltību politikā, ko hitleriešu centrālās iestādes Berlīnē agrāk piekopa pret latviešiem, solot un it kā gatavojoties dot autonomiju. Tā tas bija 1943. g. janvārī, kad vāciešī gribēja, lai latvieši nodibina savu leģionu un tā tas bija novembrī, kad vajadzēja piedabūt latviešu pašpārvaldi pie vispārējās mobilizācijas izsludināšanas. **Vilinājumi un solījumi no vāciešu puses tad bija vislielākie.** Tik lieli, ka par Berlīnes politiku un īstajiem nolūkiem nebija informētas un skaidrībā pat vācu iestādes Rīgā. Tās šai laikā bija pilnīgi zaudējušas galvu un bija pārliecinātas, ka Latvijā vara nu pilnīgi pāries pašu latviešu rokās. **Tikai vēlāk noskaidrojās, ka tas ir bijis ārkārtīgi veikls Berlīnes paņēmiens, lai no Latvijas pašpārvaldes izdabūtu leģiona dibināšanas un vēlāk — vispārējas mobilizācijas lēmumu.** Rozenberga otrreizējā ierašanās Rīgā tagad šai politikai uz burta ļ uzlika punktu. Hitlerieši nu domāja, ka politiski-militārā situācija latviešiem ir tāda, ka viņiem nav nekas vairs jāsola, nekas no viņiem jāizvilina, lai tos, kā paligspēkus, piedabūtu vācu lietai. Viss izvilamais no tiem jau ir dabūts, un nu latvieši ir tādā situācijā kā zirgs, kas, arklā iejūgts, līdz šim ir skubinātš ar auzu tarbas nešanu 2 soļus iepriekš, bet tagad viņam arkls ir jāvelk arī tad, ja viņu no aizmugures tikai pātago. Apmēram tik ciniski, bet tikai diplomātiskā valodā, vācu politiku iepretim latviešiem kādā sarunā man acīs nekautrējās pateikt vācu sūtnis Latvijā Dr. Vindekers.

Jau dažas dienas pēc Rozenberga aizbraukšanas pirmās jaunā politiskā kursa pazīmes bija tās, ka **daudz stingrāka kļuva vācu cenzūra latviešu preses izdevumiem.** Vairāku latviešu preses izdevumu redaktori žēlojās, ka rakstos nevarot vairs pieminēt 1919. gadu, pat ne salīdzinošā nozīmē. Cenzūra to bez žēlastības svītrojot vai aizliedzot ievietot visu rakstu. Tāpat absolūti nedrikstot vairs pieminēt nedz atsaukties uz Latvijas agrārreformu. **Bet galvenokārt jaunās politikas kurss lika sevi manīt Kalpaka piemiņas svinībās.**

6. KĀ ROZENBERGA RĪGAS BRAUCIENS IETEKMĒJA KALPAKA NĀVES DIENAS PIEMIŅU

Latviešu nacionālo bruņoto spēku pirmo virspavēlnieku plkv. Kalpaku vācieši kaut cik bija cietuši. Viņi atļāva runāt par to, viņu pieminēt grāmatās un rakstos. Pat Zemgales novada komisārs fon Mēdems, kas 1919. gadā Latvijā komandēja kādu vienību cīņā pret boļševikiem un bermontiādes laikā bija stāvējis pretim Latvijas armijas vienībām un kas savās runā nereti niecināja latviešu nacionālo intelliģenci, Kalpaku bija vairākkārt pieminējis labvēlīgi un kā paraugu. Protams, šādai parādībai bija spekulātīvs nolūks, lai pielabinātos latviešu patriotiskajām jūtām.

1944. g. 6. martā bija Kalpaka nāves 25. gada diena. Lai to cienīgi atzīmētu, ierosināju visā Latvijā sarīkot plašākas Kalpaka piemiņas svinības, ko tad varētu izmantot aprādītiem mērķiem. Sastādīja Kalpaka piemiņas rīcības komisiju, par kuras priekšsēdētāju latviešu ģenerāldirektoru padome iecēla mani. Komisija izstrādāja Kalpaka piemiņas svinību programmu, pēc kuras bija paredzēts piemiņas dievkalpojums Rīgā, Māras baznīcā un akti ar oficiālu personu piedalīšanos pie Kalpaka nāves vietas Airītēs un viņa dzimtajā pagastā Meirānos. Bez tam Kalpaka piemiņas akti bija sarīkojami arī lielākos centros un skolās. Jau februāra sākumā, sakarā ar izdotajiem priekšrakstiem, šādu programmu iesūtīja ģenerālkomisāriātam apstiprināšanai. Tai pašā reizē tur saņēma mutvārdos principālu piekrišanu Kalpaka piemiņas svinībām visā Latvijā. Pēc apm. 2 nedēļām no ģenerālkomisāriāta saņēma arī oficiālu rakstu, ka nav iebildumu pret Kalpaka piemiņas atzīmēšanu programmā paredzētos apmēros.

Svinību kulminācija bija domāta pie Kalpaka pieminekļa Airītēs, kur oficiālās personas un iestāžu pārstāvji noliktu vainagus un sacitu runas. Nacionāli ideoloģiskais centrējums bija domāts runā, ko nolasītu Latvijas paspārvaldes vadītājs. Šo runu, nosakot attiecīgos vadmotīvus, uzdevu sastādīt departamenta ierēdnim dzejniekam Vilim Cedriņam (vai Teodoram Zeltiņam?). Pamatā bija apm. tāda doma: Lieli viri ir tautas lepnums un gods; lieli viri rada tautām jaunus laikmetus, kuros iesprauž ceļa stabus, pie kā apstāties vēsturniekiem. Oskars Kalpaks latviešu tautai bija šāds virs. Kad runa bija uzrakstīta, to vēl noslīpēju tā, lai vācu cenzūra nevarētu nacionālajiem elementiem piekerties, un tad aizsūtīju uz ģenerālkomisāriātu cenzēšanai.

Latvijas pašpārvaldes oficiālu personu runas un rakstus parasti cenzēja ģenerālkomisāra adjutants un politiskās nodaļas vaditāja vietnieks Grosmanis, kas, kā agrākais Baltijas vāciešis, labi prata latviešu valodu un pazīna Latvijas apstākļus, un propagandas pārvaldes priekšnieks Dresslers un viņa palīgs Verhāns. Pāris dienas pēc runas aizsūtīšanas piezvanīju uz ģenerālkomisāriātu un jautāju, vai Dankeram domātā runa ir jau izcenzēta, jo pēc tās mēs gribētu sastādīt konspektu provinces svinību rīkotājiem. Man atbildēja, ka runa esot izlasīta tikai izsniegt atpakaļ to vēl nevarot, jo izlasīt to gribot arī vēl pats ģenerālkomisārs, bet laikam gan nekādu iebildumu pret to nebūšot. Pēc pāris dienām mums runas cenzēto eksemplāru piesūtīšot.

Bet pa to laiku Rīgā bija ieradies Rozenbergs, noturējis sarunas apspriedes un devis savas direktīvas. Un kad trīs dienas pirms Kalpaka piemiņas svinībām departamenta sekretariātā apjautājos pēc runas cenzētā eksemplāra, izrādījās, ka tas nebija atsūtīts. Piezvanīju uz ģenerālkomisariātu, un tur man atbildēja, ka runa neesot akceptēta. Jautāju, kādas vietas viņiem nav patīkamas? Atbildēja, ka esot daudz kas nepielaižams un tāpēc būtu vēlama mana ierašanās ģenerālkomisariātā.

(Turpinājums sekos)

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

TAISNI TĀ, PULKVEŽA KUNGS

Trimdas „dižis" Bostonā viļņojas un nenorimst. Vēl arvien stāv neizspriesta lieta par 18. novembra svētku akta norisi: vai runāšana svētku aktā angļu valodā ir, vai nav nacionāls pārkāpums? Kāds pulkvedis uzskatīja, ka svētku akta rīcības komitejas priekšsēdis, kas aktā bija saaicinājis amerikāņu politiķus un sabiedriskos darbiniekus un svētku aktu tādēļ vadīja angļu valodā, kā arī pielaida, ka svētku galvenais runātājs ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš savu runu latviešu valodā atstāstīja arī angliski, ir beidzis būt nacionāls latvietis, bet pārvērties par internacionālistu. Un tādēļ pulkvedis ierosināja turpmāk tādus „internacionālistus" nesūtīt vairs svētku rīcības komitejās, bet sūtīt īstus latviešus.

Redzi nu, ko nu līdzējis nobārtajam rīcības komitejas priekšsēdim paturēt Latvijas pavalstniecību, ja ar visu to pārvērties par „internacionālistu"! Ciņu par Latviju taču vajag vest — turot runas tikai pašu vajadzībām, lai neaizmirstu vēsturi. Taisni tā, pulkveža kungs!

VAI PRESE IR VĒL SEPTĪTĀ LIELVALSTS?

Ir ļaudis, kas vareni pukojas par lepnu balļu rīkošanu laikā, kad jāved ciņa par Latvijas brīvību. Tā vēl arvien nerimstas par un pret pārrunas par pagājušo Preses balli Džona Henkoka debesskrāpī. Dolari par lepno zāli esot zemē nosviesta nauda, balli vajadzējis rikot pašu telpās, tad nauda arī paliktu pašiem — ciņai. Bet ko padarīsi Preses biedrības runas viriem! Viņi atbild: Trešo preses balli Džona Henkoka debesskrāpī rikojām taisni Latvijas brīvības ciņas gara celšanai. Jo, lūk, Džons Henkoks pirmais parakstīja ASV brīvības deklarāciju un ar to jenkiji uzvarēja toreiz un uzvarēs tagad arī — komūnistus.'

Nu skaidrs taču — prese ir septītā lielvalsts. Un ja tā cinās par Latviju, tad uzvarai jābūt mūsu. Bet kas ir tās pārējās sešas lielvalstis? ASV, Padomija un? Ja ievēroja, ka tik daudz redaktoru, žurnālistu, karikatūristu, burtliču, avīzpuiku un lasītāju nebija ieradušies septītās lielvalsts oficiālajā gada ballē ,tad varētu domāt, ka nav vairs septiņas lielvalstis.

Jā gan, mūsu preses valstība nonākusi kritikas viesuļuguni. Un tik lādē un tik šauj . . . Ciņa par Latviju turpinās

TRĪS SKAISTAS LIDZĪBAS

„Tā jau vairāk izskatījās pēc Holivūdas balles, nevis preses balles" — vēl arvien nerimstas atmiņu cilāšana. Tie, kas tā runā, bija ievērojuši Preses ballē trīs skaistas līdzības. Tā viena bija Eva Gardnere, tā otra Marilina Monro un trešā — Brigita Bardō. Nav arī nekāds brīnums, jo nupat Mariss Vētra kaimiņu avīzē rakstīja, ka Marilina Monrō esot pazudusi no Holivūdas. Visas trīs skaistās līdzības ir sabiedrībā labi pazīstamas dāmas, un kas vēlas skaistās līdzības redzēt un zināt viņu latviskos vārdus — lūdzu nāciet uz ceturto Preses balli, kurā solās ierasties no Holivūdas arī Anšlavs Eglītis.

NEIERASTIE LATVIEŠI

Anšlāvam Eglītim ir grāmata Neierastā Amerika. Tur daudz veseliga humora. Bet kāds latvietis grib kļūt par rakstnieku ar jaunu grāmatu Neierastie latvieši. Tur būs daudz veseliga traģisma un ironijas. Piemēram, ja Bostonas žīdu slimnīcas ārsti un māsas ieraudzītu preses senioru Jāni Porieti frakā, svinīgi vadot polonēzi tik lepnā ballē ,viņi un viņas neticētu savām acīm, ka tas ir tas pats Jānis, kas slimnīcā katru dienu vada pa slimnīcas vaskotajām grīdām citu polonēzi ar koka zirdziņam līdzīgu dāmu.

Jānim Porietim līdzīgu ir tūkstošiem latviešu. Šī ir ne tik daudz neierastā Amerika, bet vairāk gan — neierastie latvieši Amerikā. Un tie ir visuticīgākie Latvijai. **Saturns.**

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

PA PULKV. O. KALPAKA PĒDĀM

Bataru mājas, pie kurām risinājās kalpakiešu pirmās kaujas 1919. g. janvārī.

MIESAS UN GARA DISPUTS

Rakstnieku vakars Līdsas jauniešiem

14. februāra vakarā Līdsas DV jauniešu grupa savā vidū bija aicinājusi dzejnieci Veltu Sniķeri un rakstnieku Gunti Zariņu, savas dzejas bija atsūtījis Dānijā dzīvojošais dzejnieks Ojārs Jēgens.

Uz sarīkojumu bija pulcējušies vairāk nekā simts līdsieši. Vakaru ievadīja jauniešu grupas vadītājs V. Avotiņš, pateicoties tālajiem ciemiņiem. Pēc uzrunas G. Zariņš referēja par esamības apzināšanos jaunākā latviešu literatūrā un eksistenciālisma strāvojumiem. Viņš apgaismoja, ka latviešu rakstnieks ir sācis sevi atspoguļot atsevišķa cilvēka pārdzīvojumus, sācis apzināties savas esmes jēgu un individa attieksmes pret sabiedrību. Viņš norādīja, ka lielākā tiesa latviešu kritiķu rakstnieka novēršanos no sabiedrības attēlošanas uzskata kā šīs sabiedrības trūkuma augli. G. Zariņš turpretim balstīja savus uzskatus laikmetīgajā filozofijā un pierādīja mūsu rakstnieku darbu citātiem.

G. Zariņa referātam sekoja Veltas Sniķeres Ojāra Jēgena lasītās dzejas. Pēc tam Brigita Balode un Ivars Jefimovs lasīja Jēgena šim vakaram sūtīto franču dzejnieka Vijona poēmu „Miesas un gara disputs" Jēgena tulkojums ne tikai pārliecināja, bet radīja tīri latvisku siltumu.

Velta Sniķere lasīja savas jaunākās dzejas. Dzejniece tanīs pārkāpj ortodoksālās kristietības robežas un atradusi jaunus apvāršņus lielajās austrumu filozofijās. Šī filozofija, savienota ar latvisku izjūtu, dzejniecei ir atvērusi pasauli, kura mirdz visskaistākās krāsās. Veltas Sniķeres dzejā mēs atkal un atkal atrodam to transcendentālo momentu ,kuŗu daudzi lieli rakstnieki pārdzīvojuši tikai uz brīdi — Veltai Sniķerei tas kļuvis par visu viņas pasauli.

Dzejnieces filozofiskajai jūtu dzejai sekoja Gunta Zariņa stāsts „Dienasgrāmata" — savā stāstā jaunais rakstnieks ar sirreālistikas palīdzību mēģināja attēlot individa attieksmes pret politisko ideju saplosīto pasauli. Stāstam noteikti ir vairāki aspekti un tas klausītājiem deva divainu pārdzīvojumu — dažkārt tīri personīgu.

Abiem vakara dalībniekiem bija jālasa piedevas un vēl ilgi klausītāji nevēlējās šķirties no viesmīlīgās DV zāles. Šajā pašā vakarā sarīkojuma dalībnieki saņēma arī uzaicinājumus viesoties apkārtējās DV nodaļās.

Rakstnieku vakars ar kuplo apmeklētāju skaitu norādīja, ka latviešu trimdiniekos vēl vienmēr nav rimusi interese par jaunākā latviešu rakstītā vārda tapšanu un veidošanos. **K. R.**

Aleksanderu Evānu pieminot

Svētdien, 22. februārī agrā rīta stundā Fergus Falls, Minesotā, aizsaulē aizgāja bijušais Latvijas Saeimas deputāts un sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas tiesnesis Aleksandrs Evāns. Viņš dzimis 1884. g. 28. novembrī Gatartas muižā kā tirgotāja dēls. Pēc Rīgas pilsētas skolas beigšanas no 1906.—1917. gadam bijis Rīgas apgabaltiesas kriminālnodaļas sekretārs un no 1920.—1940. gadam tās pašas tiesas sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas tiesnesis.

Nelaikis visu savu mūžu stāvēja taisnības sarga vietā, cenšoties noskaidrot īstenību visās svarīgākās krimināllietās Latvijas neatkarības laikā.

Nelaikis arī saprata, ka demokratiskās Latvijas brīvība nosargājama tikai tad, ja paši pilsoņi ir aktīvi savas valsts likteņu veidošanā ,kādēļ viņš bija viens no demokratiskā centra (tagadējās latviešu liberāļu apvienības) dibinātājiem (1922. gadā), kā. d. c. loc. arī 1925. g. tika ievēlēts Saeimā.

1944. g. rudenī, boļševikiem tuvojoties Latvijai, nelaikis ar savu dzīvesbiedri devās trimdā uz Vāciju un vēlāk uz ASV, kur Fergus Falls vadīja trimdas gadus.

Smagas slimības piemeklēts, nelaikis pacietīgi nesa savu likteņa nastu, kamēr aizgāja mūžībā.

Par viņu skumst dzīvesbiedre māksliniece Marta Ēvana, dēls Austrālijā un daudzi draugi un cienītāji trimdā un dzimtenē.

Dusi saldi brīvās valsts smiltājā. Tev nebija lemts vairs skatīt dzimtenes brīvības sauli.

Kārlis Karūsa

Savienotās VALSTĪS

NJUORKĀ

◉ Baltiešu akadēmiskā federācija, kas apvieno latviešu, igauņu un lietuviešu studentus, noorganizējusi vairākus pasākumus, lai stiprinātu draudzības saites baltiešu akadēmiskās jaunatnes starpā. Janvāra beigās federācija rīkoja izbraukumu slēpētājiem uz Vermontu; piedalījās 19 studenti. Arī vasarā federācija rīkos izbraukumus. Šo pavasari vēl paredzēts baltiešu literārais vakars.

11. aprilī federācija rīko koncertu - balli Liederkranz kluba telpās, 6 E. 87 St., pie 5 Ave., Manhatanā. Uzstāsies latviešu, igauņu un lietuviešu jaunās paaudzes mākslinieki. No latviešiem piedalīsies Vella Tobise (klavieres), Jānis Klāvsons (tenors), pavadīs Elita Gobiņa. Ieeja pret ielūgumiem, piesūtot $3,- no personas federācijas prezidentam Uldim Klausam, 85 - 41 102 St., Richmond Hill 18, N. Y.

◉ LKIA ASV zemes valdes sēde notika 7. februāri R. Purliča dzīvoklī Ņujorkā. No Brēmenes saņemta informācija, ziņo LKIA, ka rentes ārpus Vācijas dzīvojošiem it kā sākšot maksāt ar 1959. gadu. Daži invalidi protēzes esot saņemuši no Vācijas.

Ziemassvētku ziedojumu akcijā ienācis ap $3.000,-. Žurnāla izsūtīšana esot aizkavējusies.

Valde uzņēmusi jaunus biedrus un biedrus - veicinātājus.

Invalīdu atpūtas nama fonda balli un loteriju nolemts rīkot rudenī. Amerikas kontinentā esošajiem invalidiem izmaksāts pabalstos $210,- un Ziemassvētku veltēm izdots $130,-.

◉ 1. martā ar svinīgu dievkalpojumu Ņujorkas latviešu pieminēja plkv. O. Kalpaku un citus Latvijas brīvības cīņās kritušos karavīrus. Dievkalpojumam sākoties, studentu korporāciju pārstāvji svinīgā gājienā ienesa Latvijas karogu un nostājās goda sardzē pie altāra. Dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš un māc. A. Ozols. Aizlūgumu kuplināja čellists K. Munters un Daugavas Vanagu vīru koris diriģenta B. Skultes vadībā. Dievkalpojums bija labi apmeklēts.

Pēc dievkalpojuma apaksējās telpās notika D. Stauvera krāsu filmas „Par gleznām un gleznotājiem" izrāde.

ČIKĀGĀ

◉ Čikāgas latviešu organizāciju apvienības pretkomūnisma darba komiteja iesniegusi ALAs valdes pr. priekšlikumu nodibināt pie ALA's biroju pretkomūnisma darbības apvienošanai un saskaņošanai. Tāpat lūgts šo jautājumu uzņemt kongresa darba kārtībā maijā, Čikāgā. Komiteja izstrādājusi šīu priekšlikumu šī uzdevumu veikšanai. ro.

◉ Jāņa Stroda 50 gadu jubilejas gleznu izstādi rīko Otto Krolla Kultūras birojs no 15. līdz 22. martam. Izstādi atklās ČLOA pr. māc. V. Landmanis svētdien, 15. martā, pl. 5 p. p. Bowen zālē, Hull House, 800 S. Halsted St. Ieeja no Polk ielas. Izstādīti būs 80 darbi. Ieeja brīva. Svētdienās izstāde atvērta no pl. 3 līdz pl. 9 vakarā, bet darbdienās no pl. 6 līdz 9 vakarā.

◉ Bij. LU docents Dr. A. Janeks runās Otto Krolla sarīkojumā sestdien, 21. martā, pl. 7,30 vakarā Bowen zālē, 800 S. Halsted St., par tematu „Cilvēces eksistences noslēpumi", iepazīstinot klausītājus ar saviem pētījumiem šajā nozarē. Ieeja 99 centi. Skolēniem un studentiem 50¢.

MINEAPOLĒ

◉ Mineapoles latviešu „pagastā" dzīvojošais aktieris un režisors Andris Valdmanis drāmatiskā vārda cīņās kritušos karavīrus,

Sestdien, 1959. gada 7. martā, 19. n-rs.

FILMU Pasaule

Veca tema jaunā ietērpā

Sākot ar 5. martu, „Odeon - Carlton" teātrī izrāda Ranka organizācijas jaunāko filmu „A Night to Remember"(Nakts, kas jāatceras), kuŗas pamatā ir viena no 20. g. s. lielākajām traģēdijām — Titanika bojā eja. Šī traģēdija risinājās 1912. g. 14. aprīļa naktī Atlantijas okeanā, kad, to laiku modernākajam pasažieŗu kuģim saduroties ar ledus kalnu, dzelmē tika aizrauti ap 750 cilvēku. Grimšanas momentā uz kuģa bija pavisam 2.207 pasažieŗi, no kuŗiem izglābās tikai tie, kam laimējās iekļūt glābšanas laivās. Kā tagad noskaidrojies, tad tieši pēdējo trūkums uzskatāms par vislielāko kuģa traģēdiju. Tāpat arī tuvākā kuģa „California" nevērība pret SOS saucieniem un gaismas raķetēm. Šīs filmas nolūks tad nu ir attēlot pēc iespējas reāli pāniku un histeriju, kas valdīja uz Titanika pēc piecām dienām kopš izbraukšanas no Southamptonas ostas.

Visumā producenti šo filmu ir izveidojuši par kolosālu drāmu, kāda tā bija arī īstenībā, bet tikai viena nelaime — zināmā mērā tā pretendē arī uz autentiskumu, kaut vietām pagrūti ticēt filmas saturam. Piemēram, negribētos ticēt, ka deju orķestris tik aukstā laikā spētu kaut ko spēlēt uz kuģa klāja, un pie tam vēl garīgu mūziku. Cik zināms, Titanika bojā ejā ir apskatīta vismaz 14 filmās, un jāsaka, ka dekorātīvi šī ir viena no vislabākām. Kenets Mors tēlo Titanika pirmo virsnieku,

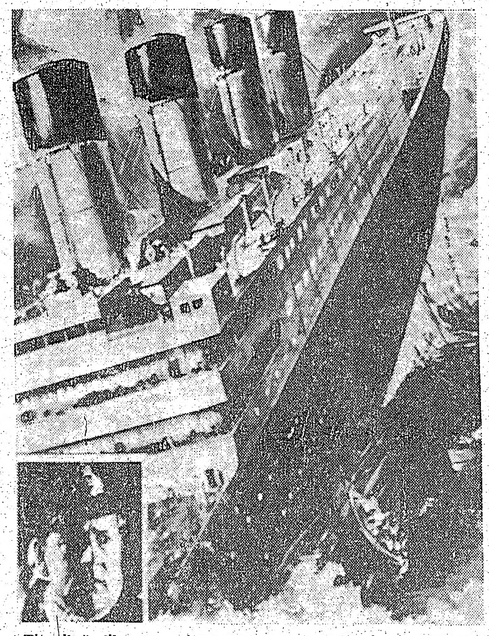

„Titaniks" filmas versijā. Stūŗī Kenets Mors virsnieka lomā.

RITAS DZILNAS - ZAPRAUSKAS KONCERTI ČIKĀGĀ UN KALAMAZŪ

Rita Dzilna-Zaprauska ir jaunākās paaudzes dziedone. Dziedāšanu viņa sākusi mācīties pie **prof. P. Saksa Latvijas konservatorijā**, bet pēc dzimtenes atstāšanas studijas turpinājusi Stutgartes mūzikas augstskolā, kur mācījusies četrus gadus.

Latviešu kolonijās Vācijā, Zviedrijā, Anglijā, Beļģijā un Holandē dziedones R. Dzilnas - Zaprauskas vārds ir pazīstams no koncertiem 1956. un 1957. g. ASV latviešiem līdz šim nav bijusi izdevība iepazīties ar māksliniece sniegumiem, jo dziedātāja visu laiku bijusi soliste „The American Opera Guild" un 1954./55. g. bijusi angažēta Filadelfijas pilsētas operas sabiedrībā.

Par viņas Eiropas turnejas panākumiem lasāmas daudzas cildinošas atsauksmes gan latviešu, gan vietējās preses slejās. Tā atzinībā uzmanīgais komp. H. Pavasars raksta: „Viņas dziedājumā daudz siltuma, vijīguma, krāsainības, pat vietām apgarotība. Klausītājs jūtas saistīts un valdzināts. Izpildījums liecināja ,ka Dzilnai ievērojams talants un skatuvei pieraksturoti nervs." Tālāk H. Pavasars raksta: „Var droši teikt — un patikami to konstatēt, ka Dzilnai ir izredzes iegūt mūsu, tagad pamazām no skatuves aizejošo mākslinieču vietu."

Vācu „Badische Neueste Nachrichten", „Ludvigsburger Kreiszeitung", beļģu „La Cité", un citi laikraksti plaši apraksta Dzilnas sniegumus un apliecina, ka mūsu jaunais sopráns ir labākais sūtnis savai zemei citu zemju kultūras vidē.

Abos koncertos dziedoni pavadīs pianists Valdis Treimanis.

Programmā paredzētas A. Kalniņa, J. Vītola, T. Ķeniņa un J. Mediņa dziesmas. Otrā daļā māksliniece sniegs R. Vāgnera, P. Čaikovska, G. Verdi, P. Masanji un J. Kalniņa operu ārijas.

Čikāgā koncerts notiek 14. martā, plkst. 7.00 vakarā, Čikāgas mākslas mūzejā (Art Institute of Chicago) Fullertona koncerta zālē, Michigan avenijā. To rīko DV ASV valde, DV apvienība Čikāgā un vīru koris „Daugavieši", un tas veltīts kalpakiešiem, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekiem un latviešu leģionāriem.

Kalamazū koncerts notiek Kalamazū kolledžas Stetson Kapellā, 1200 Academy ielā, 15. martā, plkst. 7.00 vakarā. To rīko Kalamazū latviešu biedrība.

Lai koncerti attaisnotos rīkotāji cer uz latviešu sabiedrības atsaucību un lūdz ikvienu tos apmeklēt.

Baltijas birža un Sv. Labrenča jūras ceļš

Baltijas birža Londonā ir vieta, kur kārto kuģu kravu lietas visā pasaulē. Biržas mākleŗi uzmanīgi vēro Sv. Labrenča jūras ceļu, lai izdibinātu, kādu ietekmi tas atstās uz vedmaksām pasaulē. Domā, ka šis jūras ceļš, kas kalpos Amerikas kontinenta vidienei, sagādās darbu daudziem kuģiem zem 10.000 to tilpuma, kuŗi pašlaik atrodas brīvguļā. Tomēr vēl nav noskaidroti daudzi apstākļi, kas var ietekmēt jaunā jūras ceļa kuģniecību.

Baltijas birža Londonas Sitijā darbojas jau 200 gadu. Tāpat kā pazīstamā Lloida apdrošināšanas sabiedrība, arī Baltijas kuģniecības birža izauga no 18 g .s. veikalnieku paražas sapulcēties kafejnīcās, lai noslēgtu darījumus. Baltijas nosaukumu birža dabūjusi tādēļ, ka attiecīgajā kafejnīcā pulcējās lielāko tiesu veikalnieki, kuŗiem bija tirdzniecīski sakari ar Baltijas jūras ostām.

JAUNĀS GAITAS 19. NUMURS

Jaunās Gaitas 19. numurs iznācis. Jauno vāka zīmējumu darinājis Imants Bite. Attēla lappuse: Ivara Alberta tempera „Ziemas ēnas". Saturā: Olafa Stumbra, A. P. Mierkalna, Jāņa Krēsliņa, Dzintara Freimaņa un Valža Krāslavieša dzeja; Jāņa Turbada pasakas fragmenti „Ķēves dēls Kurbads", Benitas Veisbergas tēlojums „Zagaru sieviņa", „Latviešu literātūra un kultūra" — Jaunās Gaitas otrs simpozijs ar 10 dalībniekiem; apskats par 1958. gada jaunatnes nedēļu, Kripatas, fotoreportāža par 1959. gada Jaunatnes svētkiem; Skabargas ar „Dzejas semināru", „Redakcijas padomnieku", „1958. gada kalendāru' un jaunākajiem auto modeļiem. Jaunā Gaita pasūtināma pie Aivara Runģa, P. O. Box 44, Kalamazoo, Mich.; $3.75 gadā. Vns.

SIGULDAS PULKA

piemiņas fonds rīkos š. g. 20. jūnijā Toronto pulka 40 g. atceres vakaru. Bij. pulka karavīri un ģimenes piederīgie, kas vēlētos piedalīties ,laipni lūgti pieteikties līdz š. g. 1. aprīlim, pievienojot pieteikumam $1,- sarīkojuma telpu īrei. Par sarīkojuma kārtību un vietu tiks paziņots. Pieteikšanās uz pulka piemiņas grāmatu - albumu arī vēl līdz š. g. 1. aprīlim.

T. Miezītis, 309 St. Johns Rd, Toronto 9, Ont.

Kad sajūk baznīcas

Pertā, Austrālijā, liels satraukums bija jāpiedzīvo daudzu latviešu draugam un paziņam — Austrālijas olimpiskās vienības basketbolistam lietuvietim Stāsim Darģim, kas ir melburnietis un devās uz Pertu salaulāties ar Judīti Zonaiti. Viņš gan ieradās baznīcā, bet — nepareizā. Līgavainis gaidīja veselu stundu, taču neieradās ne līgava, ne tās vecāki, ne mācītājs. Tie visi tikpat satraukti un veltīgi gaidīja līgavaini pareizajā baznīcā. Sākās S. Darģa meklēšana. Beidzot viņu atrada, un viss beidzās laimīgi — ar paredzētajām laulībām.

IESPAIDĪGS MASKU BIRUMS MĀKSLINIEKU KARNEVĀLĀ TORONTO

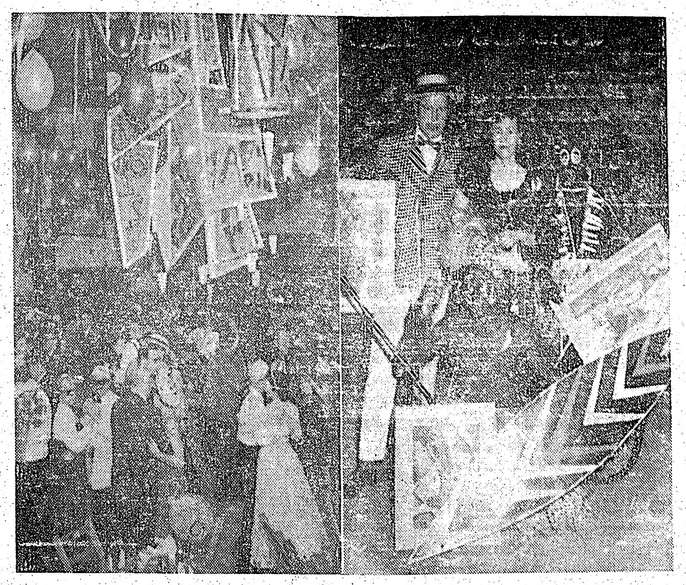

FILOZOFS RASELS PAREDZ SAVU NĀVI

Filozofs Bertrands Rasels izteicies, ka viņš mirs 1962. g. 1. jūnijā. Visā drīzumā (18. maijā) viņam piepildīsies 87 mūža gadi. Šinī mēnesī Rasels kādā televīzijas intervijā lasīs savu nekrologu. Ievērojamais Nobeļa prēmijas laureāts, kas precējies jau četras reizes, savu pirmo nekrologu uzrakstīja 1937. gadā. „Man jāatzīstas", teicis Rasels, „ka tuvojoties šim brīdim, kļūstu mazliet nervozs." — š.

K. Langenfelda atjautīgās un krāšņās dekorācijas kopā ar raibo burzmu radīja īstu karnevāla noskaņu „Formu jucekli" Augšā pa kr. — dejotāju kopaina. Pa labi godalgotās maskas: H. un V. Jansoni, G. Mateasa un O. Endziņš. Apakšā no kr.: Fauns (B. Tīruma), brašais musketieris (E. Dzenis) ar sirdsdāmu dejā, un Havajas meitene J. Kreiļa uzņ.

Kanadas latviešu mākslinieku apvienības gadskārtējais karnevāls Toronto pulcināja ap 300 apmeklētāju, no kuŗiem gandrīz puse bija maskās. Lieliski dekorētajās telpās itin visi jutās omulīgi. Netrūka arī dzirkstošša humora, jo karnevāla viesus jau pie ieejas sagaidīja sarīkojuma speciālizdevums „Formu jucekli", kas savā saturā bija tiešām izdevies. Tajā netrūka pat „trīs dimensiju" bilžu, bet par visu vairāk izdevēji bija centušies savus personiskos uzskatus paturēt pie sevis un sniegt lasītājiem tīru un veselīgu humoru. Dižsarīkojuma svarīgākā daļa bija masku godalgošana. Žūrijas komisijā piedalījās mākslinieki J. Zuntaks, arch. V. Upenieks un agr. V. Uiska.

Vērtēšanas komisija par šī vakara interesantākajām maskām atzina trīsdesmito gadu deju pāri (Harijs un Velga Jansoni), Nēģerieti (G. Mateasa) un Zulu nēģeri (O. Enzeliņš). Godalgotie saņēma vērtīgas balvas, trīs latviešu mākslinieku — J. Zuntaka, A. Nuliša un A. Kalniņa gleznas. Izlozei L. Treimane bija dāvājusi keramiku — latvisku šķīvi.

— š.

UZMANĪBU! NAMSAIMNIEKI!
PIEDAVAJAM IZDEVIGI
aluminija kombinētos logus un durvis
ATLANTIC ALUMINUM CO.
46 Glenn Davis Cr. Toronto 13., Ont., Canada.
Īpašnieks OSV.INDZERS. Birojā RO 9-4734. Mājās OX 9-9768

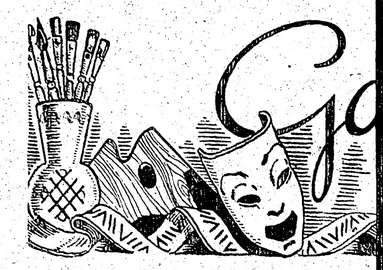

VĒL PAR B. PASTEI

B. Pasternaka ar Nobeļa prēmiju godalgotais romāns Dr. Živāgo ir sacēlis veselu vētru gan daiļdarbu, gan politiskajā presē un sabiedrībā.

Mēnešiem ilgi tas Rietumos ir turējies un vēl turas kā visvairāk lasītā — vismaz visvairāk pieprasītā grāmata; šķiet gan, ne visi, kas to cilājuši, būs izlasījuši, vispirms, svešā satura dēļ, otrkārt ,jucekļigajam laikmetam piemērotās izteiksmes dēļ. Jā, par spīti minētajiem šķēršļiem, Dr. Živāgo brīvajos Rietumos ir bijis sekmīgākais „bestsellers", kā te mēdz teikt.

Un tomēr tam nav parastā „bestsellera" pazīmju — sensāciju, — izņemot to vienīgo, ka šo grāmatu uzrakstījis krievu autors, **brīvi izteikdams savas domas, pārdzīvojumus un vērojumus, dzīvodams nebrīvajā, policejiskā valstī**, kādēļ, kā zināms, viņš nevarēja viņam piešķirto augstāko literāro godalgu saņemt; kādēļ verdziski kalpīgie

Padomijas rakst
slēdza no rakstn
bas; kādēļ viņa
tenis arvien vēl
komūnistiskajās
stis viņam aug
nevēlas atstāt
mis, un cilvēku
audzis."

B. Pasternak
propagandas s
nav nebūt te
ir autora pārdzī
justs mākslas d
ir vesels laikme
simteņa pašiem
diem cariskajā
1. pasaules kar
pilsoņu kaŗiem
rai, ietverot 2
līdz pat tā nobe

Sai jucekļīgaj
veidojas, strādā
ra tēlotās perso
varoņi — ister
tauta.

Daudzajās rec
dažādas domas
mākslinecisko, g
zīmi; cita starp
ševiki taču var
atļaut, izmetot
esot tēlota ne v
baltgvardu nežē
nās ar pretinie
rā u. t. t.

Izlasot šo gr
lā), tādam s
kādā ziņā nevi
visa tā, **no sāk
ir kaut kas ves
ta brīvības tie
evaņģelija ļuvā
vēka dzīvības v
tu ticību pre
ku dzīvības slī**
arī šī vara būti
ciļā, pēc kā kri
telligence, arī
kā tā ilgojās.

„Sabiedrības
jas, kā tās sū
ar oktobri (b
ja), mani neie
tās ir tālu no
vienīgi par ru
attiecas, ir sam
asins jūrām,
taisno līdzekļu

Padomija šī
platīsanu varē
tad, ja tā bū
stipra, ja tā zi
valstnieki (tie
būtu pārauzdzin
tā tādi, kā to
tors. Ja tam n
īstas gara brīv

Ar visu plaš
jumu Dr. Živā
prātojums, tas
dziviem cilvēki
un kaislībām.

Tā ir grāmat
jūs vēl dzīvoja
vēku sabiedrib

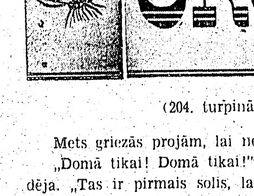

● Latviešu mākslinieku grupas piekto gadskārtējo izstādi Ņujorkā atklāja 28. februārī Barbizon Plaza mākslas galerijā. Izstādē piedalās J. Audriņš, V. Avens, K. Černoks, J. Cirulis, E. Dajevskis, Milda Dēbele, E. Druja - Forsū ,J. Gailis, O. Grunde, E. Kalme ,A. Krūkliņš, M .Krūmiņš, F. Milts, V. Osītis, E. Puzinas, J. Rasmanis, K. Saumanis un J. Vecrumba ar 39 gleznām kopskaitā. Uz izstādes atklāšanu ieradās pāri par 130 apmeklētāju ,uzrunu teica Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis prof. P. Stares .Izstādes slēgšanas dienā, 15. martā, izlozēs J. Gaiļa gleznu.

● Prof. Atis Teichmanis 24. februārī devās koncerta turnejā uz Milānu, Boloņu un Turinu. Viņš spēlē čellu Freiburgas stīdzinieku trio. Martā ar Bonnas ārlietu ministrijas atbalstu paredzēts šī trio koncertu ceļojums uz Turciju. Prof. Teichmanis solījies spēlēt Istanbulā, Ankarā un dažos Turcijas kultūras centros, kas atrodas Āzijas daļā.

● Prof. A. Norītim piešķirta „Västmanlands Läns - tidning" stipendija 1.000 kronu apmērā par nopelniem mūzikas dzīves sekmēšanā Vesterosā. Kā zināms, prof. A .Norītis jau ilgāku laiku vada Vesterosas simfonisko orķesri.

GIRTS SALNAIS

SĪPOL
ORCH

(204. turpinājums)

Mets griezās projām, lai nebūtu jāskatās
„Domā tikai! Domā tikai!" viņš sev skaļi
dēja. „Tas ir pirmais solis, lai sagatavotos
mam."

MakKrogs atkal pabāza galvu.

„Vai jums būtu iespējams?" Viņš bija ne
„Man grūti ko teikt par jūsu nodomiem farma
nodrošināšanā pret plūdu draudiem . . ."

„A, jā," Metuzāls atdzīvojās. Viņa enerģija, k
šķita zaudējusi vērienu, kā liesma, slāpdama
atjaunojās ar divkāršu sparu .Viņš metās pa
matvedim zobus sakodis, knipjus sizdams, it k
varētu arī pieveikt autonomo nervu sistēmu,
sācis visu no gala, stāvēdams pie daudz sad
siles, — spītā sev atgādināja. Pa ceļam iegriezās
ga Dillasa.

„Beidziet rādīt padeviga teļa acis," uzsauca
Iesmējās, zinādams, ka pārmetumu tēmējis ti
kā otram. „Jūs zināt, kas jums derētu? Appreci
Besiju. Lai viņa ir stulba, bet viņa ir īsta sie
ko vēl?" Atkal pasmējās. „Gribētu, lai jums nav
da pakaļ brunčiem sappos. Ek — vienalga. Gaid
kamēr beigšu apspriedi ar oleandriešiem. Sodien
sim līdz vēlai naktij. Nav vairs laika gulēt
sakustējusies. Piezvaniet mūsu ūdensbūvju in
lai sagatavo priekšprojektu elektriskai spē
Straujupes vecā tilta tuvumā." Viņš steidzās
istabas.

„Jūs taču nedomājat nopietni par Besiju?"
Dagam.

Metuzāls apgriezās. Savādi, caur pieri p
Dagā.

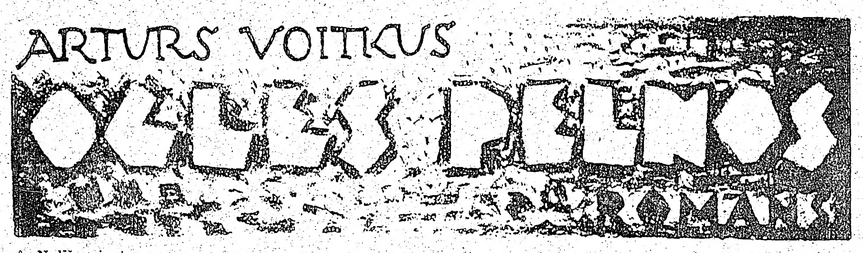

A. Nuliša vinete

(20. turpinājums)

Lielajā piecu stāvu preču namā Vagulāniete vienmēr jutās labi. Te varēja atpūsties no pašu veikala burzmas un ēdienu smakām, un te varēja netraucēti rakņāties pa izstādītajiem drēbju bakšiem, izcilāt gatavos tērpus, papriecāties par spožajiem virtuves traukiem un noskatīties, kā pircēju straume devās pa slīdošajām kāpnēm gan augšā, gan lejā ,un kā nekad šai lielajā bīšu stropā negadījās pilniga kļusuma mirklis.

Pirms došanās izmeklēt tērpu Ziemeļu viesībām, viņa novietoja vīru veikalā un pati sazinājās ar Grauduma kundzi. Pēc Ritas laulībām ar Aivaru, Grauduma kundze no Vagulāniem gan bija aizvadājusies, bet īsti ļaunā ņemt viņai to nevarēja — vienai viņai istaba bija par lielu un dārgu. Viņas palika labas draudzenes arī pēc tam, un Vagulāne bieži meklēja Graudumas padomu, ja bija jākārto modes lietas.

Arī šoreiz Grauduma bija tūlīt gatava nācēja. Viņas satikās pie cimdu galda.

„Nu, ko jūs sakāt?" Grauduma pat lāga neapsveicinājās. „Vai nav brīniškīgi? Tik kļusu sezonu ilgi nebiju piedzīvojusi, un nu tāds pārsteigums! Ziemeļa kundze ir vienkārši brīniškīga. Maza, izmeklēta sabiedrība — es paredzu, tas būs jauks vakars."

„Tak jau," Vagulāne piekrita, „tak jau. Un ēšanu visu likšot sūtīt no veikala. Mans vecais jau tagad plēš matus, kā to visu paveiks — Ziemelene jau grib traki uz glauno. Maz, bet glauni."

„Vai jūs varat iedomāties, kam par godu šis viesības riko?" Grauduma virzījās kosmetisko preču galda virzienā — tur bija izliktas pudelītes ar smaržu paraugiem. Veikalā viņas pirmais gājiens vienmēr bija turp. Izlikdamās par pircēju, kas nevar vien izmeklēt īstās smaržas ,viņa ņēma vienu pudeli pēc otras, paostīja, ar gumijas smiedzinātāju kādu šalti uzpūta sev uz drānām un tad, nekā nenopirkusi, aizgāja cēla un smaržodama.

Vagulāne draudzenes ierašas zināja, un arī pati kādreiz tāpat darījās, bet tā kā viņai par smaržām daudz intereses nebija, viņa šo galdu apciemoja tikai tad, ja tiešām gribēja ko pirkt.

„Nu?" viņa sekoja Grauduma kundzei, „kam?"

„Nevienam! Iedomājieties — nevienam!" Grauduma izmēģināja pirmo smidzinātāju — gaisā pavīdēja smalka migliņa, un salkana maijpuķīšu smarža aizvēlās kā kamols. Grauduma savieba degunu, Bā! Maigloeckchen!"

„Bet — bet — kā tad tā?" Vagulāne sekoja draudzenes paraugam; maijpuķīšu smaržai pārklājās kaut kas līdzīgs rožu un ceriņu smaržu maisījumam, „es domāju — viņai dzimšanas diena, ja nekā nesaka."

„Nekā tamlīdzīga. — Par godu salabšanai. Tāpēc." Grauduma bija atradusi īsto pudeli un uzpūta sev krietnu šalti; gaiss kļuva lipīgi salds," „Jūs zināt — Ziemelis pats bija iemīlējies Straumēna kundzē."

„Skaidrs," Vagulāne to zināja, „kas to nezina?"

„Nu — un tagad tā madāmiņa ar visu bērnu prom, un pie Ziemeļiem atkal miers un mīlestība. To tagad selebrēs — — to ne! To nepūtiet!" Grauduma izmisumā iekliedzās, redzot, ka Vagulāne paņēmusi šmaržu pudelēm izskatā līdzīgu, bet lielāku pūdeŗa smidzinātāju un, pret seju pagriezusi, nospiež tā gumijas pūsli.

Brīdinājums bija nokavēts — Vagulāna kundze jau bija pazudusi baltā mākoņi, kuŗā tikai vāji vien vairs bija manāms viņas druknā auguma siluets. Laba tiesa baltās svētības bija ķērusi arī Grauduma kundzi, jo runādamās un smaržu paraugus izmēģinādamas, viņas stāvēja plecu pie pleca.

„Velni!" Vagulāne nikni sprauslāja, smidzinātāju nometusi. „Velni tādi! Kauna nav cilvēkus cūkot!"

Tad viņas, **klepodamas un viena otru aptīrīdamas**, steidzīgi soļoja uz celtņa pusi, jo viņām likās, ka pārdevēju acu **kaktiņos slēpās kaut kas** vidēja starp smaidu un **smīnu — kaut arī viņa** lēdijām laipni piedāvāja savu palīdzību un drēbju suku.

*

„Es tikpat nekur neiešu," Milzuma kundze, pirmdienas rītā vēl lielā tumsā ceļa kuli saņodama, paziņoja viŗam ,kad tas aizbildinājās ,ka uz Ziemeļu viesībām nevarēs iet kopā ar sievu; viņš strādāja ārpus Džeksontaunas un tikai sestdienas vakaros pārbrauca mājās. Ziemeļu viesībām vajadzēja sākties septiņos, bet viņš nevarēja būt pirms deviņiem.

„Kāpēc nē?' viņš brīnījās, „tā jau tu bez cilvēkiem pavisam nonīksti. Agrāk jūs bijāt lielas draudzenes."

„Man tā kompanija nepatīk, ko viņi salūguši," Milzumai paspruka; viņa nožēloja teikto, bet atsaukt vairs nevarēja.

„Kas kompanijai vainas? Tie paši, kas vienmēr. Tu ar kādu sanīdusies?"

Viņa izšķirās par daļēju taisnību.

„Viņi aicinājuši to jauno ar vienu aci — to Grantu."

„Un tad?"

„Man viņš nepatīk. Vienmēr tāds smīnigs, un kad runā, tad tā kā no augšas."

„Kur tu viņu tā esi dabūjusi novērot?" Milzums brīnījās; viņš Grantu pazina gandrīz vai vienīgi vārda pēc.

„Redzēju pie Ķelputa. Viņš dzīvo pie tās vācietes, kas man kleitas šuj, un reiz tur abas ar Miliju aiznesām, pārtaisīt manu sarkano, un tad tur pie Ķelputa bija tāda kā svinēšana, un Ķelputs mūs aicināja iekšā. Mēs tur bijām kādu pusstundu — nevar jau cilvēku apvainot," viņa ātri un daudz stāstīja.

„Kāds tam visam sakars ar Grantu?" Milzums nesaprata. „Viņš arī tur bija?"

„Viņš tur dzīvo. Un es netīšām iegāju viņa istabā. Tad es viņu redzēju."

„Vai viņš tev ko nodarīja?" Milzuma balsi ieskanējās draudi — viņš sievu mīļoja un necieta,-ka kāds tai nāca par tuvu; pat dejošanu viņš uzskatīja ar nepatiku.

„O — nē!" Milzuma sabijās — viņa bija aizrunājusies par tālu, „un galu galā ,var jau būt, ka maldos . . . ko tā no vienas reizes var zināt . . . "

„Protams, nevar," Milzums nomierinājās, „bet pie Ziemeļiem tomēr iesim. Tam vīram ir nauda, un viņš tai nesēd tā virsū kā Vagulāns, un uz pavasari es gribu sākt pats ar savām būvēm."

„Ja nu tu gribi . . . " Milzuma piekāpās, „lai gan man tur nav nekāda prieka . . .

„Kas tādās sanākšanās prieku meklē? — Nezini, ko tur svinēs?" sieva šķietami vienaldzīgi atbildēja. Viņa nobeidza saiņot vīram nedēļas ēdamo un atvadījās — bija laiks, ka viņš devās darbā.

Ārā bija vēl tumša ,auksta ziemas nakts, un Milzuma kundze bija laimīga, ka varēja atgriezties siltajā gultā. Vienu brīdi viņu it kā pārņēma žēlums par vīru, ka tam tik lielā tumsā jādodas garajā ceļā, bet tad pašas labsajūta ņēma virsroku.

Bet arī siltajā gultā viņai sala — jo viņai bija kauns. Kā cilvēks ar trīsdesmit pieciem gadiem un tādu vīru, kāds bija Milzums, var uzvesties tik muļķīgi, kā viņa bija darījusi pie Ķelputa? Kur viņai toreiz bija prāts? Vispirms jau — ļaut sevi pierunāt piedalīties tādās vecpuišu dzīrēs. Labi, viņa tur bija gadījusies nejauši — tas bija taisnība — bet tomēr . . . Un tad — dzert! Parasti viņa nedzēra, vai tikpat kā nedzēra — bet toreiz viņu kā nelabais būtu dīdījis. Vīrieši dzēra tāpat neatšķaidītu, un viņas ar Miliju — tāpat. Kāpēc? Tad laikam tāpēc, ka gribējās pierādīt — es arī varu! Tad viņai blakus bija apsēdies Alfrēds — viņa pat nezināja tā uzvārda, uzlicis savu roku uz viņas roku, un tad viņa bija jutusi karstas trīsas skrienam pa visu ķermeni, un kad viņš to bija aicinājis nākt līdzi, tad viņa nekā cita vairs nebija sapratusi kā tikai aicinājumu: nāc — nāc — nāc . . .

Un tagad — pāri bija palicis kauns. Kauns par savu rīcību, bet visvairāk kauns par vienu vārdu, ko viņa toreiz bija teikusi cilvēkam, kas īstenībā viņu bija izglābis.

Cūka . . .

Protams, nevarēja zināt, vai Grants viņu redzējis pietiekami labi un būtu spējīgs pazīt, bet tomēr — zināt, ka ar viņu būs jāsastopas un visu laiku gaidīt, vai viņš neizteiks kādu piezīmi — tam vajadzēja būt grūti.

No Alfrēda viņai kauna nebija — un baiļu arī nebija. Tas bija atkal mežos, un ja kādreiz vēl atgriezīsies, viņa pratīs izvairīties, lai nesatiktu. Bet Grants dzīvoja tepat uz vietas.

Viņa paskatījās pulkstenī — vēl bija stunda laika, tad bija jāceļas un jāiet darbā.

Bet miegs nenāca

— Cūka, viņa domāja, — cūka . . .

☆

„Nu tu, sābri ,gan esi augstos rados iekāpis," Ķelputs plati smaidīja, skatīdamies, kā Imants grozīja pirkstos Ziemeļu ielūgumu, „tik smalkā namā sērst aicina . . Nez' vai pēc tam ar mani vairs runāsi?"

„Par ko ne?" Imants ielika kartīti atpakaļ aploksnē. „Bez tam — kāpēc tu domā, ka es turp iešu?"

„Nu gan runā kā piektdienā dzimis! Kādēļ neiesi?! Mani jau neaicina — tur vienmēr tikai smalkie, kas pašai šviti prot roku nolaizīt — bet kādas markas tur nāk galdā! Ēdamā maz — to ņem no Vagulāna bodes, un tas, sātāns, naudu ieslauka, bet mantu ārā dot negrib — tad padzērieni! Tur tev, sābrīt, dvēselīte notrīcēs, kā jēra lipiņa, pieniņu ostot!"

„Ko es tur darīšu?" Imants uzsvēra vārdu es. „Dzert es nedzeru ,un tie tur visi man sveši cilvēki."

(Turpinājums sekos)

...NIEKU KARNEVĀLĀ TORONTO

...em gandriz gošana. Žūrijas komisijā piedaļ...eliski deko- lijās mākslinieks J. Zuntaks, arch. V. ... visi jutās Upenieks un agr. V. Ūiska.

...i dzirkstoša- Vērtēšanas komisija par šī ...vāla viesus vakara interesantākajām mas- ...dīja sariko- kām atzina Trīsdesmito ga- ...ns „Formu du deju pāri (Harijs un Velga ...aturā bija Jansoni), Nēģerieti (G. Mateja- ...jā netrūka sa) un Zulu nēģeri (O. Enze- ...bilžu, bet liņš). Godalgotie saņēma vērtī- ...devēji bija gas balvas, trīs latviešu māksli- ...oniskos uz- nieku — J. Zuntaka, A. Nuliša ...sevis un un A. Kalniņa gleznas. Izlozei ...u un veselī- L. Treimanē bija dāvājusi kera- ...ojuma sva- miku — latvisku šķīvi.

...asku godal-

— š.

...cilvēks ar trīsdesmit pieciem gadiem un tādu ...bija Milzums, var uzvesties tik muļķīgi, kā ...darījusi pie Kelputa? Kur viņai toreiz bija ...pirms jau — laut sevi pierunāt piedalīties tā- ...šu dzirēs. Labi, viņa tur bija gadījusies ne- ...s bija taisnība — bet tomēr . . . Un tad — ...asti viņa nedzēra, vai tikpat kā nedzēra — ...viņu kā nelabais būtu dīdījis. Virieši dzēra. ...skaidītu, un viņas ar Miliju — tāpat. Kāpēc? ...n tāpēc, ka gribējās pierādīt — es arī varu! ...blakus bija apsēdies Alfrēds — viņa pat ne- ...uzvārda, uzlicis savu roku uz viņas roku, un ...bija jutusi karstas trīsas skrienam pa visu ...n kad viņš to bija aicinājis nākt līdzi, tad ...dita vairs nebija sapratusi kā tikai aicināju- ...nāc — nāc . . .

...ad — pāri bija palicis kauns. Kauns par sa- ...bet visvairāk kauns par vienu vārdu, ko viņa ...teikusi cilvēkam, kas īstenībā viņu bija iz- ...

...s, nevarēja zināt, vai Grants viņu redzējis ...labi un būtu spējīgs pazīt, bet tomēr — zināt, ...būs jāsastopas un visu laiku gaidīt, vai viņš ...ādu piezīmi — tam vajadzēja būt grūti. ...rēda viņai kauna nebija — un baiļu arī ne- ...ija atkal mežos, un ja kādreiz vēl atgriezīsies, ...izvairīties, lai nesatiktu. Bet Grants dzīvoja ...tas.

...askatījās pulksteni — vēl bija stunda laika, ...eļas un jāiet darbā. ...egs nenāca ...a, viņa domāja, — cūka . . .

☆

...sābri ,gan esi augstos rados iekāpis," Ķel- ...smaidīja, skatīdamies, kā Imants grozīja pirk- ...u ielūgumu, „tik smalkā namā sērst aicina . . ...ēc tam ar mani vairs runāsi?"

...o ne?" Imants ielika kartīti atpakaļ aplok- ...am — kāpēc tu domā, ka es turp iešu?'.

...n runā kā piektdiena dzimis! Kādēļ neiesi?! ...neaicina — tur vienmēr tikai smalkie, kas ...prot roku nolaizīt — bet kādas markas tur ...Ēdamā maz — to ņem no Vagulāna bodes, ...āns, naudu ieslauka, bet mantu ārā dot ne- ...padzērieni! Tur tev, sābrīt, dvēselīte notrī- ...lipiņa, pieniņu ostot!"

...tur darīšu?" Imants uzsvēra vārdu es. „Dzert ...un tie tur visi man sveši cilvēki."

(Turpinājums sekos)

VĒL PAR B. PASTERNAKA DR. ŽIVĀGO

Edvarts Tūters

B. Pasternaka ar Nobeļa prēmiju godalgotais romāns Dr. Živāgo ir sacēlis veselu vētru gan daiļdarbu, gan politiskajā presē un sabiedrībā.

Mēnešiem ilgi tas Rietumos ir turējies un vēl turas kā visvairāk lasītā — vismaz visvairāk pieprasītā grāmata; šķiet gan, ne visi, kas to cilājuši, būs izlasījuši, vispirms, svešā satura dēļ, otrkārt ,jūceklīgajam laikmetam piemērotās izteiksmes dēļ. Jā, par spīti minētajiem šķēršļiem, Dr. Živāgo brīvajos Rietumos ir bijis sekmīgākais „bestsellers", kā te mēdz teikt.

Un tomēr tam nav parastā „bestsellera" pazīmju — sensāciju, — izņemot to vienīgo, ka šo grāmatu uzrakstījis krievu autors, **brīvi izteikdams savas domas, pārdzīvojumus un vērojumus, dzīvodams nebrīvajā, policejiskā valstī**, kādēļ, kā zināms, viņš nevarēja viņam piešķirto augstāko literāro godalgu saņemt; kādēļ verdziski kalpīgie Padomijas rakstnieki autoru izslēdza no rakstnieku arodbiedrības; kādēļ viņa turpmākais liktenis arvien vēl nezināms. Nekomūnistiskajās Rietumu valstīs viņam aug miļjoni ,bet viņš nevēlas atstāt zemi, „kur dzimis, un cilvēkus ,starp kuriem audzis."

B. Pasternaka romāns nav propagandas sacerējums, tas nav nebūt tendenciozs. Tas ir autora pārdzīvots un dziļi izjusts mākslas darbs, kura sižets ir vesels laikmets — no šī gadsimteņa pašiem pirmajiem gadiem cariskajā Krievijā, cauri 1. pasaules karam ,revolūcijām, pilsoņu kariem un bolševiku varai, ietverot 2. pasaules karu līdz pat tā nobeigumam.

Šai jūceklīgajā laikmetā aug, veidojas, strādā un cīnās autora tēlotās personas jeb romāna varoņi — īstenībā pati krievu tauta.

Daudzajās recenzijās izteiktas dažādas domas gan par darba mākslinecisko, gan politisko nozīmi; cita starpā arī tādas: bolševiki taču varētu šo grāmatu atļaut, izmetot dažas vietas; tur esot tēlota ne vien sarkano, arī baltgvardu nežēlīgā izrēķināšanās ar pretiniekiem pilsoņu karā u. t. t.

Izlasot šo grāmatu (oriģinālā), tādam spriedumam nekādā ziņā nevar pievienoties, jo visa tā, **no sākuma līdz beigām ir kaut kas vesels. Tā ir apdvesta brīvības tieksmēm, Kristus evaņģelija tuvāku mīlestību, cilvēka dzīvības vērtību un izteiktu riebumu pret varu, kas cilvēku dzīvības slīcina asinīs,** kaut arī šī vara būtu cēlusies revolūcijā, pēc kā krievu izglītotie (intelligence, arī autors) savā laikā tā ilgojās.

„Sabiedrības uzlabošanas idejas, kā tās sāka izprast, sākot ar oktobri (bolševiku revolūcija), mani neiededzina. Otrkārt, tās ir tālu no īstenošanas. Bet vienīgi par runām, kas uz to attiecas, ir samaksāts ar tādām asins jūrām, ka mērķis neattaisno līdzekļus". (347).

Padomija šī darba brīvu izplatīšanu varētu atļauties tikai tad, ja tā būtu tiešām iekšēji stipra, ja tā zinātu, ka tās pārvaldnieki (tie tālu nav **pilsoņi**) būtu pāraudzināti un izaudzināti tādi, kā to vēlas viņu diktātors. Ja tam nebūtu **jābaidās** no īstas gara brīvības tieksmēm.

Ar visu plašo laikmeta tēlojumu Dr. Živāgo nav teorētisks prātojums, tas ir īsts romāns ar dzīviem cilvēkiem, viņu dziņām un kaislībām.

Tā ir grāmata, kuru aizvēruši jūs vēl dzīvoja, tanī rādīto cilvēku sabiedrībā: viņi jūs pavada, liek jums par viņiem domāt; un jūs nevarat to novietot tālē plauktā, jo zināt, ka jūs vēl pie šīs smagās grāmatas atgriezīsities.

Varbūt jūs pievelk arī tas, ka aiz šīs grāmatas stāv tās autors, kam ir bijusi drosme — dažī to sauks par romantisku naivitāti — teikt patiesību valstī, kur tas ir „noziegums.".

Pasternaks nav ne Tolstojs, ne cits kāds no lielajiem, bet viņš ir liels tieši ar uzdrikstēšanos — nebrīvībā pateikt pārdzīvoto darbā ar mākslinieciskū vērtību.

Ang. Gailīte.

Kultūras apskats

● Latviešu mākslinieku grupas piekto gadskārtējo izstādi Nujorkā atklāja 28. februārī Barbizon Plaza mākslas galerijā. Izstādē piedalās J. Audriņš, V. Avens, K. Černoks, J. Cirulis, E. Dajevskis, Milda Dēbele, E. Druja - Foršū ,J. Gailis, O. Grunde, E. Kalme ,A. Krūkliņš, M .Krūmiņš, F. Milts, V. Osītis, E. Puzinas, J. Rasmanis, K. Šaumanis un J. Vecrumba ar 39 gleznām kopskaitā. Uz izstādes atklāšanu ieradās pāri par 130 apmeklētāju ,uzrunu teica Nujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis prof. P. Starēs .Izstādes slēgšanas dienā, 15. martā, izlozēs J. Gaiļa gleznu.

● Prof. Atis Teichmanis 24. februārī devās koncerta turnejā uz Milānu, Bolonu un Turinu. Viņš spēlē čellu Freiburgas stīdzinieku trio. Martā ar Bonnas ārlietu ministrijas atbalstu paredzēts šī trio koncertu ceļojums uz Turciju. Prof. Teichmanis solījies spēlēt Istanbulā, Ankarā un dažos Turcijas kultūras centros, kas atrodas Āzijas daļā.

● Prof. A. Norītim piešķirta „Västmanlands Läns - tidning" stipendija 1.000 kronu apmērā par nopelniem mūzikas dzīves sekmēšanā Vesterosā. Kā zināms, prof. A .Norītis jau ilgāku laiku vada Vesterosas simfonisko orķesri.

KLASICISMA PĒDĀS

Elvīras Rones panākumi Eiropā

Parīzē jau gadu desmitus, kā Olgas Preobraženskas (ko ieskaita par izcilāko baleta audzinātāju pasaulē) asistente darbojas Elvīra Rone. Savā laikā viņa viesojās Rīgā kā dejotāja, bet, dzīvodama pastāvīgi Parīzē, pievērsusies baleta audzināšanas darbam. E. Rone ir bijusi skolotāja tādām baleta slavenībām kā Tumanovai un Virubovai. Pie mūsu ievērojamās paidagoģes arvien papildinās kāda baleta zvaigzne. Tur bieži iegriežas pazīstamā balerīna N. Krasovska un Parīzes Lielās operas primabalerīnas N. Virubova un M. Lafone.

Vienā no saviem pēdējiem izdevumiem franču laikraksts „Comoedia", kas iznāk Parīzē, ievietojis plašu aprakstu par Elvīras Rones darbību, liekot virsrakstā: „Les grands professeurs parisiens — Elvīra Rone" (Lielie Parīzes skolotāji — Elvīra Rone). Tālāk minētais laikraksts raksta:

„Pirms pēdējā kara Parīze bija izveidojusies par labāko centru dejotāju sagatavošanai. Šeit darbojās tādi skolotāji kā Egorova, Kšesinska, un pār visiem pārākā — Olga Preobraženska. Viņu darbs bija dot labu tehniku un rādīt arī, kā visgrūtākos darbus izpildīt bez forsēšanas. No tā laika ir pagājuši daudzi gadi; tehnikā iezagušies nevajadzīgi paņēmieni. Skolēni sāk skriet gan pie viena, kas „izrauj" kājas garākas, gan pie otra, kas iemāca virtuozitāti uz ātru roku. Deju paidagoģija ir palikusi novārtā. Tam pretstatā turas vecie krievu meistari, un tie daži skolēni ,kuŗus viņi ir sagatavojuši ,lai nodrošinātu sava stila turpināšanu. Šo tradīciju spilgtākā pārstāve ir Elvīra Rone, kuŗai būs lemts kādu dienu ieņemt O. Preobraženskas vietu. Noskatoties stundu E. Rones studijā, viegli varam saprast, kā pie Preobraženskas izveidojās tādas ievērojamas dejotājas kā Tumanova un Baronova, kas ir slavenas ar „fouette" griezieniem. Bagātās soļu variācijas, ko šeit lieto E. R., dod brīvību katrai kustībai un žestu eleganci.

Ielūgta internacionālajā baleta kongresa Krēfeldā, E. Rone piedzīvoja tik lielu atsaucību, ka vēlāk viņu uzaicināja viņpus Reinas rādīt klasisko choreogrāfiju. Viņa nodevās ar lielu prieku šim darbam, zinādama, ka vācu baletmeistariem trūkst pieredzes klasisko tradiciju izveidošanā."

Kad šis rindiņas sasniegs lasītāju, Elvīra Rone būs atkal ceļā — šoreiz uz Manheimu ,kur tā rādīs savu mākslu jaunajiem vācu baletniekiem.

A. K.

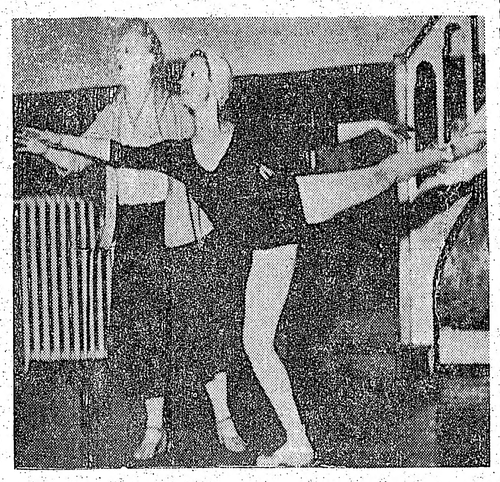

Parīzes operas primābalerīna Madalēna Lafona stundā pie Elvīras Rones.

Mariss Vētra.

AR DZELTENĀM ROZĒM NO ROMAS UZ ARĢENTĪNU

ATMIŅAS PAR LATVIJAS BALETU

III

Kaut arī ar Nikolaja Sergējeva saistīšanu Rīgā Nacionālās operas balets sāka parādīties kā patstāvīga vienība ārpus operu uzvedumiem, lielu svētību tas nenesa. Jo vairāk Sergējevs šķirstīja savu kabatas grāmatu ,jo plašāka kļuva dejotāju emigrācija uz svešām zemēm. Pat Valdemārs Komisārs emigrēja . . .

Rīgā, Amatnieku lielajā zālē viesojās Olga Spesivceva. Djagiļevs kādā grāmatā šo dejotāju vērtē vēl augstāk par Annu Pavlovu. Nacionālā operā viņa viesojās jūtami vēlāk ,ar Osvaldu Lēmani partneŗos. Pirmajās pēckaŗa viesizrādēs viņa dejoja kopā ar Komisāru. Lielās, slavenās dejotājas ietekme bija ļoti dziļa. Arī Osi Lēmani viņa vēlāk aizvilināja uz Parīzi, kā partneri Opera Comique baleta vakaram. Uz Valdemāru Komisāru viņas ietekme nebija maza. Arvien skaidrāk redzot, ka no jaunā baletmeistara un vecā Nikolaja nav nekā ko smelt, dejot ar Spesivcevu Voldim bija tāds pārdzīvojums ,ka viņš noskatīsvētību tas nenesa. Jo vairāk Sergējevs šķirstīja savu kabatas grāmatu ,jo plašāka kļuva dejotāju emigrācija uz svešām zemēm. Pat Valdemārs Komisārs emigrēja . . .

Rīgā, Amatnieku lielajā zālē viesojās Olga Spesivceva. Djagiļevs kādā grāmatā šo dejotāju vērtē vēl augstāk par Annu Pavlovu. Nacionālā operā viņa viesojās jūtami vēlāk ,ar Osvaldu Lēmani partneŗos. Pirmajās pēckaŗa viesizrādēs viņa dejoja kopā ar Komisāru. Lielās, slavenās dejotājas ietekme bija ļoti dziļa. Arī Osi Lēmani viņa vēlāk aizvilināja uz Parīzi, kā partneri Opera Comique baleta vakaram. Uz Valdemāru Komisāru viņas ietekme nebija maza. Arvien skaidrāk redzot, ka no jaunā baletmeistara un vecā Nikolaja nav nekā ko smelt, dejot ar Spesivcevu Voldim bija tāds pārdzīvojums ,ka viņš noskatījās diezgan nopietni Spesivcevai pakaļ, kad tā pārbrauca Latvijas robežu. Aiz robežām viņš varētu gūt diezgan daudz, ko pārvest mājās un nodot kimsoniem . . . Mājās Sergējevs kaitināja, Komisārs devās uz Londonu. No Djagiļeva trupas Eiženija Sveķe gan jau bija pārgājusi pie Sedovas uz Romas operu, bet pie Djagiļeva vēl dejoja Karsāvina, Fokins, Nižinskis ar māsu, dekorācijas un kostīmus radīja kā vecos laikos, Aleksandrs Benuā (Benois), bet par mūziku gādāja Igors Stravinskis. Tas Djagiļeva trupu vēl arvien padarija par labāko baleta vienību pasaulē. Komisārs bija dejotājs ar augstu klasi, Djagiļevs viņu saņēma izplestām rokām.

Tikai pēc gadiem atkal redzēju Valdemāru Komisāru, bet bālu un nogurušu. Trauksmainā daba trauksmīgā darbā un pastāvīgā ceļošana nu dejošana starp Londonu un Parīzi bija saēduši jūsmīgā jaunekļa krūtis. Varbūt tas nebūtu noticis, ja Aleksandra Feodorova būtu ieņēmusi Nac. operā vecā Nikolaja vietu dažus gadiņus agrāk.

Agri, daudz par agru Valdemārs Komisārs šķirās no dzīves, bet pat nāves gultā viņš nepazaudēja ticību kimsoniem un Latvijas baleta nākotnei. Voldim aizejot, Nacionālā operā jau darbojās Aleksandra Feodorova. Marijas teātŗa primabalerīna bija ne vien pirmklasīga dejotāja, bet arī sikumaini prasīga paidagoģe, kas jaunajiem dejotājiem lika sūri vingrināties klasiskā baleta pirmpamatos. Feodorovas darbā iecerēto nākotni kimsoniem saskatot, Valdemārs Komisārs aizejot atstāja libretu latviešu oriģinālbaletam — Mīlas uzvara. Pēc gadiem ,ar Jāņa Mediņa mūziku, tas uzvarēja ne vien Rīgu un Varšavu, bet sakairināja arī aukstās zviedru asinis ,mūsu pilnbaleta izrādēs Stokholmas Karaliskās operas namā.

☆

Ir grūti noteikt, kas pasaulē ir labs, kas ļauns. Pat pagātni analizējot, starp labo un ļauno nekad nevar novilkt asākas robežas.

Pie Sergējeva baletu mācijās arī tādi vīri, kā Osvalds Lēmanis, Rūdolfs Saule un Pauls Fibigs. Feodorovai Rīgā ierodoties, šie vīri pie vecā Nikolaja bija tik tālu nobrieduši, ka jaunā baletmeistare tos drīz vien atzina par amata pratējiem, un Nacionālā opera jau 1926. tos saistīja ar līgumu kā profesionālus dejotājus.

Grūti ir arī noteikt, vai dejotāju emigrācija, ko veicināja Sergējeva spītīgā daba, ir allaž nākusi par ļaunu.

Sēdēju Konstanci galerijā kopā ar Kārli Nici. Viņš sen jau dzīvo Austrālijā, kā Latvijas konsulārais sekretārs, bet tolaik viņš bija dziedātājs ar nepārspētu talantu jautrākās raksturlomās. Bija Karmenas izrāde. Konstanci galerijā mēs abi gaidījām uz Eiženijas Sveķes pēdējā cēliena solo dejojumu.

Par brīnumu, tālu aiz muguras mēs pēkšņi saklausījām latviešu valodu. Tuvāk papētot, drīz vien atklājās ,ka galerijā uz Sveķiti gaida arī Erna Ošiņa un Alberts Kozlovskis. Arī viņi bija emigrējuši no Nacionālās operas baleta un meklēja sev nākotni Romā. Romā viņiem nākotnes tomēr nebija, un abiem gāja stipri grūti. Kad nevarēja vairs nopirkt jaunus zābakus, Kozlovskis pat uz ielas sāka staigāt baleta kurpēs. Arī man gāja pagrūti, jo sevišķi tad, kad pāri kādai sētai lēcot, pārplēsu pēdējās bikses. Bet ne tikai tāpēc mēs šad un tad viesojāmies pie bagātās primabalerīnas Sveķes un iekodām brīvas vakariņas. Sveķīte dzīvoja kopā ar Veru Timmu netālu no Kolizeja. Pēc vakariņām siltākos vakaros mēs ilgi tērzējām uz viņas mājokļa jumta. Uz jumta Ženečka arī piedāvāja Ernai Ošiņai un Albertam Kozlovskim viesizrādes Dienvidamerikā. Kad šie abi salecās kā spārnos, tālajam ceļam atlikās iegūt tikai baleta vadītājas Sedovas piekrišanu un parakstīt līgumu ar aģentu. Latvju dejotājiem tā bija nieka lieta.

No Romas uz Arģentīnu šie aizbrauca visi vienā vilcienā. Es biju stacijā. Kundze Eugenia de Savon man stāsta ,ka man esot bijusi līdzi „dzeltānu rožu budķete". Tas nav neiespējams. Četrus jaunus kimsonus uz Dienviedameriku izvadot, bija dikti bēraina sajūta. Skumjas daļēji attaisnojās. Lieliskā latvju dejotāja Eiženija Sveķe, saukta — Ženečka Sveķīte, Arģentīnā drīzi vien aizgāja no skatuves un sāka apceļot Eiropu, pa laikam padzīvojoties Polijā, Spānijā, arī Urugvajā un Čilē, kā Arģentīnas konsula, señora de Savon augsti cienītā konsula kundze. Ar manu dzeltenu rožu puški viņa pazuda laimīgā ģimenes dzīvē. Pazuda arī Vera Timma ,kas tik pat laimīgi dzīvo Brazilijā. Latvijas baletam tas, saprotams, bija zaudējums.

(Turpinājums sekos)

GIRTS SALNAIS

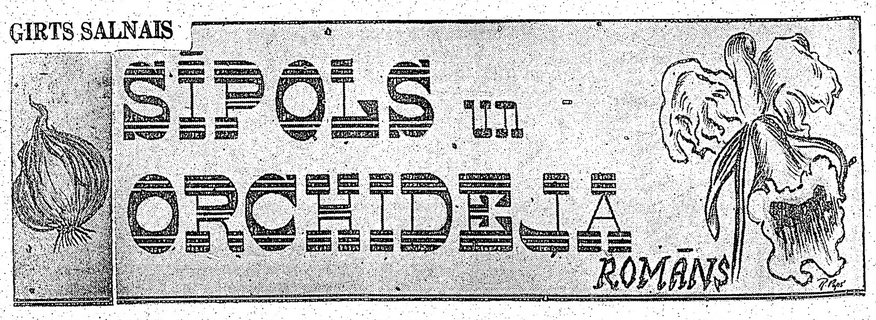

(204. turpinājums)

Mets griezās projām, lai nebūtu jāskatās meitenēs.

„Domā tikai! Domā tikai!" viņš sev skaļi piedraudēja. „Tas ir pirmais solis, lai sagatavotos trako namam."

MakKrogs atkal pabāza galvu.

„Vai jums būtu iespējams?" Viņš bija nepacietīgs „Man grūti ko teikt par jūsu nodomiem farmas zemes nodrošināšanā pret plūdu draudiem . . ."

„A, jā," Metuzāls atdzīvojās. Viņa enerģija, kas tikko šķita zaudējusi vērienu, kā liesma, slāpdama dūmos, atjaunojās ar divkāršu sparu .Viņš metās pakaļ grāmatvedim zobus sakodis, knipjus sizdams, it kā ar to varētu arī pieveikt autonomo nervu sistēmu, — Cits sācis visu no gala, stāvēdams pie daudz sadauzītākas siles, — spītā sev atgādināja. Pa ceļam iegriezās pie Daga Dillasa.

„Beidziet rādīt padevīga teļa acis," uzsauca nežēlīgi. Iesmējās, zinādams, ka pārmetumu tēmējis tiklab sev, kā otram. „Jūs zināt, kas jums derētu? Appreciet putnu Besiju. Lai viņa ir stulba, bet viņa ir īsta sieviete. Un ko vēl?" Atkal pasmējās. „Gribētu, lai jums nav jāskraida pakaļ brunčiem sapņos. Ek — vienalga. Gaidiet mani, kamēr beigšu apspriedi ar oleandriešiem. Šodien strādāsim līdz vēlai naktij. Nav vairs laika gulēt. Lavine sakustējusies. Piezvaniet mūsu ūdensbūvju inženierim, lai sagatavo priekšprojektu elektriskai spēkstacijai Straujupes vecā tilta tuvumā." Viņš steidzās ārā no istabas.

„Jūs taču nedomājat nopietni par Besiju?" paspruka Dagam.

Metuzāls apgriezās. Savādi, caur pieri paskatījās Dagā.

„Piezvaniet uz līdostu. Nedēļas nogalē man steidzīgi jālido uz Meksiku. Jums jābrauc līdzi. Kaut kas ar jums jādara." Viņš grīni pavīpsnāja un bija projām. Aizsāvās pa gaiteni, kā aizdedzies.

Dags skumīgi nopūtās: „Sākas atkal."

PIECDESMIT CETURTĀ NODAĻA

Tās pašas dienas pievakarē Liliāna gatavojās vest meitas uz skolu. Viņa jutās neparasti; it kā būtu piedzīvojusi dīvainu pārvērtību sevī un it kā pašu mulsinātu neticība, ka īstenībā ar viņas dzīvi varējušas notikt tik lielas pārmaiņas, pašai gandrīz nesaduroties ar ilggadīgiem pretiniekiem. Brīžiem uzmācās rūgtas nožēlas, ka aizvadītā dzīves daļa ritējusi mūžīgās bailēs un bažās ,nepārtrauktā ciņas stāvoklī. Jaunās, atklātās attieksmes pret lietām un cilvēkiem likās nepaticamas, svešādas, un tomēr tās priecināja. Palīdzot meitenēm saiņoties, bija jāvaldās no jokiem, kas uzradās pie nieka darbiņiem gluži neapzinīgi. Meitenes, vēl nezinot nekā, juta mātes iekšējo pārvērtību. Bija zudusi viņas uzmanīgā atturība runā; un smiekli ieguvuši kādu citu, dzidrāku skaņu, kas tuvināja un ieviesa nebijušu uzticību visu triju starpā.

Kad viņas nesa dažas somas uz automobili, pagalmā iebrauca ārste Laila Kakss. Prieciga un smaidīga viņa sveicināja namamāti:

„Meklēju savu brāli," viņa steidzās piebilst. „Viņam ļoti svariga vēstule no Eiropas. Jūs jau zināt — gaidām beidzot ierodamies Pēteŗa māsu."

„Nu, apsveicu," Liliāna sirsnīgā līdzdalībā nopriecājusies, pēkšņi iedomājās meitenes. „Diāna, Beatrise — sasveicinieties."

Meičas pamāja smaidīdamas.

„Jūs taču reiz iepazināties," Liliāna piezīmēja. „Ārste ir architekta Sama saderinātā." Viņa paņēma Lailu pie elkoņa un veda uz architekta darba telpām.

Diānas veselīgā seja izstiepās gaŗa un pēkšņi kļuva it kā plānāka. Sāpīgas ciešanas iekāpa pierē, spiežot lejup biezās uzacis pāri drūmes pilnām acīm, kuŗu rudums zilganā amalgamā zaudēja spodrumu. Viņa nespēcīgi izlaida no rokām somu. Nāšu lapiņas vāri sarāvās un ietrīsējās.

„Tā jau es domāju," Beatrise žēlsirdīgi nopūtās.

Diāna apgriezās un lēni aizgāja uz stalļiem. Māsa skumji grozīja galvu, kā advokāts par nenovērsami zaudējamu lietu, un domādama par dzīves netaisnību, pūzdama stiepa saiņus uz ratiem.

Māte nāca atpakaļ, un izbrīnā apstājās, redzēdama, ka no stalļa, uzsēdusies neapseglotā zirgā ,lēni izjāj Diāna un pagriež uz lopaploku olnīcu pusi.

„Kas Diānai ienācis prātā? Pēc studās mums jāizbrauc!"

„Ā — viņai drusku apskrējās sirds," Beatrise atbildēja uzsvērti vienaldzīgi, „bet ja dodamies ceļā tik drīz, es viņu atsaukšu atpakaļ." Viņa metās pakaļ māsai, taisni pār aplokiem, bet apnika līsts caur sētām. Apskatījusies, ka māte ieiet mājā, iebāza, pēc zēnu parauga, četrus pirkstus mutē un iesvilpās, ka notrīcēja. Vēlāk ma, kā māsa apstādina zirgu, viņa šķobīja žokli; derdzās šis svilpšanas paņēmiens — likās tā kā nepiederīgs jaunai dāmai, un nez' kā radās vēl nepiedzīvots īgnums pret Diānu.

„Tas taču nu arī nav jēdzīgi, ja par katru aizraušanos tik zemu nokaŗas deguns," viņa sacīja sev un aizskrēja pie māsas „Man gluži lieki jānodarbojas ar meliem," uzsauca nervozi: „Tev gan vajadzētu mazliet pievaldīt jūtas."

„Es jau valdu. Kāpēc tad es te esmu zirga mugurā?" Diāna sāpīgi viebās. Gribēji laikam, lai es kā Bese, maucu ārstei galvā somu!" Viņa sabozusies mudināja zirgu atpakaļ uz mājām.

Beatrise bēdīgi nopūtās:

„Tā mums iet. Vienās nepatikšanās."

☆

Laila jutās neveikli, ieraudzīdama ap Maikla Tercija galdu sapulcētos, kuŗu vidū dūrās acīs viņas pašas augstākais priekšnieks Maksimiliāns Gerriks, kas, likās, tikko pabeidzis teikt kādu jocīgu runu, jebšu pārējie izskatījās tā, it kā nezinātu vai priecāties vai sašust. Maksimiliāns, pamanījis ienākušo, nelikdamies par citu apjukumu ne zinis, iesaucās:

„Man ir priekšlikums šo jauno trestu nosaukt Sveices leģendārā brīvības cīnītāja Vilhelma Tella vārdā, lai šis nosaukums dalībniekiem allaž atgādinātu, ka nav runa tikai par naudu, bet arī par garu."

Šis joks, ne joks, gluži saprātīgiem klātesošiem šķita tik muļķīgs, ka atskaitot Maiklu, neviens neuzdrošinājās paceit acis no dokumentu kaudzītēm priekšā uz galda, bet ārsts, it kā vēl priecātos par savu bērnišķību, sirsnīgi un gari nosmējās. Maikls ar kaut ko neapmierināts šķirstīja papīrus. Tikai Pēteris ausījās, smagā piepūlē mēģinādams atcerēties, kad un kur kādos strīdos par kaut kādām politiskām muļķībām viņš pats pieminējis Vilhelmu Tellu, bet netika uz pēdām. Architekts nešaubījās, ka ākigais ārsts nav varējis nociesties tēviški iekost Maiklam par tā aizraušanos ar kolledžas celšanu un izšķērdīgo uzticību tādiem pasaules klaidoņiem, kādi te bija sapulcināti. Ole, kas jau sen nebija nekāds draugs ākstībām, īgnoja, domās nosaukdams Maksi par vecu, prātu izdzīvojušu pļāpu. Livuleja un Sibilla saskatījušies un savipsnājušies, sataisīja stulbas sejas. Bet Maksis aicināja Lailu sēsties pulkā.

„Neticu, ka varētu še kādam noderēt," viņa atsmaidīja, „bet atvedu Olem Pēteŗa māsas vēstuli. To esam gaidījuši, šaubās un satraukumā vai mirdami. Un tā kā te klāt kā radi, tā galvinieki, tad uzdrošinājos . . ." viņa nenobeidza un sniedza brālim vēstuli.

„Un Olem, nevis miesīgam brālim," ārsts palaida skaidru bezkaunību.

Inženieris klusēja, cieši saknieba lūpas. Ak kāds prieks būtu iešaut joviālajam tarkšķim pa vaigu! Atradis laiku jokiem . . . Taču bija pamatīgi jāsaņemas, lai māsas pasniegto saņemtu nedrebošu roku. Viņš klusēdams piecēlās, turēdamies cienīgs un mierīgs, atvainojās Maiklam, un piegājis pie loga, uzgrieza pārējiem muguru. Nemaz nedrikstēja savādāk. Bija jāsirdas un jāsarkst pašam par sevi, bet pirksti, it kā pilni nevaldāmu atspeŗu, nepaklausīgi lēkāja, plucinot nost aploksnei galu, un katra domiņa aptrūka neiesākdamās, kā būtu cēlusies un arī tūdaļ būtu atkritusi atpakaļ melnā bezdibenī. Plānais, stingrais vēstulpapīrs atlokot čaukstēja un skraukstēja, Oles ausīm skanot kā vesela armija ložmetēju. Bet te viņš uz brīdiņu pazaudēja pat domu sākumus un nejauši pameta mirkli atpakaļ, ieskatīdamies ārstam Maksimiliānam tieši acīs. Tas bija mirklis, bet rokas bija kļuvušas bez spēka, kā pēkšņi saduroties ar spokiem. Sevī lādēdamies, viņš neticīgi vēlreiz pārlasīja vēstules galvgalā iespiestu uzrakstu:

(Turpinājums sekos)

PALMA

HO 1-3670

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH: 7 istabu dubultķieģeļu māja, divas virtuves, divas vannas istabas, garāža. Kopīgā cena $15.000,-. Iemaksa $2.900,-. Atlikums uz desmitgadīgu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa divstāvu 9 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens apkure, privāts iebraucamais ceļš. Dubultgarāža. Iemaksa $5.000,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

BLOOR - ISLINGTON: Ļoti tuvu satiksmei. Jauni, moderni 6 istabu dubultķieģeļu bungalovi. Moderna ķēķa apkure. Piebūvēta ķieģeļu garāža. Kopīgā cena $18.250,-. Pieņemama iemaksa. Atlikums uz vienu 6%-īgu, 25-gadīgu obligāciju.

MĀJU PIRCĒJIEM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀJAM BEZ GALVINIEKIEM PAR VISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ TRĪS GADIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Ja apnicis tu dzīvi sūru,
Steidz tur, kur Bathurst šķērso Blūru;
Ar rozi, neļķi, tulpi, krokus,
Tev' iepriecinās veikals LOTUS.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W.,pie Grace Toronto LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻNI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
SŪTIET DĀVANU SAIŅUS LIELDIENĀM JAU TAGAD.
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCĒTS)
MŪSU NODAĻAS:
135 W., 14th St., New York 11. N. Y., Tel. CHelsea 3-2563.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674
909 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.
11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.
132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.
308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040
39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877.

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.
100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st.laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.
Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklasīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.
Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojuma maksas.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
(KALUPE JEWELLERY)
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.
DABŪJAMI ARI ATSPIRDZINĀJUMI.
ST. CATHARINES R. R. 4.
īpašnieks JĀNIS KREINĀTS, tel. MU 2-8026

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

A. SILAVS
10% ATLAIDE.
kungu un dāmu drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

ĶIPLOKI JUMS NODERĪGI
Pajautājiet savām ārstam vai drogistam.
Ķiploki ir dabiskas zāles, kas veicina asins riņķošanu. Adams' Garlic Pearls ir maza veida, bez smakas un garšas; tās satur tīru ķiploku ekstraktu. Koncentrētā veidā jūs savam organismam dabūjat visu nepieciešamo, ko vien šis augs spēj dot.
Adams Garlic Pearls satur Salicymide, kas ir pārbaudīts līdzeklis pret artrīti un reumatisma sāpēm. Uzturiet sevi stipru un veselu. Sekojiet tiem daudzajiem tūkstošiem — iegādājieties arī jūs paciņu Adams Garlic Pearls no jūsu drogista. Jūs būsit ar to apmierināti.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

MANN & MARTEL
REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179.
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi.
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
Sujammašinas, ieskaitot muitu — $175.00.
Atra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

A. Beikmane

KVĒLO, PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(22. turpinājums)

Tos ieraugot, pārsteigtie studenti nespēj novaldīt skaļu sajūsmas saucienu: „ā - ā - ā - ā!" Neviens no viņiem vēl nekad savā mūžā nav redzējis tik lielus vairumus gardā, visā pasaulē pazīstamā siera. Docents Staņķis nu sāk gari un plaši stāstīt par sieru ražošanas procesu, žāvēšanu un nogatavināšanu. Sevišķi svarīga nozīme ir nogatavināšanai, kas ieilgstot ne mazāk kā sešus mēnešus. Klātesošajiem studentiem šāds gaidīšanas laiks tomēr liekas par ilgu. Kur tas redzēts, ka sieram jāstāv veselu pusgadu tumšā pagrabā, līdz to var sākt lietot!

Kad Staņķis, paņēmis rokās kādu garšīga izskata siera riteni, svārsta un cilā to studentu acu priekšā, agronoms „Kovbojs" nenociešas:

„Docenta kungs, vai šo sieru tomēr pie labas gribas nevarētu jau sākt lietot?"

Labi domātais jautājums izraisa skaļu smieklu vētru klātesošajos, un docents, beidzot elpu atguvis, laipni paskaidro: „Nē, mani kungi, šo sieru gan vēl nevaram l i e t o t," viņš nozīmīgi paskatās „Kovbojā": „Bet augšā, ēdamtelpā, laipnais namatēvs mums ir nolicis lielu gabalu ementālieša, ko drīz varēsim nogaršot."

Studentiem tas nav divreiz jāsaka — visi kā viens tie metas ārā pa durvīm, lai vaditāja stabā katrs sev nodrošinātu vārāvu gabalu garšīgā ementālieša. Varenais siera klucis divdesmit gardēžu mutēs drīz vien izzūst kā sniegs pavasarī, tā ka lielākajiem izēdājiem jāiet pēc papildus uzkožamā blakus telpās, kur laipnais sierotavas vaditājs atbraucējiem izsniedz nosautētos uz lāvas.

„Cik labi, ka profesors Vērmanis iedomājies bietes novākt tādā dienā, kad farmā ir kurināta pirts!" spriež studenti, pērdami sāpošās rokas, kājas un muguras mikstajām bērzu slotām. Pirts „gars" tiešām dara brīnumus, jo visi no tās atgriežas mājās kā atjaunoti, nejūtot vairs nekādas kaites, nedz nogurumu.

Sasarkušiem vaigiem, tira un svaiga, Daina, kārtojot matus pie spoguļa, labpatikā uzsmaida savam attēlam. Glītā, pareizi veidotā seja ir jauna un svaiga, un acīs mirdz priecīgs satraukums, it kā ko neparedzētu gaidot. Kas gan tas varētu būt?

Pārmetusi kuplajiem matiem sārtu zīda lakatiņu, viņa vēlreiz pasmaida savam attēlam un domās tam uzsauc: „Labi! Ļoti labi!" Tad viņa viegliem soļiem kā dejojot nokāpj lejā pa kāpnēm un dodas uz pili.

Vakariņās, kā jau tas sestdienās parasts, galdā ir svaigi cepta baltmaize ar sviestu un biezpienu un dzintara krāsas kumelīšu tēja, kuru students Māzers iesaucis par „kumeliņu" jeb „mazzirdziņu" tēju!

Ienākot ēdamtelpā, Daina neskatīdamās sajūt sev pievērstus auciešu nemaldīgos, daiļuma pazinēju skatus. Viņa izliekas tos nemanām, un mierīgi dzer smaržīgo, saules enerģijas piestaroto tēju. Kad vakariņas pabeigtas un Daina pieceļas, lai dotos mājup, students Klintājs viņai seko un piesolās viņu pavadīt. Daina tikko skaļi neiesmejas, tomēr vēl pie laika savaldās, jo negrib izjaukt kādu nodomu, kas piepildās tieši tā, kā viņa to paredzējusi.

Kad viņi abi iznāk no pils tumšajā rudens naktī, Klintājs cieši satver Dainas roku: „Mana sapņu meitene! Kaut tu zinātu, cik tu šodien esi skaista!" viņš iesāk pavisam klusā balsī, tad turpina skaļāk: „Kur gan biji pazudusi šo laiku, ka tevis nevaredzēju?"

Daina paklusām iesmejas: „Neredzēji tāpēc, ka pats negribēji redzēt!" viņas balsī izskan apslēpta zobgalība.

„Nē, mīļā meitene, tu mani nesaproti! Nav tā, kā tu to esi iedomājusies," neatlaižas Klintājs.

„Runāju un domāju to, ko pati esmu pieredzējusi," vienaldzīgi atbild Daina.

„Es negribu, lai tev par mani paliktu tikai sliktas atmiņas, jo tu vēl arvien man esi mīļa . . . Esmu mēģinājis tev to pateikt savās vēstulēs šovasar, bet — beidzot tomēr nepateicu, jo pietrūka uzņēmības. Tagad es tev to pateikšu, ja tu mani uzklausīsi tikai šo brīdi," viņš lūdzot saņem savās siltajās plaukstās Dainas nosalušos pirkstu.

Daina mirkli pārdomā, tad atbild: „Galu galā tu vari arī brīdi ienākt pie manis, jo Ligija un Malda ir šovakar leaicinātas „Vakarēšanā" Sarkanajā mājā."

Ievedusi viesi savā istabā, Daina piesardzības labā aizslēdz durvis, lai viņu sarunu neviens nepārtrauktu. Nu viņi var beidzot runāt pilnīgi atklāti, ko agrāk neuzdrošinājās.

Klintājs noguris atlaižas gultā un Daina nosēstas viņam līdzās uz gultas malas.

„Tu gribēji man ko stāstāt?" jautā Daina, ielūkodamās kādreiz tik mīļajās, tumšajās acīs, kas, tagad nogurušas, viņā raugās it kā no liela tāluma.

„Daina, piedod man!" iesāk Klintājs: „Tā nebija tava vaina un arī ne mana vaina, ka mums viss tā . . . iznāca."

„Nesaprotu, ko tu ar to gribi teikt," Daina viņu pārtrauc.

„Lūdzu, piedod man ja vari!" dziļš sarūgtinājums izskan Klintāja vārdos.

Daina pārsteigta lūkojas viņā, it kā būtu ieraudzījusi svešinieku — cilvēku no citas pasaules.

„Daina . . . " beidzot Klintājs pieceļas gultā sēdus un, saņēmis meitenes seju, rokās ielūkojas viņai acīs: „Dain, saproti tacu, es nevarētu tevi darīt laimīgu, jo mums laikam nekad . . . nebūtu bērnu!"

Dainai ausīs iesitas tāda kā tāla, nesaprotama šalkoņa, un isu bridi istaba viņas priekšā satumst. Tad pamazām no tumsas atkal iznirst trūcīgās istablietas: galds, krēsls, gultas galvgals un uz spilvena Klintāja nogurusī, neparasti bālā seja.

Tad Daina saņemas. Pārliekusies Klintāja nekustīgajam augumam, viņa to dedzīgi sapurina aiz pleciem: „Kādēļ tu man to visu stāsti?! . . . Tā taču nav patiesība, ko nupat teici. To visu tu man saciji tikai tādēļ, lai attaisnotu savas vieglprātīgās dēkas?" viņa jautā.

Dainas enerģiskās rīcības pārsteigts, Klintājs pacel galvu no spilvena un arī šoreiz viņa acīs ir dziļas skumjas un neslēpta bezcerība: „Es vēlētos, kaut tā nebūtu patiesība!" viņš saka neskanīgā balsī. Tad viņš apklust un, nolicis galvu uz spilvena, noguris aizver acis. Daina nu vairs nešaubās par viņa vārdu patiesību.

Dziļā aizkustinājumā viņas rokas glāstot slīd pār Klintāja matiem un nekustīgo, sapīgā vaibstā savilkto seju. Šis glāsts nav vairs mīlētājas draudzenes, bet gan dziļas līdzjūtības un maiguma pilns mātes vai māsas mierinājums bēdās. Ieslēpusi seju spilvenā, Daina tomēr nespēj savaldīt asaras, lai arī kā pret tām cīnītos.

Kad karstās un smagās lāses pieskaras Klintāja sejai, viņš beidzot pamostas no savādā sastinguma. Piecēlies, viņš vairākkārt pārstaigā nelielo istabu, tad atsēstās Dainai līdzās: „Lūdzu, lūdzu, Daina, nedari tā! Būs labāk, ja vairs par to nedomāsim! Kā redzi, esmu jau sen samierinājies ar likteni. Ja nu tas man nav lēmis iegūt laimi milestībā, tad esmu atradis citu ceļu, kā vēl varu cilvēkiem kaut ko labu darīt pasaulē. Tu redzi gluži labi, kas pašreiz notiek mūsu zemē. Lai atgūtu zaudēto brīvību, mums būs smagi un nesaudzīgi par to jācīnās. Gribu doties šai cīņā kā viens no pirmajiem."

„Bet tu esi aizmirsis, ka tā nebūs godīga, ne arī vienlīdzīga cīņa, ko gribi uzņemties," šaubīdamās mēģina iebilst Daina.

Klintājs viņai miergi, bet drošī un nešaubīgi atbild: „Kamēr vien dzīvošu, man nebūs miera un atpūtas, mūsu dzimtenes laukos un mežos, līdz visi svešie iebrucēji būs aizdzīti pāri Gribu doties šai cīņā kā viens no pirmajiem."

„Bet tu esi aizmirsis, ka tā nebūs godīga, ne arī vienlīdzīga cīņa, ko gribi uzņemties," šaubīdamās mēģina iebilst Daina.

Klintājs viņai miergi, bet drošī un nešaubīgi atbild: „Kamēr vien dzīvošu, man nebūs miera un atpūtas, mūsu dzimtenes laukos un mežos, līdz visi svešie iebrucēji būs aizdzīti pāri Gribu doties šai cīņā kā viens no pirmajiem."

„Bet tu esi aizmirsis, ka tā nebūs godīga, ne arī vienlīdzīga cīņa, ko gribi uzņemties," šaubīdamās mēģina iebilst Daina.

Klintājs viņai miergi, bet drošī un nešaubīgi atbild: „Kamēr vien dzīvošu, man nebūs miera un atpūtas, mūsu dzimtenes laukos un mežos, līdz visi svešie iebrucēji būs aizdzīti pāri Gribu doties šai cīņā kā viens no pirmajiem."

„Bet tu esi aizmirsis, ka tā nebūs godīga, ne arī vienlīdzīga cīņa, ko gribi uzņemties," šaubīdamās mēģina iebilst Daina.

Klintājs viņai miergi, bet drošī un nešaubīgi atbild: „Kamēr vien dzīvošu, man nebūs miera un atpūtas, mūsu dzimtenes laukos un mežos, līdz visi svešie iebrucēji būs aizdzīti pāri Gribu doties šai cīņā kā viens no pirmajiem."

„Bet tu esi aizmirsis, ka tā nebūs godīga, ne arī vienlīdzīga cīņa, ko gribi uzņemties," šaubīdamās mēģina iebilst Daina.

Klintājs viņai miergi, bet drošī un nešaubīgi atbild: „Kamēr vien dzīvošu, man nebūs miera un atpūtas, mūsu dzimtenes laukos un mežos, līdz visi svešie iebrucēji būs aizdzīti pāri dēļ ar strādniekiem un pārējiem farmas darbiniekiem viņiem nav bijusi izdeviba tuvāk iepazīties. Vienīgā „tuvināšanās" šai noslēguma vakarā ir tā, ka studenti aicina dejot jaunākās un glītākās strādnieces, bet jaunie farmas puiši izmēģina sojus dejā ar studentēm.

Vislaimīgākais dejotāju pāris šovakar ir vasku darbnīcas strādniece Līvija, kura beidzot ir atradusi savu sapņu princi studenta Kārkliņa - Kovboja personā. Abi dejo, griežas un virpuļo pa plašo telpu, neievērodami pārējos, bet gan redzēdami un apjūsmodami tikai viens otru.

Jaunā studente Daina Kalēja šovakar ir neredzēti klusa un vientuļa. Viņa nedejo tikpat kā nevienu deju, bet, aizslēpusies aiz pārējo auciešu muguram un ierāvusies zāles stūrī, skatās dejotājos, tomēr neviena neredzēdama. Tikpat domu pilns un kluss šovakar ir topošais agronoms Klintājs. Tikai kad „Cigānu barona" vaditais „orķestris" sāk spēlēt kādu viņam vien labā atmiņā palikušu deju, viņš sameklē studenti Dainu un sviniģi palokās viņas priekšā — gluži kā kādreiz pavasarī, maiju sagaidot „Ausmas" telpās. Arī šovakar abi dejotāji domās ir tālu prom no Auces pils, kaut kur kādā apburtā dienvidzemju salā, kur dārzi ir ziedos un pavisām tuvu nakts mierā šalc jūra. Tomēr šai laimes salā viņi nu kavējas pēdējo reizi!

Atvadoties Klintājs cieši saspiež meičas slaidos, mazliet trīsošos pirkstus un saka tikai viņai vien dzirdot: „Pateicos tev, gaišā sapņu meitene, pateicos tev tūkstoškārt par visu, visu!"

„Ari es tev pateicos, draugs!" Daina atbild Klintā[illegible] rokas spiedienam, un abi [illegible] tai brīdī jūt, ka kaut ko dārgu un neizsakāmi skaistu ir zaudējuši uz visiem laikiem.

(Turpinājums sekos)

Sestdien, 1959. gada 7. martā, 19. n-rs.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-
LE 5-
Mu

Latviešu Mednieku un Makšķer
klubs rīko
SEZONAS SLĒGŠAN
BALLI
Š. G. 14. MARTĀ, PL. 7,00 VAKA
COLUMBUS TELPĀS, apakšējā z
Bufetē: PAŠU ĶERTAS FORĒLES un PAŠU VĀR
Spēlēs LATVIEŠU DEJU KAPELLA.
Visi lapni ielūgti

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REA
• Nekustamu īpašumu birojs: māja
kali, farmas, apbūves gabali.
• Apdrošināšanas aģentūra: auto,
mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t
• Notariāta birojs: līgum
kojumi, notariāli apst
jumi, obligācijas, aizd
u. t. t.
REALTOR
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O.

DAUGAVAS VANAGU ASV
izdotais
VIRU KORU DZIESMU KRĀJU
„VĪRU BALSI
dabūjams pie DV ASV valdes kultūra
vadītāja V. Aparjoda,
2573 N. Palmer St., Milwaukee 12, Wis
Krājuma cena $2,-, bet koriem, krājumu sa
kultūras daļas vadītāja starpniecību, 25% atlai
arī atkalpārdevējiem.
Krājumā 15 latviešu komponistu 46 vīru koru
kas līdz šim nav ievietotas nevienā citā krāj
Krājumam 95 lapaspuses.
Dziesmu komponisti: Ā. ĀBELE, V. BASTIKS, V
KALNS, J. CIRULIS, A. JERUMS, A. KALNAJS,
NIETIS, V. LINDE, J. MEDIŅS, J. NORVILIS,
LIŅS, H. PAVASARS, J. PORUKS, I. SAK
B. SKULTE.

METROPOLITAN DELICATESS
490 PARLIAMENT ST. • TORONTO 5. •
Pirmšķirīgas desas, zivju konservi, katru dienu sva
un cepumi.
MŪSU SPECIALITATE:
katru dienu siltas cūku kājiņas un pildīti c
dažādu šķirņu svaigi grauzdēta, smalki malta mok

ĀDU IZPĀRDOŠAN
Ja jūs sūtāt saiņus saviem piederīgiem dzimte
ciet ādas tagad — Pavasara izpārdošanā — LOK
Speciālpiedāvājums — 20 kv.pēdu melna āda dabū
p
Speciālpiedāvājums — 3 pāriem zābaku ar visiem
piederumi
Iesūtiet naudas pārvedumu (Money Order)
ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canad
Atvērts arī sestdienās. Mēs runājam arī u

Klausieties Toronto Star
raidījumu
"COMMNUITY FOR
CFRB raidītājā,
VILNIS 1010,
katru svētdienu no pl. 3.30 –
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objekti
sijas, kuŗās apgaismo problēmas un ieskatus tiem
ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodibin
mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY STA

RCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
ISLINGTON: Ļoti tuvu satiksmei.
i 6 istabu dubultķieģeļu bungalo-
ļas apkure. Piebūvēta ķieģeļu ga-
ena $18.250,-. Pieņemama iemaksa.
ienu 6%-īgu, 25-gadīgu obligāciju.
ISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ
ISĀ PILSĒTĀ.

TVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
Danforth Ave., pie Pape,
l. HO 6-9911, Toronto.
īgā izvēlē ziedošas podu puķes.
ezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi.
★ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

& MARTEL
LTORS LTD.
E 1499 Yonge St., WA 5-2131.
mājās OX 1-8179,
isos pilsētas rajonos par
enām un iemaksām.
AĢĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

NTUS AR GAISA PASTU
Lietuvu un citām Eiropas zemēm
de 3 nedēļu laikā.
ās. Nododiet mums pasūtinājumus.
'S 676 Queen St., W.,
ORE Toronto.
EM 3-2800.

U, LIETUVU, IGAUNIJU un
ēm sūtiet piederīgajiem un
raugiem ar
ARCEL SERVICE
caur Ukrainska Knyha,
., E., Hamilton, Ontario
el.: LI 4-7239
OŠINĀTI, garantējam to piegādi.
ēbes, medikamentus, apavus, svarā no
itas izdevumus nokārto UKRAINSKA
o Eiropas pārtiku un medikamentus.
, ieskaitot muitu — $175.00.
šana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā
no otrdienas līdz sestdienai.

iz no- dēļ ar strādniekiem un pārējiem
atgūtu farmas darbiniekiem viņiem
s sma- nav bijusi izdeviba tuvāk iepa-
ācīnās. zīties. Vienīgā „tuvināšanās" šai
viens noslēguma vakarā ir tā, ka stu-
denti aicina dejot jaunākās un
ka tā glītākās strādnieces, bet jaunie
līdzīga farmas puiši izmēģina soļus de-
šaubī- jā ar studentēm.
na. Vislaimīgākais dejotāju pāris
et dro- šovakar ir vasku darbnīcas
Kamēr strādniece Livija, kura beidzot
miera ir atradusi savu sapņu princi
mtenes studenta Kārkliņa - Kovboja
si sve- personā. Abi dejo, griežas un
i pāri virpuļo pa plašo telpu, neievē-
tu to rodami pārējos ,bet gan redzē-
e zem dami un apjūsmodami tikai
apēža, viens otru.
it?" Jaunā studente Daina Kalē-
pārāk ja šovakar ir neredzēti klusa
na, ko un vientuļa. Viņa nedejo tikpat
biedrs. kā nevienu deju, bet, aizslēpu-
viņa sies aiz pārējo auciešu muguŗām un ierāvusies zāles stūrī,
o galv- skatās dejotājos, tomēr neviena
igi sē- neredzēdama. Tikpat domu
es līdz- pilns un kluss šovakar ir topo-
iedro- šais agronoms Klintājs. Tikai
i klēpi. kad „Čigānu barona" vaditais
glāstīt „orķestris" sāk spēlēt kādu vi-
patei- nam vien labā atmiņā palikušu
ki, līdz deju, viņš sameklē studenti
s reizes Dainu un svinigi palokās viņas
nu ie- priekšā — gluži kā kādreiz pa-
tājam vasarī, maiju sagaidot „Aus-
minū- mas" telpās. Arī šovakar abi
aismā, dejotāji domās ir tālu prom no
nas is- Auces pils, kaut kur kādā ap-
burtā dienvidzemju salā, kur
dārzi ir ziedos un pavisam tuvu
nakts mierā šalc jūra. Tomēr
šai laimes salā viņi nu kavējas
pēdējo reizi!
farmā Atvadoties Klintājs cieši sa-
jājoties spiež meičas slaidos, mazliet tri-
dz far- sošos pirkstus un saka tikai vi-
kt no nai vien dzirdot: „Pateicos tev,
ešu la- gaišā sapņu meitene, pateicos
barības tev tūkstošķārt par viss, viss!"
pēdējos „Arī es tev pateicos, draudzene!"
as au- Daina atbild. Klintājs nokas,
spiedienam, un abi
rofesors di jūt, ka kaut ko dārgu un
jaunās neizsakāmi skaistu ir zaudējuši
niekiem uz visiem laikiem.
vadīša-
ra gan (Turpinājums sekos)
ne otri,
ir strā-
s, tā-

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0143
LE 5-4455

HIGH PARK AVE. - HUMBERSIDE:
$5.000,- iemaksa 11 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 3 modernām virtuvēm un 2 vannas istabām, 2 mūra garāžas un dārzs. Māja bez parādiem.

SWANSEA - ELLIS AVE:
$18.500,- pilna prasītā cena 6 istabu, 5 gadi jaunai, atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar piebūvētu garāžu un lielu dārzu. 2 modernas virtuves un izbūvēta atpūtas telpa pagrabā.

CARLTON - PARLIAMENT ST.:
$1.500,- iemaksa un viena atklāta 10 gadu hipotēka par atlikušo summu. 9 istabu dubultķieģeļu īres māja ar eļļas apkuri, 2 virtuvēm un iebraucamo ceļu automašīnām.

MILLWOOD - BAYVIEW AVE.:
$8.000,- iemaksa 6 atsevišķu dzīvokļu mājai ar gada ienākumiem $6.600,-; pilna prasītā cena tikai $45.000,-. Skaista un moderna māja. Zvaniet nesalstošai informācijai.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs rīko
SEZONAS SLĒGŠANAS
BALLI
Š. G. 14. MARTĀ, PL. 7,00 VAKARĀ,
COLUMBUS TELPĀS, apakšējā zālē.
Bufetē: PASU ĶERTAS FORELES un PAŠU VĀRĪTI VĒZI.
Spēlēs LATVIEŠU DEJU KAPELLA.
Visi lapiņi ielūgti Ieeja $1.50.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu burtiņiem iekārtas uz izdevīgiem nosacījumiem un tām piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
536 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu burtiņu iekārtu.

Apkuņu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

Izdevīgi pārdodama mezlietotā
GĀZES PLĪTS
(4 riņķi) un
VEĻAS MAŠĪNA.
Zvanīt RO 2-9667, Toronto.

Meklē vecākus
KĀRLI un KATRĪNU
AUGSTKALNUS
un brāli VISVALDI
AUGSTKALNU,
dzimis 1930. gada 25. decembrī.
Ja kāds ko zinātu ,lūdz rakstīt:
G. VALTERS,
24 GARNOCK AVE.,
TORONTO, Ont. ,CANADA.

Meklēju
ĀDOLFU VEIDI,
dzim. 1926. g. Dzīvojis Valmierā un Augstrozē.
Lūdz rakstīt: M. VEIDE,
48 DREW ST., OSHAVA, CANADA.

IZĪRĒJAMAS
2 mēbelētas istabas un virtuve.
(3 pieaugušiem). Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
HO 5-5006, Toronto.

Broadview-Danforth raj.
IZĪRĒJAMAS
divas labi mēbelētas istabas ar pilnīgi iekārtotu virtuvi.
Zvanīt vakaros.
HO 5-2079, Toronto.

Greenwood-Gerrard raj.
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba ar virtuvi.
Zvanīt HO 6 1215, Toronto.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
● Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
● Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
● Notariāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

DAUGAVAS VANAGU ASV
izdotais
VĪRU KOŖU DZIESMU KRĀJUMS
‚VĪRU BALSIS'
dabūjams pie DV ASV valdes kultūras daļas vadītāja V. Aparjoda,
2573 N. Palmer St., Milwaukee 12, Wis., USA
Krājuma cena 82,-, bet koŗiem, krājumu saņemot ar kultūras daļas vadītāja starpniecību, 25% atlaide, tāpat arī atkalpārdevējiem.
Krājumā 15 latviešu komponistu 46 vīru koŗu dziesmas, kas līdz šim nav ievietotas nevienā citā krājumā. Krājumam 95 lapaspuses.
Dziesmu komponisti: Ā. ĀBELE, V. BAŠTIKS, V. BĒRZKALNS, J. CIRULIS, A. JERUMS, A. KALNĀJS, J. KALNIETIS, V. LINDE, J. MEDIŅŠ, J. NORVILIS, V. OZOLIŅŠ, H. PAVASARS, J. PORUKS, I. SAKSS un B. SKULTE.

METROPOLITAN DELICATESSEN
490 PARLIAMENT ST. ● TORONTO 5 ● WA 1-7817
Pirmšķirīgas desas, zivju konservi, katru dienu svaiga maize un cepumi.
MŪSU SPECIALITĀTE:
katru dienu siltas cūku kājiņas un pildīti cāļi, kā arī dažādu šķirņu svaigi grauzdēta, smalki malta mokkā kafija.

ĀDU IZPĀRDOŠANA
Ja jūs sūtāt saiņus saviem piederīgiem dzimtenē, iepērciet ādas tagad — Pavasaŗa izpārdošanā — LŪK
Speciālpiedāvājums — 20 kv.pēdu melna āda dabūjama par $7,00
Speciālpiedāvājums — 3 pāriem zābaku ar visiem piederumiem $20,00
Iesūtiet naudas pārvedumu (Money Order) uz
ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canada.
Atvērts arī sestdienās. Mēs runājam arī ukrainiski.

Klausieties Toronto Stara raidījumu
"COMMNUITY FORUM"
CFRB raidītājā,
VILNIS 1010,
katru svētdienu no pl. 3.30 – 4 p.p.
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objektīvas diskusijas, kuŗās apgaismo problēmas un ieskatus tiem, kas šeit ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodibinātu jaunu mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY STAR

Lai atbrīvotu plauktus jaunām grāmatām, apgāds IMANTA rīko no 1. līdz 30. martam
GRĀMATU IZPĀRDOŠANU
Pēc 30. marta atkal spēkā vecās cenas, kas redzamas iekavās, blakus izpārdošanas cenām, vai apgāda grāmatu katalogā. Salīdziniet!

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS 12 sējumos prof. A. Švābes, prof. K. Strauberga un E. Hauzenbergas - Šturmas redakcijā. Izpārdošanas laikā pērkamas par subskribentu cenām. Pērkot 2 eksemplārus, ikviens pasūtinātājs saņem trešo par brīvu. Visi 12 sējumi iesieti $72.00 (96.00)
P. Dreimanis LATVJU TAUTAS VĒSTURE, bagātīgi illustrēta, papildskolām un pašmācībai. Šī grāmata tikko iznākusi otrā papildinātā izdevumā ,kas liecina par tās lielo popularitāti, iesieta $3.00 (3.80)
K. Zitara „PA ZAĻAJĀM TEKĀM", mednieku grāmata, ies. $2.00
Brāļu Kaudzīšu — MĒRNIEKU LAIKI, grezns izdevums ar Ed. Brencēna illustrācijām un P. Ērmaņa piezīmēm, iesieta $5.00 (6.80)
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, I, illustrēti memuāri, iesieti $3.60 (4.80)
E. Turkina — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNICA, broš. 1.00 (1.50)
LATVIEŠU KALENDĀRS 1959. gadam, populārais kabatas formāta kalendārs. Ikviens pasūtinātājs, kas iesūta tieši apgādam vienu 1958. g. kabatas formāta kalendāra februāŗa mēneša lapiņu, saņems d i v u s 1959. g. kalendāra eksemplārus par v i e n a eks. cenu, ies. $0.60
eksemplārus par v i e n a eks. cenu Iesieta $0.60
LATVIEŠU ALMANACHS 1958. gadam, Art. Bērziņa redakcijā, iesiets $0.90 (1.75)
RIGA 1955 - 56, Rusiāde, Egila Jarla stāsts ar 95 att., iesieta $1.20 (1.80)
Latviešu tautas MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI UN PARUNAS, prof. K. Strauberga redakcijā. Daudz illustrāciju, iesieta $4.80 (7.20)
Antoloģija LATVJU SONETS 100 gados, K. Dziļļejas sak., iesieta $2.70 (3.60)
PAR TO MAZO SŪPULĪTI, dzeju antoloģija $1.65
TA MŪMS IET, Jānim Jaunsudrabiņam adresētas vēstules, iesieta $2.40 (4.20)
J. Jaunsudrabiņš — VASARA, milestības stāsts $0.80 (2.20)
A. Švābe — CEĻĀ UZ PURGATORIJU, vēsturiskas noveles, ill., iesieta $0.80 (1.70)
V. Dambergs — DIEVU AUGSĀMCELSANĀS, jauns oriģinālromāns, ies. $2.40 (3.90)
V. Dambergs — SARAKSTĪSANĀS AR VIRZU UN V. EGLĪTI, vēstules, iesieta $1.40 (2,40)
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS, romāns, iesieta $2.20 (3.90)
P. Klāns — RŪSA, romāns par 2. pas. karu, ies. $2.80 (5.60)
Ed. Virza — KĀRLIS ULMANIS, monografija, illustrēta, iesieta $1.60 (2.80)
Valdemārs Kroders — SMIŅĒTĀJI, 3 stāsti par Rīgu, iesieta $2.20 (3.40)
M. Zeberiņš — PŪRA PŪĶIS UN TRIS SIEVAS, romāns, iesieta $2.20 (3.40)
Al. Grīns — SEPTIŅI UN VIENS, vēsturiska novele, illustr., iesieta $0.80 (1.70)
Il. Leimane — KAILĀ DZĪVĪBA, romāns, ies. $1.50 (2.90)
I. Viksna — MŪMS JĀBRIEN JŪRĀ, romāns, ies $1.70 (3.10)
Ed. Salna — BADA BIEDI, romāns par Tornas grāvračiem, ies. $1.20 (2.10)
J. Sudrabiņš — NICIBAS VIESUĻOS, atmiņu romāns, illustr., ies. $1.60 (1,90)
V. Lesiņš — DZIRKSTIS, nedienu stāsti, illustrēti, ies. $1.40 (2.40)
O. Freivalds — KURZEMES CIETOKSNIS I - II illustrētas, katra d., ies. $2.00 (3.60)
O. Freivalds un E. Alksnis — LATVIEŠU KARAVIRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ, dokumenti un atmiņas, daudz illustrāciju, ies. $2.00 (3.60)
P. Jurevičs — DZĪVE UN LIKTENIS, refleksijas par latvisko eksistenci, grāmata par emigrācijas problēmām, ies. $1.60 (2.80)
H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS, ies. $1.60 (2.90)
Manceļa SPREDIĶU IZLASE ar prof. Švābes ievadu, ies. $1.80 (3.20)
ORATIO DOMINICA XL linguarum, J. Reitera tēvreižu krājums, ies. $1.60 (2.20)
V. Strēlerte — BRUŅU KALPS, illustrēta balāde iesieta $0.80 (1.70)
RUNČA VEZUMS, L. Kronbergas sak. dzej. antoloģija bērniem, ies. $1.40 (2.20)
Latviešu tautas PASAKAS PAR VELNIEM, illustrētas, ies. $1.70 (3.10)
Latviešu tautas PASAKAS PAR SĒRDIENĪTI, illustrētas, ies. $1.80 (2.80)
DAUDZKRĀSAINA LATVIJAS UZSKATĀMIBAS KARTE, rotājums un reizē mācību palīglīdzeklis skolām un pašmācībai,ies. $1.00 (1.35)
Latviešu nerātnās TAUTAS DZIESMAS, MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI UN PARUNAS. Šī grāmata ievietota slēgtā kasetē, ies. $2.20 (3.80)

TULKOJUMI
M. Hačija un V. Velss — HIROŠIMAS DIENASGRĀMATA, atmiņas, ies. $2.10 (2.80)
Veino Linna — NEZINĀMAJAM KAREIVIM, somu kara stāsts, ies. $3.60 (4.80)
Dž. Bokačo — DEKAMERONS I - II, illustrēts, katra d., ies. 2.80 (5.80)
A. Selinko — DESIRE, vēsturisks romāns par Napoleonu, ies. $3.40 (5.20)
Dž. Steinbeks — PAR PELEM UN CILVĒKIEM romāns, ies. $1.40 (2.40)
A. Dž. Kronins — TIRANNS, romāns, ies. $2.90 (5,40)
A. Dž. Kronins — ZVAIGZNES RAUGĀS LEJUP, romāns, ies. 3.90 (5.65)
A. Dž. Kronins — DEBESU VALSTIBAS ATSLEGAS, romāns, ies. $2.40 (3.80)
A. Dž. Kronins — CITADELE, romāns, ies. $1.90 (3.60)
H. C. Andersens — PASAKAS, L Kronbergas tulk., illustrētas, ies. $1.40 (2.60)
Brāļu Grimmu PASAKAS, illustrētas, N. Strunkes illustrētas, ies. $2.40 (4.25)
E. Kestners — DIVKĀRŠĀ LOTITE, romāns jaunatnei, illustr., broš. $0.90 (1.50)

Brošētas grāmatas, ja tādas ir krājumā, pārdodam vēl 25% lētāk nekā iesietās.
Grāmatas pasūtināmas tieši apgādā vai grāmatnīcās, kas saņēmušas apgāda atļauju grāmatu izpārdošanai. Grāmatas, kas grāmatnīcās nebūtu krājumā, izsūtām tieši no apgāda.
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St., Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.
8. martā četri dievkalpojumi: pl. 9 Bronksā Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu; pl. 2 p.p. Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā ar dievgaldu un sekojošu draudzes vakaru, pl. 5 vak. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā vakara dievkalpojums.
15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 Friportā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā un pl. 5 p.p. Bronksā Sv. Toma baznīcā.
Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā jauniešu iesvēte ar dievgaldu.
Lielā Piektdienā, 27. martā dievkalpojums ar dievgaldu.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.
Svētdien, 8. martā, pl. 10 bērniem dievvārdi. Pl. 11 Ciešanu laika dievkadpojums. Iesvētes mācība. Pl. 12:15 apakšējā zālē misionāra Ernesta Zingera priekšlasījums: „Ar Bībeli, suni un šauteni Himalaju kalnos". Krāsu filma un gaismas skati par misijas darbu Indijā un Tibetā.
Trešdien, 11. martā ,pl. 7,30 vak. apakš. zālē evaņģelizācijas vak. theol. Augusts Meirenovs: „Kaifas cilvēks, kas tiesāja Dievu". Gaismas skati un mūzikāli priekšnesumi.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu pl. 10 dienā Faith ev. - lut. baznīc. 1000 S. Leyton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur,Ont., tel. 4-0392
Svētdien, 8. martā, pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums turpat.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563
Svētdien. 8. martā, pl. 11,00 dievkalpojums
Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p. draudzes 10 gadu atceres dievkalpojums, piedalās vairāki mācītāji, dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars.
Svētdien, 22. martā, pl. 11,00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums
Lielajā Piektdienā, 27. martā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.
Jauniešiem, kas vēlas šovasar iesvētīties ,jāpieteicas pie mācītāja.
Pirmajās Lieldienās, 29. martā, pl. 10 no rīta dievkalpojums.
Kičenerā. Lielajā Piektdienā, 27. martā, pl. 4 p.p. dievkalpojums.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-2516
8. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Jāņa baznīcā.
15. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Trīsvienības baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.
22. martā, plkst. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.
26. martā, plkst. 6 vakarā, Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības bcā. Māc. J. Vējiņš un māc. A. Lūsis.
27. martā, plkst. 5 vakarā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes E. Freimanes vadībā.
29. martā, plkst. 2 p. p., Lieldienu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Oanforkh Ave.
8. martā, plkst. 2,30 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums, svētdienas skola.
15. martā, plkst. 2,30 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums, svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās solists Kārlis Šūns (tenors). Tūlīt pēc dievkalpojuma, apm. plkst. 3,30 p. p., dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars baznīcas apakšējā zālē.
27. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu.
29. martā — Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.
Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 22. martā, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 36th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.
Ceturtdien, 12. martā, pl 7,00 v., jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā..

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.
Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.
Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā. Ellice un Sherbrook ielu stūrī.
Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr Sudbury, Ont. Tel OS 3-3284.
Sadberijā svētdien, 15. martā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) ,dievkalpojums .
Virdžinijtaunā svētdien, 22. martā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības svētdien, plkst. 10,30 .
Norandā svētdien ,22. martā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.
Sadberijā Lielās Piektdienas dievkalpojums plkst. 13 Sv Jāņa baznīcā ar Sv. vakarēdienu.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viteur ielu stūrī.
8. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Pēc tam lielajā zālē draudzes vakars ar 2 krāsu filmām: Tabago un Jāņu vakars 1958. g. Tērvetē.
15. martā, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.
22. martā, plkst. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.
27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.
29. martā, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums Dievkalpojumu kuplinās op. dz. N. Valdovska (sopräns) un J. Tilga (kornets).
Kornvalē, 21. martā, plkst. 7 vakarā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.
Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.
Svētdien, 8. martā ,plkst. 1,00 p. p., Svētdienas skola; plkst. ,30, dievkalpojums; plkst. 2,30, iesvētību stunda un Jaunatnes pulciņa sanāksme.
Trešdien, 11. martā, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.
Svētdien, 15. martā, plkst. 1,30 p .p., dievkalpojums (pērminderis R. Goba).
Piektdien, 20. martā ,plkst. 8 vakarā, iesvētību bikts dievkalpojums.
Pūpolu svētdien, 22. martā ,pl. 1,30 p. p., iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.
Lielā Piektdienā ,27. martā, pl. 11,00 dienā, dievkalpojums ar dievgaldu.
Laulāti Valdemārs Rāns un Aina Sofija Vēvere .

ST. KATARĪNĒS

Māc. J Praulipš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.
Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums 8. martā, pl. 1,30 p. p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.
St. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei 26. martā, pl. 8 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu Kristus lut .baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.
Niagarā latviešu ev. - lut. draudzē Lieldienu dievkalpojums 29. martā, pl. 2 p .p., anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4216.

UNO MANKIN REALTOR

392 Danforth Ave., Toronto. HO 1-1114

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

PA-STĀVIS **K. KĀRKLIŅŠ**

Birojā HO 1-1114. Mājā HO 5-6384.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - PAPE: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, divas modernas virtuves, divas vannas istabas, dubultgarāža. Izdevīgas obligācijas. Cena $18.700,-.

DANFORTH - LOGAN — ar $3.000,- iemaksu 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, divas modernas vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš. Divas mūra garāžas.

DANFORTH - BROADVIEW — (Playter rajonā) 8 istabu divstāvu atsevišķa dubultķieģeļu (rug brick) māja. Ūdens - eļļas apkure, plaša moderna virtuve, 2 vannas istabas. Mājas iekšpusē dārgs koka darbs gumijkoka paneļi u.t.t. Pagrabā plaša atpūtas telpa gumijkokā ar modernu bāru. Iebrauc. ceļš un mūra garāža. Kopigā cena $26.900,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

GAIDAS UN SKAUTI SVIN 8. GADA SVĒTKUS TORONTO

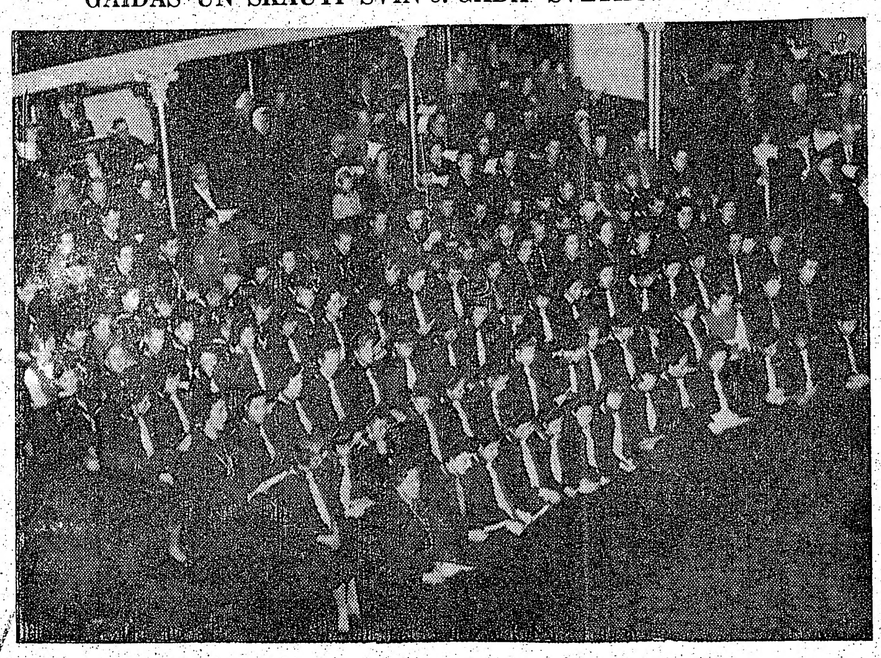

Gaidas un skauti svinīgajā dievkalpojumā Sv. Andreja baznīcā. J. Kreiļa uzņ.

Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības savus 8. gada svētkus ievadīja ar plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu atceres dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā, to vadīja māc. A. Čops. Vēlāk baznīcas augšējā zālē sākās svētku oficiālā daļa ar karoga ienešanu. Kā pirmais apsveica vecāku padomes pr. E. Broders, cildinot gaidu un skautu darbību trimdā. Īsos vārdos dalībniekus sveica arī S. Leimanis no skautu jendas. Kanadiešu apsveicēju vidū bija F. Mortons, S. Harvejs un V. Kings. TLB vārdā sveica J. Briedis, LNAK — T. Kronbergs, 1. latv. ev. - lut. draudzes — māc. A. Čops, Skolas nama fonda — A. Ticmanis un „Tērvetes" vienības — vad. A. Budrēvics. Rakstveida apsveikumu bija sūtījusi „Aiviekstes" 39. skautu vienība, „Ventas" gaidu vienība, „Jelgavas" 5. skautu vienība, B. Senkēviča un V. Pētersons.

Vadītāja M. Šurina teica īsu uzrunu „Gaujas" gaidu vienības vārdā, mudinot „darīt labāko un visiem runāt vienā mēlē". „Rīgas" skautu vienības pr. P. Plaudis pateicās 1. latviešu ev. - lut. draudzei, DV organizācijai, māksl. J. Zuntakam un žurnāliem „Jaunā Gaita" un „Mazputniņš", kuri snieguši morālisku un materiālu atbalstu. P. Plaudis vēl izteica pārliecību, ka klātesošie neiztrūks arī grandiozākajā latviešu jaunatnes sarīkojumā — Ziemeļamerikas latviešu Jaunatnes svētkos Toronto no 27. jūnija līdz 5. jūlijam, kad visi kopīgi varēs teikt — „Latvijas nākotnē kopā mūs sauc". Šajā pārliecībā klātesošie vienojās vakara jundā — Svēts mantojums.

Svētku otrā daļā skauti, gaidas, roveri un guntiņas uzveda J. Kalniešа melodeklamatisku uzvedumu „Torņu pilsēta Rīga" ar gleznotāja J. Zuntaka dekorācijām. Režisore bija B. Tīruma, kora dziesmu sagatavotāja — V. Slaviete apgaismotājs — R. Purvs. Klavieru solo pavadījumus veica M. Vāgners.

Interesanta bija gaidu un skautu darbu skate, kurā bija izstādīti ap 150 priekšmetu. Daudz pie šīs izstādes sagatavošanas bija strādājusi tās vadītāja — B. Neimane un I. Slaņķe.

Apmeklētāju uzmanības centrā bija 13 g. v. Klāva Zichmaņa Toronto latviešu nama projekts (modelis) ,kas vienmēr pulcināja daudz interesentu. Pēc K. Zichmaņa projekta šis nams aizņemtu 300 x 450 lielu zemes platību un izmaksātu $975.000,- Tajā ietilptu latviešu pamatskola un ģimnazija, Latvijas konsulāts, LNAK ,DV un citu organizāciju biroji, telpas sporta, skautu u. c. jaunatnes organizācijām, kafejnīca, „Latvijas Amerikā" birojs, „Daina Press" spiestuve ,izrāžu ,izstāžu un dažādu citu sarīkojumu telpas, sporta arēna un laukums, peldbaseins, „parkošana" pagrabā un helikopteru stacija. Nama projekta beigās atrodam arī mazu piezīmi, ka „kara laikā ēku nodos Eiropas Apspiesto Nāciju vajadzībām, vai atbrīvošanas armijas rekrutēšanai".

Izstādes apmeklētājus vēl saistīja D. Sultmaņa vitrīne ar Latvijas naudu un sērkociņiem, kā arī S. Ozolas latviskie auduми.

Svētku nobeigumā bija tautas dejas un rotaļas. -š.

Aleksandrs stāsta:

ZILĀ APLOKSNE

AIZRAUTĪGA SPIEGU DRĀMA, KAS SĀKUSIES DAUGAVPILĪ

AIZDOMAS UN ŠAUBAS (2.)

„Bet tas nebija viss," virsleitnants Vilks pēc garāka klusuma brīža turpināja. „Šis papīrs," viņš pasniedza man pelēku ,sliktas kvalitātes salocītu papīra lapiņu, „lietu padara pavisam nelāgu."

Par nelielās lapiņas saturu visvairāk pārsteigti varēja būt divīzijas Trešās nodaļas virsnieki ,jo tajā diezgan kaligrafiskiem krievu burtiem sievietes rokrakstā bija ierakstīti garnizona pretizlūkošanas virsnieku vārdi.

„Tu taču neteiksi, ka kapteinis Briedītis ir iejaukts šitādās ziepēs," Vilks neiedrošinājās ņemt mutē spiega vai nodevēja vārdu. Bet toreiz mēs vēl bijām jauni ,ticējām tādiem ideāliem kā draudzībai un godam ,un, vakaru nosēdējuši, minot un meklējot vienkāršu un labu atrisinājumu kā lielajai poļu naudai, tā arī noslēpumainajai zīmītei, šķīrāmies ar norunu, ka virsleitnants Vilks nākošajā dienā apmeklēs kapt. Briedīti un izrunāsies ar viņu kā vīrs ar vīru.

Mūsu pulks bija tikko īsti saformējies; ja tiešām mūsu vidū būtu virsnieks, kas noziedzies pret savu karogu un tēvzemi, tad tam jāpazūd bez liekiem pūtekļiem. Ja kapt. Briedītis nevarēs dot apmierinošu izskaidrojumu, mēs taču vienmēr vēl varēsim ziņot Trešajai nodaļai. Vēl pēdējā brīdī izšķirāmies nepieminēt lapiņu ar virsnieku vārdiem .Cerējām, ka ticami paskaidrojumi par poļu zlotiem pierādīs, ka mūsu aizdomas pret kapt. Briedīti ir bijušas pilnīgi nepamatotas.

Nākamajā ceturtdienā virsleitnantam Vilkam beidzot bija iespēja būt vienatnē ar kapt. Briedīti. Pilsētas klubā tanī pēcpusdienā bija tikai daži viesi. Bufetes telpā ,kā vienmēr, nelabi oda pēc alus, tabakas un biešu viras. Bet tur bija viegli atrast vientuļu galdiņu.

„Šauj vien vaļā!", Briedītis, pāriedams uz kafiju ,smiedamies mudināja virsleitn. Vilku. „Vai man atkal būs jāuzņemas amora pastnieka pienākumi?" Es jau visu nedēļu vēroju, ka ar tevi nav kaut kas īsti labā kārtībā. Vai gribi aicināt mani par vedējtēvu? Nu, šauj vien vaļā. neviens taču te neklausās."

„Es nemaz nezinu kā sākt," Vilks raudzījās kapt. Briedīša jautrajās zilajās acīs. „Man jārunā par tevi, labāk sakot — par tavu jauno kundzi."

Kapteiņa Briedīša pietvīkums rādīja, ka uztraukuma brīžos viņš viegli zaudē savaldīšanos.

„Tu taču negribēsi liet vērmeles manā medusmēnesī," kapteinis Briedītis gandrīz izmisis, acis nodūris ,raudzījās pāri galdam. „Stāsti vien, droši vien pa-

tis .Viņam varēja būt trīsdesmit, bet tikpat labi arī četrdesmit gadu. Ātri izgājis cauri trešās klases uzgaidāmām telpām, viņš ielēca ormanī un pēc desmit minūšu brauciena izkāpa pie nameļa, kur zila izkārtne liecināja, ka tur atrodas Averbucha dažādu preču veikals.

Turpinājumā: **Sūtnis no Maskavas.**

BRIDŽA TURNĪRS

pāriem notiks 15. martā TLB telpās un turpināsies 22. martā Daugavas Vanagu namā. Turnīra sākums abās dienās plkst. 11,00. Dalības maksa $3.-. Dalībniekiem jāpieteicas iepriekš pa tālruni LE 6-5019, kur arī saņemama tuvāka informācija.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

VEIC VISĀDA VEIDA
APMETUMU DARBUS
Zvanīt: WA 4-7253, Toronto.

SPORTS

Kalamazū chronika

❶ Svētdien, 1. martā, Kalamazū ev. - lut. latviešu dr. vecajā Ciānas baznīcā notika Varoņu piemiņas dievkalpojums. To vadīja dr. mācītājs A. Piebalgs, sakot dziļi izjustus dievvārdus. Dievkalpojumu kuplināja brīvmāksliniece A. Ruševica, jauki nodziedot A. Kalniņa Dzimteni un L. Garūtas Lūgšanu. Dievkalpojumā bija ļoti daudz jaunās paaudzes ,skauti un gaidas savu vadītāju pavadībā.

Kalns

❷ Latviešu biedrības bēru kasei (darbojas jau devīto gadu) pagājušais gads bijis visai „smags", jo bijuši 11 miršanas gadījumi, kur katram izmaksāts $350,00 apbedīšanas izdeuvumu segšanai. Pašreiz bēru kasē apvienotas 225 personas. Uz vienošanās pamata kase sadarbojas ar Sv. Jāņa draudzes bēru kasi. Notikušajā kases dalībnieku gadskārtējā sapulcē par priekšnieku ievēlēja J. Grotēnu, palīgu A. Artmani, sekretāru V. Šitku ,kasieri A. Ravu un valdes loc. L. Skrupskeli, kandidāts A. Barzdelis.

❸ Latviešu palīdzības fonda Kalamazū nodaļas biedru sapulce notika 1. martā V. Viganta mājās. Sapulce atzina, ka nebūtu vēlams fondā uzkrāt lielus līdzekļus, un par nodaļas pārstāvi fondā ievēlēja V. Viganту.

❹ Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes jaunievēlētā padome, kuŗai pilnvaru laiks noteikts 3 gadi, 1. martā noturēja savu pirmo sapulci, ko ar lūgšanu ievadīja māc. A. Piebalgs. Padome ievēlēja draudzes valdi šādā sastāvā: priekšnieks J. Gailis, viņa palīgs H. Bergmanis, sekretāre A. Kalniete, sekretāres palīgs V. Rinkuss, kasiere A. Kalniņa un viņas palīgi A. Grāmatiņš un V. Klauvētājs. Revīzijas komisijā V. Šitke, J. Šķerbelis un K. Krastiņš.

❺ DV vīru koris par priekšnieku ievēlēja J. Vaseri, vietnieku — P. Ducmani ,sekretāru — A. Kajaku, kasieri — J. Karlsonu un biedrzinī - mantzini — J. Zumburu. Dirigents arī turpmāk būs — J. Zuika.

❻ Latviešu biedrības pr-ks un aktīvs arī citu organizāciju darbinieks Jēkabs Grotēns, savas dzimenes un draugu sveikts, 25. bruārī atskatījās uz mūža 55 gadiem. B.

LATV. BASKETBOLA MEISTARĪBA KANADĀ

Latviešu basketbola meistarības sacīkstes Kanadā tuvojas beigām. Nākošajā spēļu kārtā noskaidrosies arī vietu stāvoklis Ontario apgabalā.

Pagaidām pirmajā vietā neapdraudēta ir DV vienība, kas meistarībā nav zaudējusi nevienu spēli. Uz otro vietu kandidē Sparta un Toronto Latviešu YMCA.

Turpmākās spēles paredzētas: piektdien, 13. martā, sacentīsies YMCA's otrā un pirmā vienība ar Hamiltonas Spartu, sākums plkst. 7,30 vakarā, bet sestdien, 14. martā, DV sacentīsies ar abām YMCA's vienībām. Spēles notiks Centrālās YMCA's vingrotavā, 40 College St., Toronto.

LATVIEŠU YMCA PIEDALĪSIES KANADIEŠU BASKETBOLA TURNĪRĀ

Sestdien, 7. martā, Toronto Centrālā YMCĀ notiks basketbola turnīrs, kurā piedalīsies: Latviešu YMCA, Centrālā YMCA, West End YMCA un St. Katarines basketbolisti. Latviešiem paredzēta pirmā spēle. Sākums pulkst. 2.30 p. p.

Sākusies Kanadas latviešu jaunatnes meistarība basketbolā

Meistarībā šogad piedalās 3 vienības: TLSK, Latviešu YMCA un Niagaras vienība, kas sastādās no Niagaras un St. Katarines spēlētājiem. Pagājušā gadā vienību sastāvi stipri mainījušies, jo daļa spēlētāju ierindojušies jau „veco" klasē,un vienībās redzamas daudz jaunas sejas. Īpaši tas sakāms par pagājušā gada meistaru, YMCA's komandu, kuŗā daļa spēlētāju ir vēl „pirmziemnieki". Protams, tā nav nekāda nelaime. Varam tikai priecāties, ka mums šādu „pirmziemnieku" netrūkst. Tas dod ticību, ka latviešu basketbolam Kanadā ir vēl nākotne.

Pirmā meistarības spēlē TLSK tikās ar pagājušā gada meistaru Toronto latviešu YMCA's vienību. TLSK svinēja iespaidīgu uzvaru. Sevišķas grūtības YMCA'i sagādāja augumā gariais Semenovs, kas mazajā zālītē ļoti efektīvi prata nosargāt savu grozu, pārķeŗot gaisā uz grozu mestās bumbas un gūstot arī pats lielāko punktu skaitu — 33. Izcilas klases spēlētājs bija E. Petmanis, kas ieguva 20 punktus .Kā otru techniski gatavāko spēlētāju tūlīt aiz Petmaņa jāierindo YMCA's spēlētāju Zentiņu. Spēle, par spīti lielajai punktu starpībi TLSK labā, bija strauja un interesanta. Jāatzīmē, ka YMCA'i nācās spēlēt bez 2 pamatsastāva spēlētājiem — Sostes un Zichmaņa.

Pārējie punktu guvēji bija: TLSK — A. Simanovskis (10), J. Priedītis (6), Rasa (5), J. Simanovskis (4). YMCA'i — Zentiņš (13), Ātrens (6), Kūlnieks (4), Pelše (3), Vilsons (2), Soste (2), Skrinda un Zaķis. Rezultāts TLSK labā 78:3 (28:9).

FUTBOLISTU UZMANĪBAI

Futbola treniņi Toronto notiek 9 BRUNSWICK AVE., katru sestdienu no plkst. 5. Visi futbola spēles interesenti laipni aicināti.

SPORTA KOPA „IMANTA" PIEVIENOJAS DV

Kalamazū „Imanta", kas līdz šim darbojās kā patstāviga organizācija, tagad notikušajā pilnā biedru sapulcē nolēma pievienoties (ar iepriekš saņemtu piekrišanu) Daugavas Vanagu apvienībai, ar nosaukumu — DV sporta kopa „Imanta". Par kopas priekšnieku ievēlēts līdzšinējais A. Gaiķis, kasieri — P. Sika, sekretāru — M. Gaiķis, biedrzini — A. Grinbergs un mantzini G. Grīviņš. Revīzijas komisijā — A. Ziemelis un G. Bērziņš.

☆

DV sporta kopas „Imanta" sieviešu volejbola sacīkstes ar pagājušā gada meistarvienību, populāro Saginavas LS kluba komandu, notiks 7. martā, plkst. 6.00 vakarā YWCA's sporta zālē, Rose ielā. Sporta kopas pr-ks A. Gaiķis informē, ka šīs sacīkstes solas būt visai spraigas. Skatītāji laipni ielūgti. B.

Aleksanders Evāns,

bij. Saeimas deputāts un sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas tiesnesis, dzimis 1884. g. 28. novembri Gatartā, Latvijā, miris 1959. g. 22 februārī Fergus Falls, Minnesotā, ASV.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

LATVIEŠU LIBERĀĻU APVIENĪBA.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** **3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-3463**

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

CAMPHORUB

jums var līdzēt, ja slimojat ar reumatismu, lumbago, neuralģiju, sciaticu, neuriti un visām citām kaulu, muskuļu vai nervu kaitēm.

Pasteidzieties! Līdz 1. aprīlim porc. zāļu $2.00, pēc tam $3.00.

Pieprasiet: HERMINE AUDERS CAMPHORUB CO., 371 ST. CLARENS AVE., TORONTO 4, ONT., CANADA

Pieņemu pasūtinājumus audumiem

VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

Tel. WA 2-1315

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518

Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz

JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

S. & G. TIRE SERVICE

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

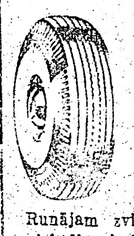

459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu riepas.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.